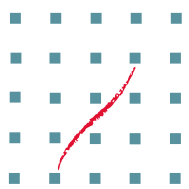

JAARVERSLAG
2015

BIPT

BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN TELECOMMUNICATIE

VERNIEUWING
CONCURRENTIE EN INVESTERINGEN
BETROUWBAARHEID
INFORMATIEVERSTREKKING
INSPRAAK
DIALOOG
STERK PRESTEREN

INHOUD

MEDEDELING VAN DE RAAD 5

1. Het BIPT 8

- 1. In een notendop 9
- 2. Missies, visie, waarden en strategische assen 11
- 3. Kerncijfers 13

2. WERKVERSLAG 22

1. Verwezenlijkingen van 2015, gerangschikt volgens de strategische assen 23

- 1.1. Vernieuwing 23
- 1.2. Concurrentie en investeringen 25
- 1.3. Betrouwbaarheid 30
- 1.4. Informatieverstrekking 32
- 1.5. Inspraak 34
- 1.6. Dialoog 36
- 1.7. Sterk presteren 37

2. Verslag over de operationele diensten 39

- 2.1. Beheer van het elektromagnetisch spectrum, vergunningen en frequenties 39
- 2.2. Controles om een storingsvrij spectrum te garanderen 50
- 2.3. Markttoezicht in het kader van Richtlijn 1999/5/EG 50
- 2.4. Operationeel beheer van het nummerplan 51

3. Verslag over de horizontale diensten 52

- 3.1. De dienst Griffie 52
- 3.2. De dienst Communicatie 52
- 3.3. De vertaaldienst 52
- 3.4. De IT-dienst 53
- 3.5. De dienst Human resources, personeel en opleidingen 53
- 3.6. De dienst Internationale betrekkingen 54
- 3.7. De juridische dienst 58
- 3.8. De dienst Budget en Boekhouding 61

4. Financieel verslag en jaarrekening 62

- 4.1. Het BIPT en de ombudsdiensten 62
- 4.2. Jaarrekening van de universeledienstfondsen 63

BIJLAGEN 64

- 1. Balans van het werkplan 2015 65
- 2. Verslag over de controle bedoeld in artikel 21 van de wet van 17 januari 2003 67
- 3. Lijst van de publicaties van de Raad van het BIPT in 2015 68
- 4. Glossarium 72
- 5. Nuttige adressen 73

MEDEDELING VAN DE RAAD

2015 was voor het BIPT een jaar waarbij enkele belangrijke projecten, als de openstelling van de kabelnetwerken, het project "Easy-switch", het project "Atlas", een valorisatiestudie van het radiospectrum, een evaluatie van de liberalisering van de postale markt, de gunning van een dienstenconcessie voor de bezorging van erkende kranten en tijdschriften, het vernieuwde nummerplan, de automatisering van de sociale tarieven en het project Surf Mobile, konden worden opgestart en gerealiseerd.

Zo betekende het project rond de openstelling van de kabelnetwerken, met een nieuw besluit aangaande de wholesale tarieven voor toegang tot de kabel, de start voor een daadwerkelijk aanbod van een alternatieve aanbieder. Onder impuls van het BIPT werd het eerste besluit van 2013 aangaande de wholesaletarieven aangepast wat leidde tot een nieuw "retail-minus"-besluit. Hierbij werd rekening gehouden met de ontwikkelingen van de diensten met toegevoegde waarde (VAS of Value Added Services) zoals wifi-homespots en -hotspots, tv op een tweede scherm, webmail en premium content, die bij de operatoren standaard deel uit maken van hun retailaanbiedingen. Deze extra diensten werden samen met de waarde van modems en decoders in het nieuwe besluit uit 2015 afgetrokken van de retailprijs voor toepassing van de "minus". Ook werd een specifieke regeling uitgewerkt in verband met promoties en werd in een overgangperiode van 2 jaar voorzien. Tijdens deze periode dienen de gevestigde kabelaanbieders meer voordelige toegangsprijzen aan te bieden aan alternatieve aanbieders, indien zij een nieuwkomer zijn op de omroepmarkt.

In verband met economische regulering heeft het BIPT ook ontwerpbesluiten gepubliceerd over vast- en mobielgespreksafgifte. Het eerste betreft het NGN/NGA-model voor vast-gespreksafgifte en de vaststelling van de kostengeoriënteerde tarieven voor vast-gespreksafgifte. Het tweede betreft de nieuwe analyse van de markt voor mobiel-gespreksafgifte. Er zijn definitieve besluiten gepubliceerd betreffende de tarifiering van

Ethernet/Multicast, WACC (Weighted Average Cost of Capital), en de uitvoering van de analyse van de markt voor huurlijnen.

Omdat het moeilijker is om van vaste operator die toegang geeft tot de diensten telefonie, internet en/of televisie te veranderen dan van mobiele operator heeft het BIPT het project "Easy Switch" ingevoerd, dat tot doel heeft het proces om van vaste operator te veranderen zo vlot mogelijk te laten verlopen. Een voorstel van een vlottere procedure om van operator te veranderen werd aan de bevoegde minister verstrekt.

Om de consument wegwijs te maken in de snel veranderende wereld van de elektronische communicatie werd prioriteit gegeven aan verschillende projecten die de transparantie ten goede komen. Een beter inzicht in de huidige kwaliteit van de netwerken en diensten werd verkregen met de start van het Atlas-project en de kwaliteitsbarometer. Het Atlas-project voorziet in dekingskaarten waarmee men via de website van het BIPT de verschillende dekkingen/snelheden van de verschillende operatoren kan vergelijken. In 2015 werd alvast gestart met de mobiele dekingskaarten. Met het in 2015 opgestarte project "kwaliteitsbarometer" zal de consument de dienstkwaliteit van de operatoren op diverse gebieden kunnen vergelijken. Ook in 2015 werden nationale en internationale prijzenstudies gepubliceerd en een enquête over de perceptie van de werking van de markt.

In 2015 werd op het vlak van radiospectrum een vergelijkende studie uitgevoerd aangaande de waarde van het spectrum voor de publieke mobiele radionetwerken. Inzake de private vergunningen werd onderzocht om in een betere facturering te voorzien aangaande het werkelijke gebruik van het spectrum. Met de Luxemburgse telecomregulator ILR werd een bilateraal akkoord gesloten dat het mogelijk maakt om een Belgisch mobiel nummer te koppelen aan een Luxemburgse netwerk zodat men kan bellen, sms'en en surfen tussen beide landen zonder

roamingkosten. Eind 2015 werd een raadpleging gestart om de problematiek van de indoordekking en mogelijke oplossingen in kaart te kunnen brengen.

Betreffende de postale markt maakte het BIPT in 2015, in opvolging van de studie na drie jaar openstelling van de markt, aan de bevoegde minister een advies over tot een grondige herziening en modernisering van de postale reglementering. Eveneens stond het Instituut in voor de begeleiding van het

project dat leidde tot de gunning van een dienstenconcessie voor de bezorging van erkende kranten en erkende tijdschriften. Met de realisatie van het postobservatorium wenst het BIPT de marktevolutie verder in kaart te brengen.

Inzake nummering werd gestart met een project dat moet leiden tot de aanpassing van het nummerplan aan de langetermijnontwikkelingen op de elektronische-communicatiemarkt.

Het automatiseringsproces voor de aanvraag van het sociaal telefoontarief werd geïmplementeerd en heeft als resultaat dat de aanvraag om te weten of ze in aanmerking komen voor een toegestane korting of niet bijna altijd automatisch kan verlopen.

Om het vertrouwen in het gebruik van mobiel internet te verhogen startte het Instituut in samenwerking met de FOD Economie het project "Surf Mobile" op.

Verschillende stakeholders werden uitgenodigd op een door het BIPT georganiseerde event "Beyond", dat de toekomst inzake post en telecommunicatie belichtte.

In samenwerking met politie, douane en andere marktautoriteiten zorgde het BIPT ook in 2015 voor de nodige controles op telecommunicatieapparatuur die op de Belgische markt is of zal komen. De controlediensten zorgden eveneens voor een

monitoring van het frequentiespectrum zodat storingen en een ongeoorloofd gebruik van het spectrum konden worden opgespoord en vermeden.

Uiteraard konden al deze projecten slechts worden uitgevoerd en gerealiseerd dankzij de belangrijke ondersteunende diensten van het Instituut, van vertaaldienst, juridische dienst, ICT, personeels- en vormingsdienst, boekhouding tot logistiek en aankoopdienst.

Aan al onze BIPT-medewerkers die zorgden voor de uitvoering van deze projecten: onze oprechte dank.

Charles Cuvelliez

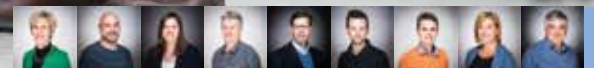
Jack Hamande

Axel Desmedt

Luc Vanfleteren

Van links naar rechts: Charles Cuvelliez, Jack Hamande, Axel Desmedt, Luc Vanfleteren.

HET BIPT

1 IN EEN NOTENDOP

Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) is de federale instelling die de volgende functies vervult:

- **Het is de regulator van de elektronische-communicatiemarkt.** Het BIPT heeft met name als opdracht de concurrentie te bevorderen, bij te dragen tot de ontwikkeling van de interne markt en de belangen van de gebruikers te beschermen.

- **Het is de regulator van de postmarkt.**

Het BIPT ziet onder meer toe op de tarieven en de kwaliteit van de diensten van de aanbieder van de universele postdienst; het houdt eveneens een oogje op de overige aanbieders van postdiensten. Het beschermt de belangen van de consumenten en moedigt een daadwerkelijke mededinging aan. Het BIPT geeft vergunningen af aan de operatoren die toetreden tot de postmarkt om bepaalde diensten aan te bieden die deel uitmaken van de universele postdienst.

- **Het beheert het elektromagnetische spectrum van de radiofrequenties.**

Het BIPT verdeelt de schaarse middelen, namelijk de radiofrequenties en de nummers, om een zo doeltreffend mogelijk gebruik ervan te garanderen. Het vervult ook de rol van "etherpolitie" om een einde te maken aan elke vorm van schadelijke interferentie. Het controleert het elektromagnetische spectrum, de operatoren en de apparatuur.

- **Het is een mediaregulator in Brussel-Hoofdstad** en ziet erop toe dat de operatoren in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad de specifieke regelgeving op het vlak van radio- en televisieomroep in acht nemen, voor zover de activiteiten van de omroepinstantie niet specifiek kunnen worden verbonden aan de Franse of Vlaamse Gemeenschap.

- **Als Belgische federale overheid vervult het diverse opdrachten van algemeen belang.**

Omgeving

Het BIPT heeft geregeld contact met talrijke Belgische, Europese en buitenlandse instellingen.

- **Op nationaal niveau** staat het BIPT geregeld in contact met de **Kamer van volksvertegenwoordigers** en de federale minister die bevoegd is voor post en telecommunicatie. Zo ook werkt het BIPT samen met de **Belgische Mededingingsautoriteit (BMA)**: artikel 55 van de WEC¹ schrijft voor dat het BIPT het advies² van de BMA moet vragen over de ontwerpbesluiten met betrekking tot de marktanalyses. Het BIPT en de **FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie** en de twee **ombudsdiensten**³ zijn natuurlijke partners op het gebied van de bevordering van de belangen van de gebruikers. Samen met de mediaregulatoren van de Vlaamse (VRM), Franse (CSA) en Duitstalige Gemeenschap (Medienrat) vormt het BIPT de **CRC**: de Conferentie van Regulatoren voor de elektronische-Communicatiesector. Het BIPT verzorgt eveneens het secretariaat van twee **raadgevende**

comités (het Raadgevend Comité voor de postdiensten en het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie).

- **Op Europees niveau** werkt het BIPT volop mee met talrijke instanties. Het gaat onder meer om de **Europese Commissie**⁴,

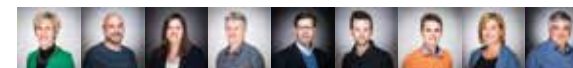
CONCUR
RENTIE EN
INVESTE
RINGEN

¹ Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

² De BMA (<http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/mededinging/>) bestaat uit een onderzoeksdienst (het Auditoraat) en een beslissingsorgaan (het Mededingingscollege). In 2015 heeft het BIPT geen enkel ontwerpbesluit aan de BMA voorgelegd.

³ De Ombudsdienst voor telecommunicatie (www.ombudsmantelecom.be) en de Ombudsdienst voor de postsector (www.smspo.be).

⁴ Onder de groepen die ingesteld zijn door de Commissie vermelden we onder andere het CoCom (Communications Committee), het RSPG (Radio Spectrum Policy Programme) en het RSC (Radio Spectrum Committee).

het **Europees Comité voor postreglementering** (CERP), de **Europese Groep van regelgevende instanties voor postdiensten** (European Regulators Group for Postal Services – ERGP), de **Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie** (CEPT) en de **Body of European Regulators of Electronic Communications** (BEREC).

- **Op internationaal niveau** neemt het BIPT actief deel aan het werk of volgt van nabij de activiteiten van de **Wereldpostvereniging** (UPU) en de **Internationale Telecommunicatie Unie** (ITU). Meer informatie over deze Europese en internationale activiteiten vindt men terug op bladzijde 54 en volgende.

Democratische controle

- Het BIPT is een onafhankelijke instantie; de wetgever heeft daarvoor gezorgd⁵. Het werkt echter vanzelfsprekend in volle transparantie en in overeenstemming met mechanismen van democratische controle.
- De Raad van het BIPT stelt om de drie jaar een strategisch plan op waarvan de definitieve versie wordt voorgesteld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. Op basis daarvan stelt de Raad dan zijn jaarlijkse werkplannen op. Na elk kalenderjaar wordt een jaarverslag over de voorbije activiteiten en de evolutie van de post- en telecommunicatiemarkt overgezonden aan de regering en door de Raad voorgesteld voor de Kamer.
- De ministers van Begroting en van Financiën oefenen eveneens controle uit op het begrotingsontwerp dat het BIPT opstelt en het Rekenhof controleert de jaarrekeningen. Sedert zijn oprichting in 1993 wordt het BIPT gefinancierd door middelen die afkomstig zijn van de gereguleerde sectoren, zonder dotaties van overheidswege.

- De besluiten van het BIPT kunnen worden aangevochten bij het Brusselse hof van beroep. Het hof van beroep kan de besluiten van het BIPT opschorten alsook ze vernietigen met terugwerkende kracht. Een vordering tegen een besluit heeft op zich geen schorsende werking.

⁵ In oktober 2014 had de Commissie een rechtszaak tegen België voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie omdat ze vond dat de Belgische wetgeving onvoldoende de onafhankelijkheid van het BIPT garandeerde. In het voorjaar van 2015 is de statutwet van 17 januari 2003 gewijzigd om rekening te houden met de bezwaren van de Commissie: de bevoegdheid van de regering om te schorsen is afgeschaft en de goedkeuring van het strategisch plan van het BIPT door de Ministerraad is weggefallen. Op 16 juni 2015 heeft de Commissie de inbreukprocedure opgegeven.

2 MISSIES, VISIE, WAARDEN EN STRATEGISCHE ASSEN

Deze begrippen zijn omschreven in het strategisch plan 2014-2016, waarvan het ontwerp ter raadpleging is voorgelegd in januari 2014. De Ministerraad heeft dit goedgekeurd op 28 maart 2014, overeenkomstig artikel 34 (oud) van de BIPT-statuuwet van 17 januari 2003 en het is gepubliceerd op de website van het BIPT op 25 april 2014⁶.

De opdrachten

De missies van een organisatie definiëren haar bestaansreden via de doelen die ze voor zichzelf heeft vastgelegd. Deze missies scheppen een kader voor zowel de strategie als voor de operationele werking. Dankzij de missies kan worden nagegaan of een specifieke handeling of een ontwikkeling van de organisatie in een of andere richting, de juiste weg volgt.

De elektronische communicatie, de postdiensten en de media in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de voornaamste werkgebieden van het BIPT. Voor elk gebied wordt zijn regulerende optreden ingegeven door de volgende principes:

1. de eindgebruikers begrijpen, anticiperen op de gebruiken en de ontwikkeling daarvan en het belang van de consumenten vrijwaren;
2. een gezonde concurrentie efficiënt organiseren en de toegang tot de markt vrijwaren;
3. de postdiensten en de elektronische communicatie gebruiken om de integratie en sociale samenhang van iedereen te bevorderen;
4. schaarse middelen beheren;

5. de veiligheid van de netwerken garanderen, want anders zouden de eerste drie principes tevergeefs zijn wegens het wantrouwen dat zou ontstaan door weinig betrouwbare netwerken.

De toekomstvisie

Aan de hand van haar visie kan een organisatie zich projecteren op wat ze wil zijn of hoe ze de wereld om zich heen wil vormgeven, binnen het kader van haar missie en haar doelstellingen. Het BIPT drukt als volgt uit hoe het zijn rol en zijn impact ziet op het vlak van telecommunicatie, media en postdiensten:

"Wij, het BIPT, dragen bij tot de ontwikkeling van de regelgevende omgeving waarbij enerzijds de consumenten en ondernemingen toegang kunnen krijgen tot kwalitatief hoogstaande diensten tegen concurrerende prijzen en anderzijds de innovatie en de investeringen worden gestimuleerd via een permanente dialoog met alle belanghebbenden".

De waarden

De waarden van een organisatie zijn essentieel opdat iedereen zich kan herkennen in de actie die ze onderneemt om haar missies te vervullen en haar visie te verwezenlijken. Ze zorgen ervoor dat elkeen, haar personeel, haar klanten en haar leveranciers zich

ervan kunnen vergewissen dat alle ondernomen acties stroken met de missies en de visie.

Deze waarden zijn: professionalisme, wendbaarheid, onafhankelijkheid en transparantie.

- Het **professionalisme** dat het BIPT verbreedt is multidisciplinair en combineert technische, economische en juridische expertise binnen het domein van de elektronische communicatie,

⁶ Overeenkomstig de wijziging van de reeds vermelde statuutwet zullen de Raadsleden het strategisch plan 2017-2019 voorstellen aan de Kamer.

postdiensten en media. Dankzij de technische beheersing van de gereguleerde materies kan het onmogelijke van het mogelijke worden onderscheiden, de realiteit van de utopie, het kaf van het koren.

- Het BIPT wil snel en **wendbaar** reageren op de situaties die zich voordoen en de vaak erg snelle technologische en economische ontwikkelingen op de markt; de flexibiliteit van zijn medewerkers en de interne en externe samenwerking zijn van groot belang. Het BIPT past zijn structuren en zijn werkwijze aan telkens wanneer dat nodig is.
- De **onafhankelijkheid** van de regulator maakt hem geloofwaardig in zijn rol tegenover de marktpelers die hij reguleert en alle belanghebbende partijen. Door deze onafhankelijkheid krijgen de belanghebbende partijen een regulator waarvan het optreden stabiel en in de tijd voorspelbaar is, zonder daarbij uit het oog te verliezen dat het zich moet aanpassen aan de behoeften van de markten.
- **Transparantie** waarborgt de democratische controle op het optreden van het BIPT. Ze is gebaseerd op openheid, dialoog, eerlijkheid en coherentie. Alle akten en alle besluiten worden naar behoren gemotiveerd.

De strategische assen

Het strategisch plan 2014-2016, de programmaverklaring, heeft zeven strategische assen uitgestippeld die de leidraad vormen voor het werk van het BIPT en zijn medewerkers:

1. **Vernieuwing:** de komst van meer en meer vernieuwende diensten voor de gebruikers ondersteunen;
2. **Concurrentie en investeringen:** bevorderen van een duurzaam kader voor de concurrentie en investeringen;
3. **Betrouwbaarheid:** zorgen voor een betrouwbare en kwaliteitsvolle digitale omgeving;

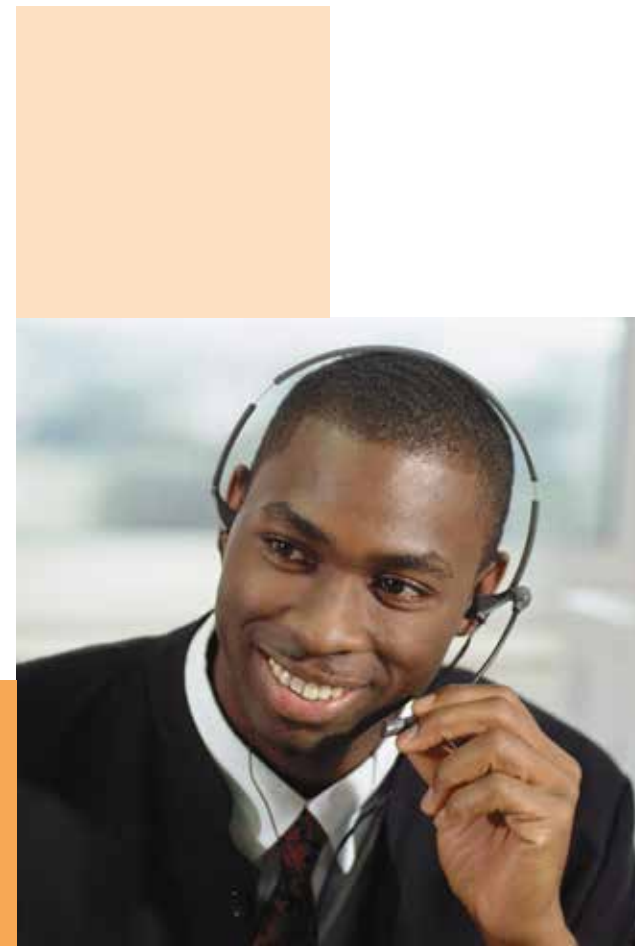
4. **Informatieverstrekking:** bijdragen tot de informatieverstrekking aan de consumenten;
5. **Inpraak:** inspraak en sociale inclusie bevorderen;
6. **Dialoog:** een permanente dialoog organiseren;
7. **Sterk presteren:** een aantrekkelijke werkgever en een sterk presterende regulator zijn.

Voor verdere verduidelijking over dit onderwerp wordt de lezer doorverwezen naar het strategisch plan⁷, alsook naar de jaarlijkse werkplannen⁸ van het BIPT.

Beheer van klachten in verband met de werking van het BIPT

Het BIPT hecht veel belang aan de kwaliteit van zijn dienstverlening en beschikt nu over een klachtencoördinator. In 2015 zijn acht klachten ontvangen en behandeld. De meerderheid daarvan betrof de procedure inzake de sociale telefoontarieven; de verdere automatisering⁹ van het proces zou een positieve invloed moeten hebben op de behandeling van de dossiers, wat zich zou moeten vertalen in minder klachten.

In het voorjaar van 2015 is een samenwerkingsprotocol ondertekend met de federale Ombudsman, waarbij de taakverdeling tussen eerstelijns- en tweedelijnsinstanties geofficialiseerd werd. Op zijn website heeft het BIPT de te volgen procedure gepubliceerd, alsook het desbetreffende formulier.

⁷ <http://www.bipt.be/nl/operatoren/bipt/publicaties/strategisch-plan-2014-2016-finale-versie>

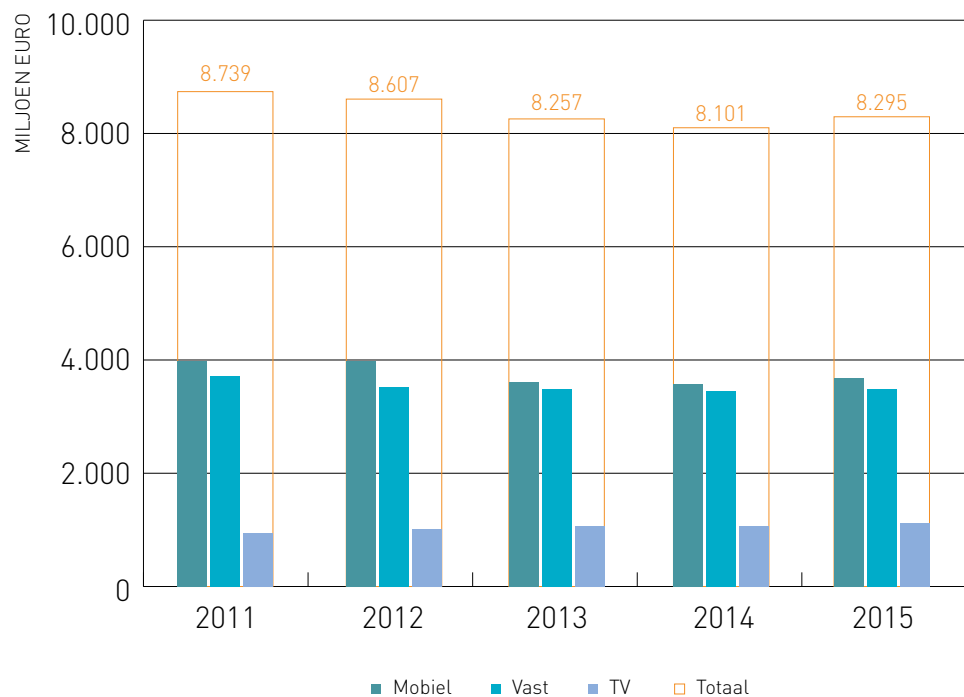
⁸ <http://www.bipt.be/nl/operatoren/administratie/16-werkplannen>

⁹ Zie infra, blz. 37.

3 KERNCIJFERS

1) Elektronische-communicatiesector

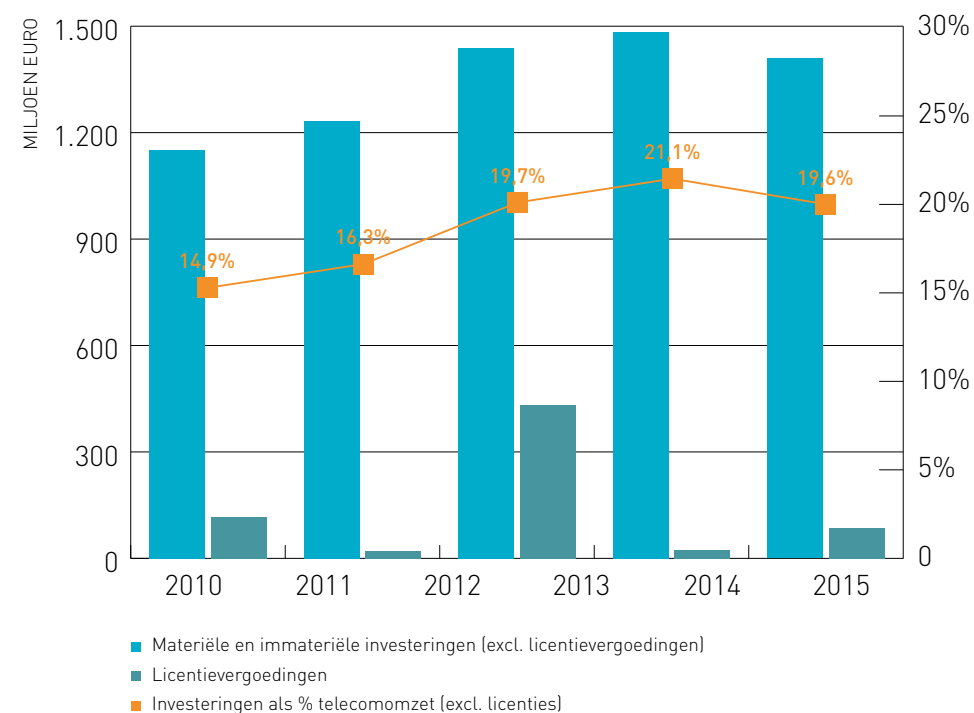
OMZET

In 2015 heeft de telecom- en omroepsector opnieuw aangeknoopt bij de groei na drie jaar verlies.

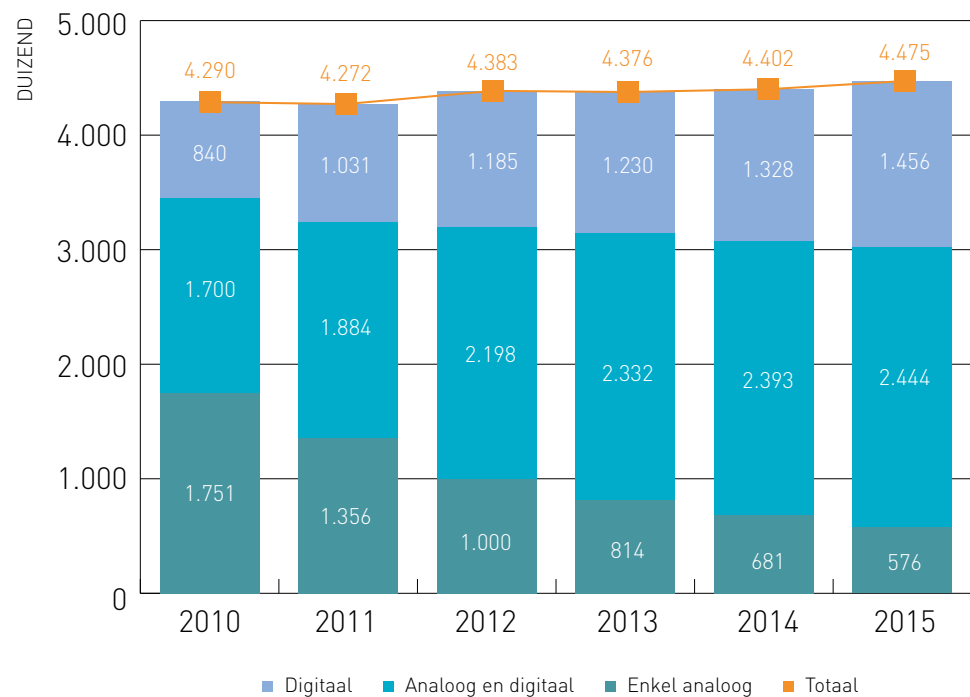
Terwijl de omzet met 2,4% toeneemt tot € 8,295 miljard gaan de investeringen in activa met 5% achteruit tot € 1,409 miljard.

INVESTERINGEN

De verhouding investeringen/omzet zakt van 21,1% naar 19,6%, maar blijft op een hoog niveau.

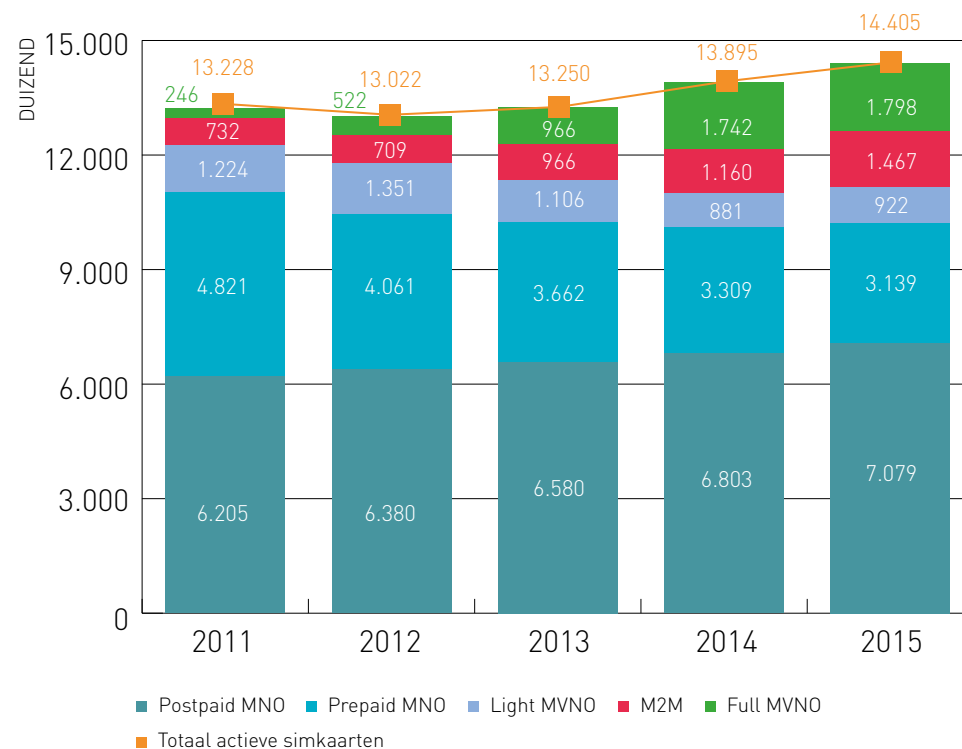
TOEGANG

Met uitzondering van de markt voor vaste telefonie (aansluitingen en verkeer), sms-verkeer en aantal analoge tv-aansluitingen, worden in alle segmenten duidelijke positieve bewegingen vastgesteld:

- 43.764 rechtstreekse toegangskanalen tot het vaste telefoonnetwerk;
- 9,2% vast spraakverkeer;
- + 127.555 digitale tv-aansluitingen;
- 105.310 analoge tv-aansluitingen.

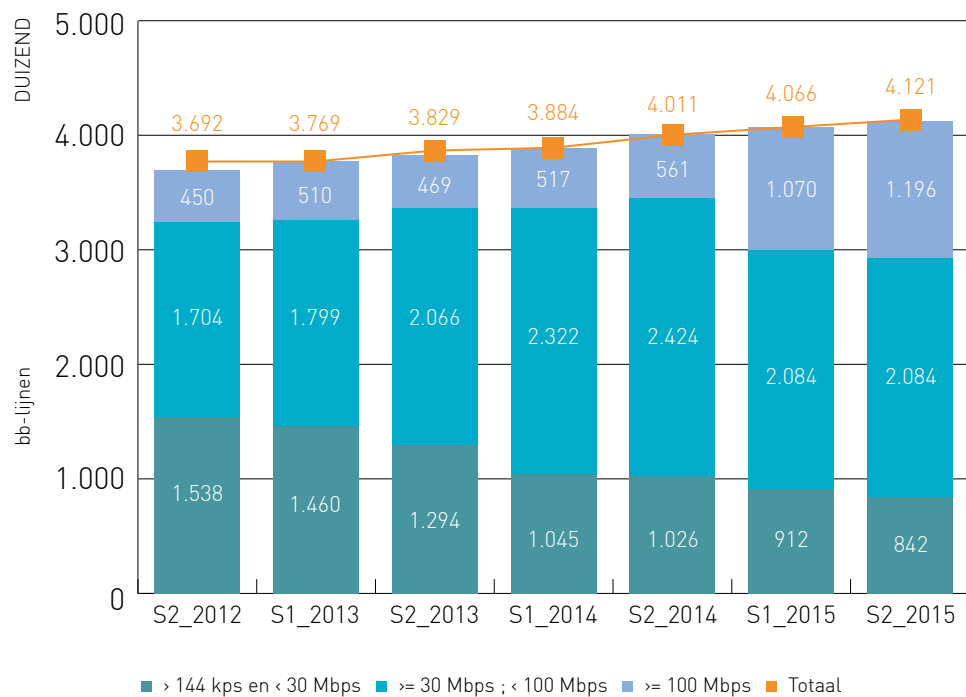
MOBIELE MARKT

Het aantal actieve simkaarten is met + 509.994 gestegen, waarvan de meerderheid (306.542) bestaat uit M2M-kaarten.

Het totaal van de actieve simkaarten van de mobiel-netwerkoperatoren is gestegen met 106.550 en met 56.032 bij de "full MVNOs". Bij de "light MVNOs" is er een toename met 40.870 actieve simkaarten.

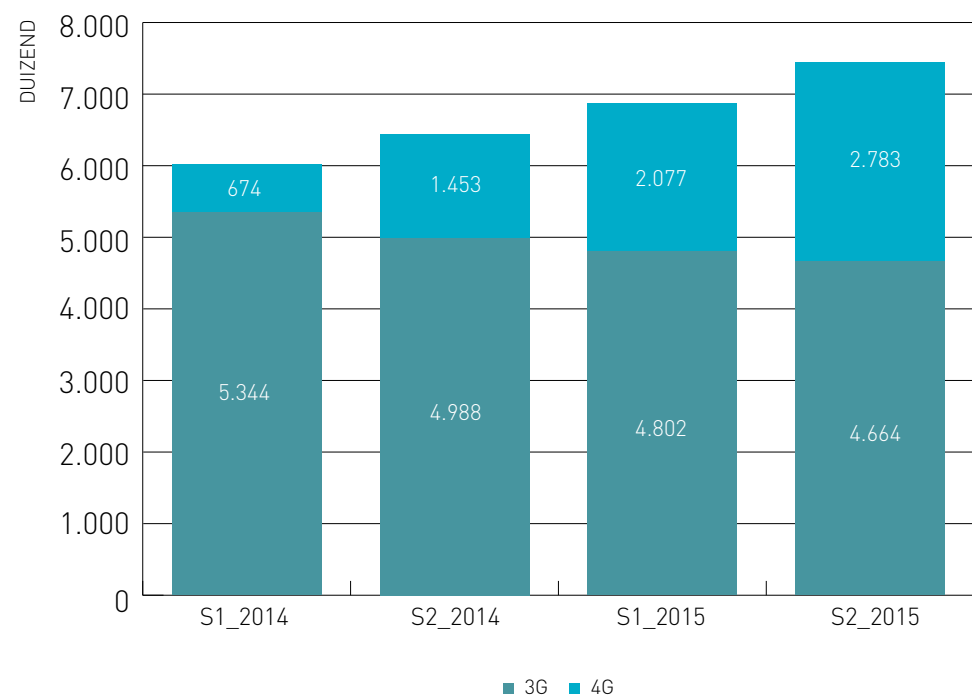
VASTE BREEDBAND

Het totaal van de vaste-breedbandlijnen is gestegen met + 109.848.

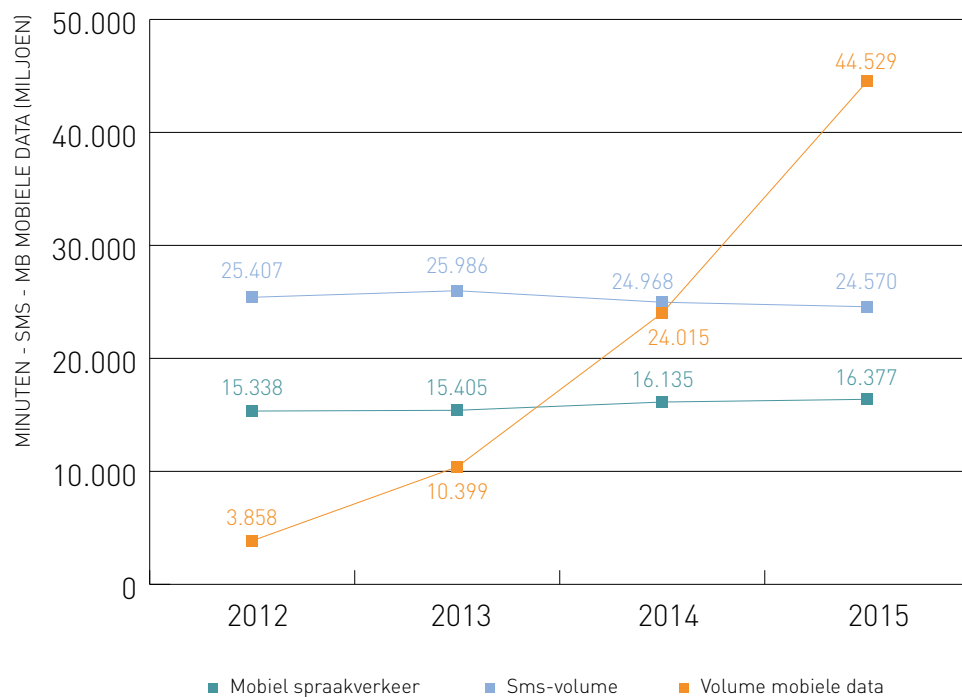
De geboden snelheden worden voortdurend opgetrokken: 80% van het totale aantal vaste-breedbandlijnen hebben een snelheid van >=30 Mbps en 29% bieden een snelheid van >=100 Mbps.

SIMKAARTEN VOOR MOBIELE BREEDBAND

Het totaal van de simkaarten voor breedband is opgeklimmen met meer dan een miljoen kaarten (1.006.528) en bereikt nu 7,45 miljoen, waarvan 37% 4G-verkeer genereert. Eind 2015 telt België per 100 inwoners 66 simkaarten voor breedband, bijna 9 meer dan het jaar ervoor.

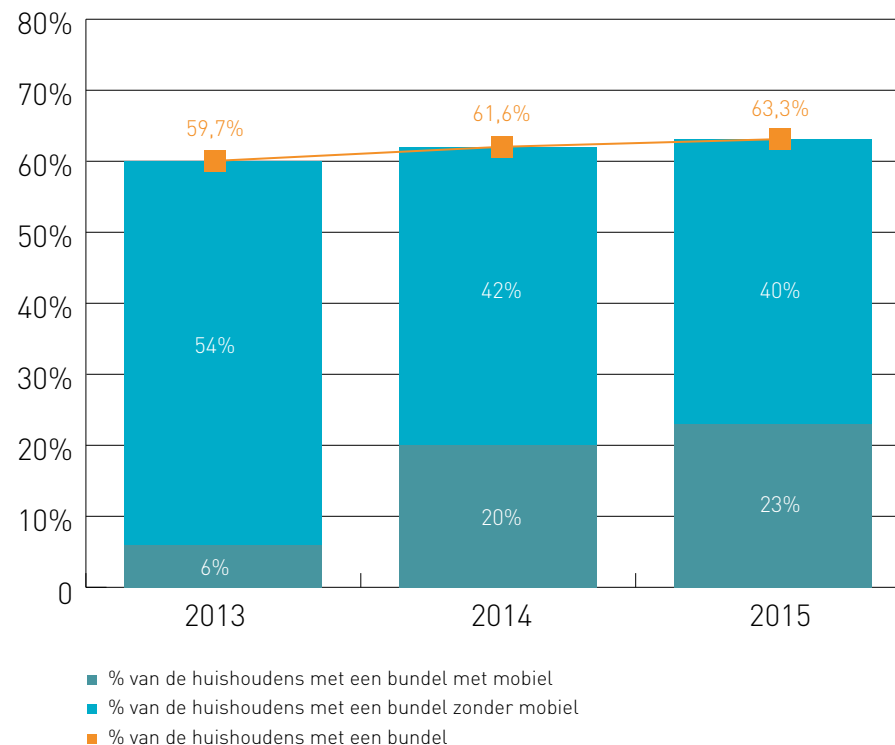

De groei van +1,4% van de mobiele spraaktelefonie, die 16,4 miljard minuten bedraagt, gaat gepaard met een stijging met +85% van het verbruik van mobiele data, dat 44,53 miljard MB bereikt. Voor het tweede opeenvolgende jaar neemt het sms-verkeer af (-1,6%), wat staat voor 24,57 miljard berichtjes.

In 2015 vertaalt de groeiende vraag naar mobiele spraaktelefonie en vooral naar mobiele data zich in een omzetsijging. Met een stijging van +2,6% van de omzet die geboekt is voor de retaildiensten (€ 3,65 miljard) knopen de mobiele operatoren (de drie netwerkoperatoren plus Telenet) opnieuw aan bij de groei na een periode van achteruitgang die begonnen is in 2012.

GEBUNDELDE AANBIEDINGEN

Het aantal huishoudens dat geopteerd heeft voor een gebundeld aanbod is met +85.277 gestegen. Ongeveer 63,3% van de gezinnen kiezen een combinatie van verscheidene diensten bij eenzelfde aanbieder. De combinatie van de vaste diensten blijft het meest populair maar de penetratie van de mobiele component gaat vooruit van 20% naar 23%.

2) Postsector

De Belgische postsector wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een zeer groot aantal spelers die als aanbieder van postdiensten worden beschouwd. Meer dan 700 ondernemingen moeten hun jaarrekening indienen bij de Balanscentrale van de Nationale Bank onder de NACE¹⁰-codes 53.100 (postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting) en 53.200 (overige postdiensten en koeriers).

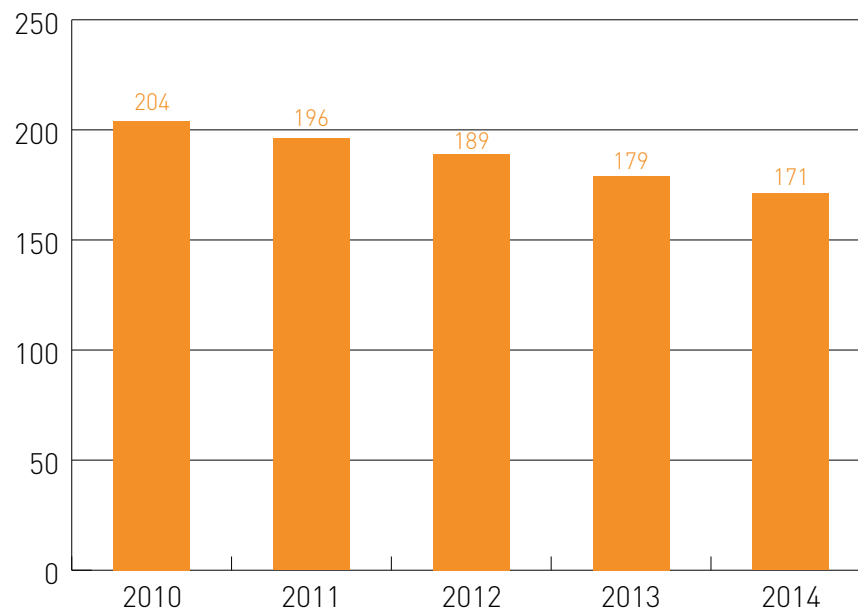
De meerderheid van de ondernemingen die een postactiviteit¹¹ uitoefenen zijn van zeer geringe omvang en voor de meesten daarvan vormt deze activiteit niet de hoofdbezigheid. In werkelijkheid neemt een tiental grote ondernemingen samen meer dan 90% van de omzet van de sector voor hun rekening en bpost is verreweg de grootste operator met een marktaandeel tussen 60% en 70%.

Onder deze grote postbedrijven die in België aanwezig zijn, zien we, buiten bpost, GLS, DPD en Kiala voor pakjes, DHL, FedEx, UPS en TNT voor snelpost en Deltamedia (dochteronderneming van bpost) en BD voor de persdistributie. Sedert 2013 gaat ook TBC-Post, een operator met vergunning, in het segment van de brievenpost de concurrentie aan met bpost.

Ondanks een neerwaartse tendens van de traditionele post, sedert verschillende jaren ondertussen, biedt de sector relatief goed weerstand door innoverende diensten te ontwikkelen en in te spelen op de specifieke vragen van de e-commerce inzake afgifte van colli.

EVOLUTIE VAN DE VOLUMES VAN DE BRIEVENPOST EN PAKJES

Over de periode van 2010 tot 2014 is de hoeveelheid brievenpost met 16,8% verminderd. In 2014 zijn toch nog altijd 171 stukken post¹² per inwoner geteld.

Bron: BIPT

Wanneer men het segment van de pakjes en de snelpostdiensten bekijkt, merkt men een sterke stijging met +42,2% tussen 2010 en 2014. Per inwoner is het aantal snelpostdiensten en per jaar geleverde pakjes gestegen, tot 8,1 in 2014. Per capita wordt gemiddeld elke anderhalve maand een pakje verstuurd of een snelpostdienst gebruikt.

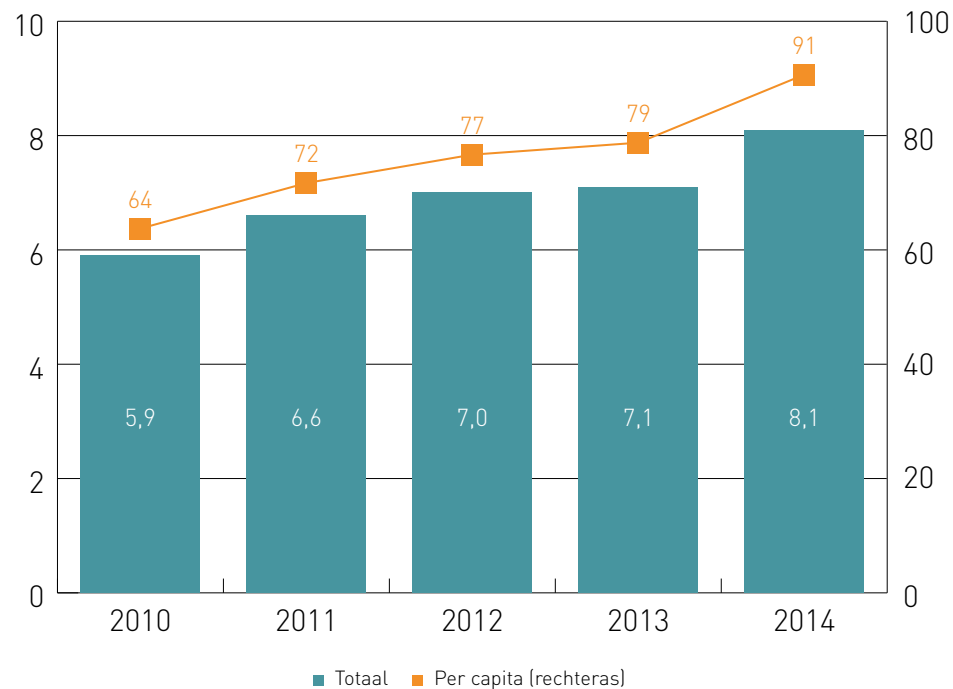
¹⁰ Statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap.

¹¹ Artikel 131 van de wet van 21 maart 1991 bepaalt: "Er wordt verstaan onder postdiensten diensten die bestaan uit het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen."

¹² Hiermee worden geadresseerde zendingen bedoeld, met uitzondering van pakjes en pers.

Evolutie van het volume snelpostdiensten en pakjes in totaal (in miljoen eenheden) en per capita (in eenheden) per jaar

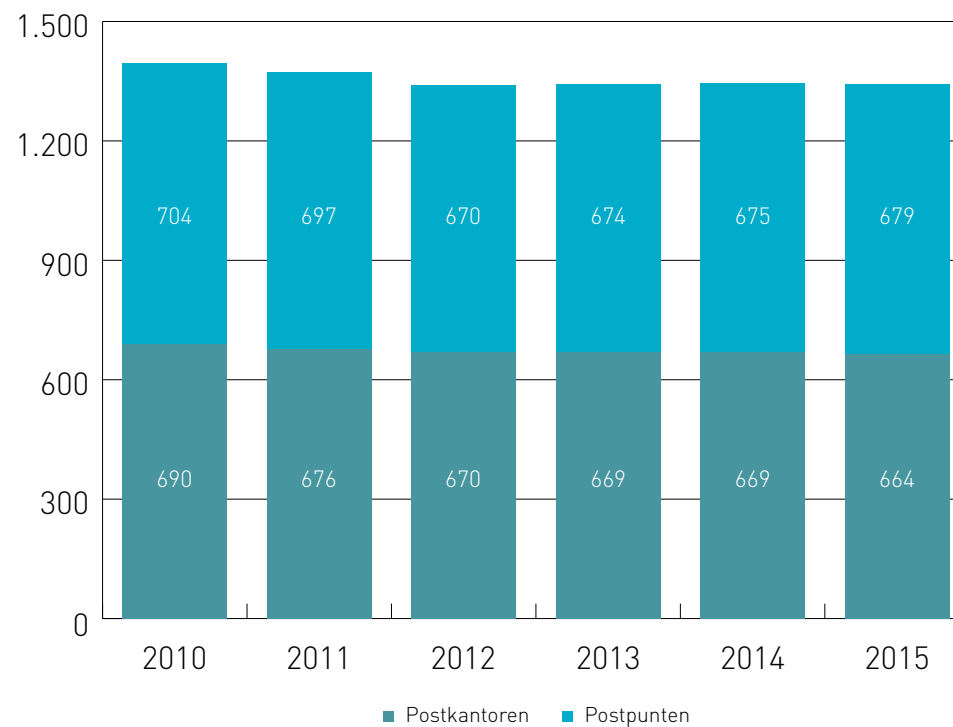

Bron: BIPT

TOEGANKELIJKHEID VAN DE POSTDIENSTEN

Eind 2015 boden in totaal 1343 vestigingen van bpost (postkantoren of PostPunten) verdeeld over het gehele grondgebied postdiensten aan. Het totale aantal verkooppunten blijft zo goed als stabiel sedert 2012. Tussen 2010 en 2012 was een daling met 54 servicepunten vastgesteld. Bij dat netwerk komen nog 13.263 rode brievenbussen die verspreid zijn over heel België.

Evolutie van het totale aantal servicepunten van bpost

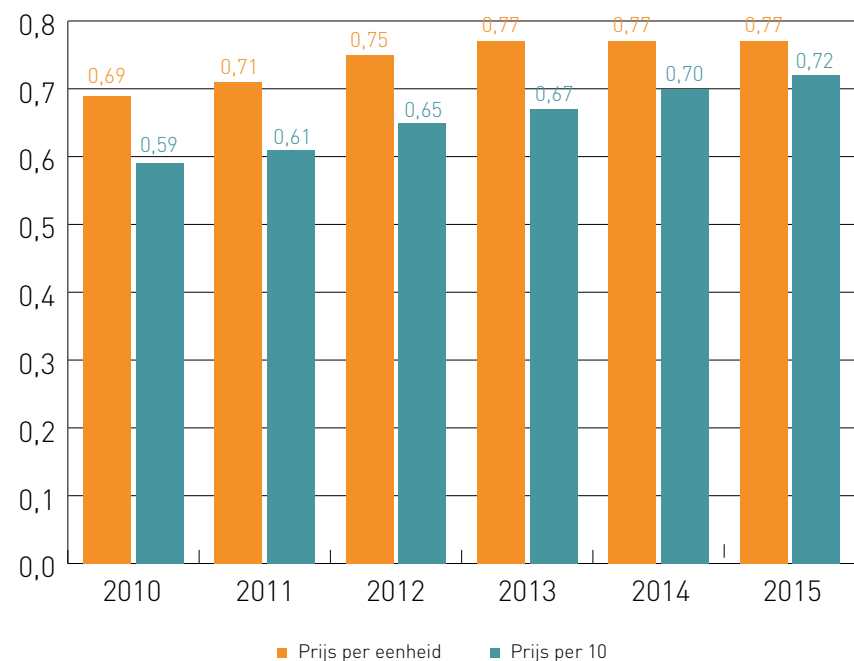

Bron: bpost

PRIJS VAN DE BINNENLANDSE STANDAARDBRIEF

In 2015 kostte het in België € 0,77 om een brief te verzenden (€ 0,72 bij aankoop van 10 postzegels). Hoewel de eenheidsprijs constant is gebleven in vergelijking met 2014, is de prijs per 10 eenheden met 2,9% gestegen. Sedert 2010 is de eenheidsprijs van een binnenlandse standaardbrief 11,6% gestegen, de prijs per 10 stuks is met 22% omhooggegaan.

Evolutie van de prijs van een binnenlandse standaardbrief (EUR)

Bron: bpost

Wanneer men de prijs in nominale waarde van de binnenlandse standaardbrief vergelijkt in Europa, stelt men vast dat België in 2015 het op vier na duurste¹³ tarief had van de Europese Unie. Diezelfde vergelijking uitgedrukt in koopkrachtpariteit doet België terugvallen naar de 17de plaats¹⁴ in deze rangschikking van Europese landen.

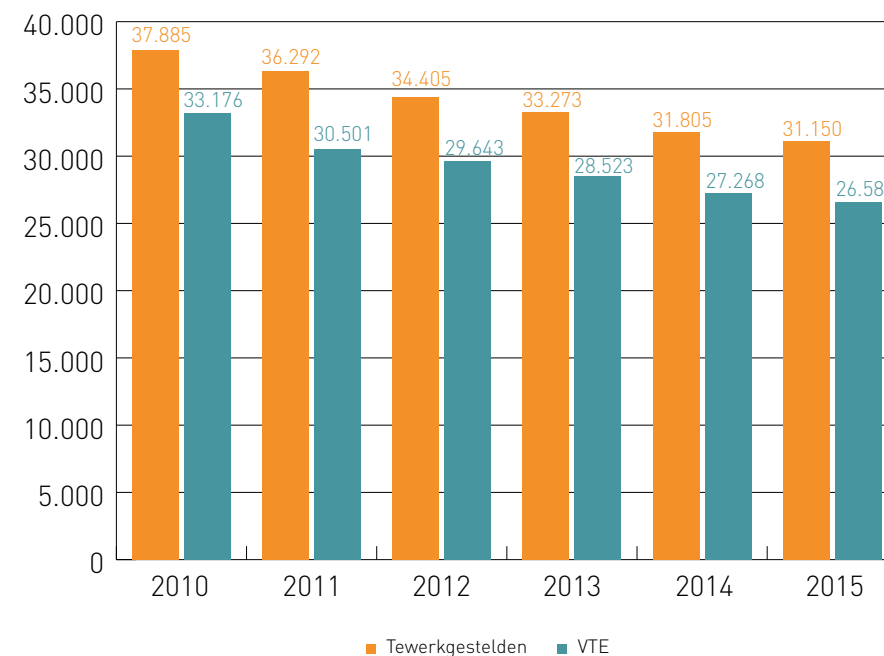
¹³ In 2014 had België het op twee na duurste tarief binnen de Europese Unie.

¹⁴ In 2014 stond België op de 14de plaats.

TEWERKSTELLING

Rechtstreeks stelde de postsector in 2015, 31.150 personen tewerk. Opnieuw wijst dat cijfer op een daling (-2,1%) ten opzichte van het jaar ervoor. Sedert 2010 is het aantal werknemers in de postsector teruggelopen met 17,7%. Uitgedrukt in voltijdse equivalenten (fte's) is die beweging nog meer uitgesproken: -2,5% ten opzichte van 2014 en zelfs -19,9% in vergelijking met 2010. Deze daling van het aantal betrekkingen in de postsector vloeit voort uit een vermindering van het personeelsbestand in het kader van de universele dienst, terwijl de tewerkstelling bij de alternatieve operatoren in beperkte mate is gestegen.

Evolutie van het personeelsbestand (telkens op 30 juni) in de postsector

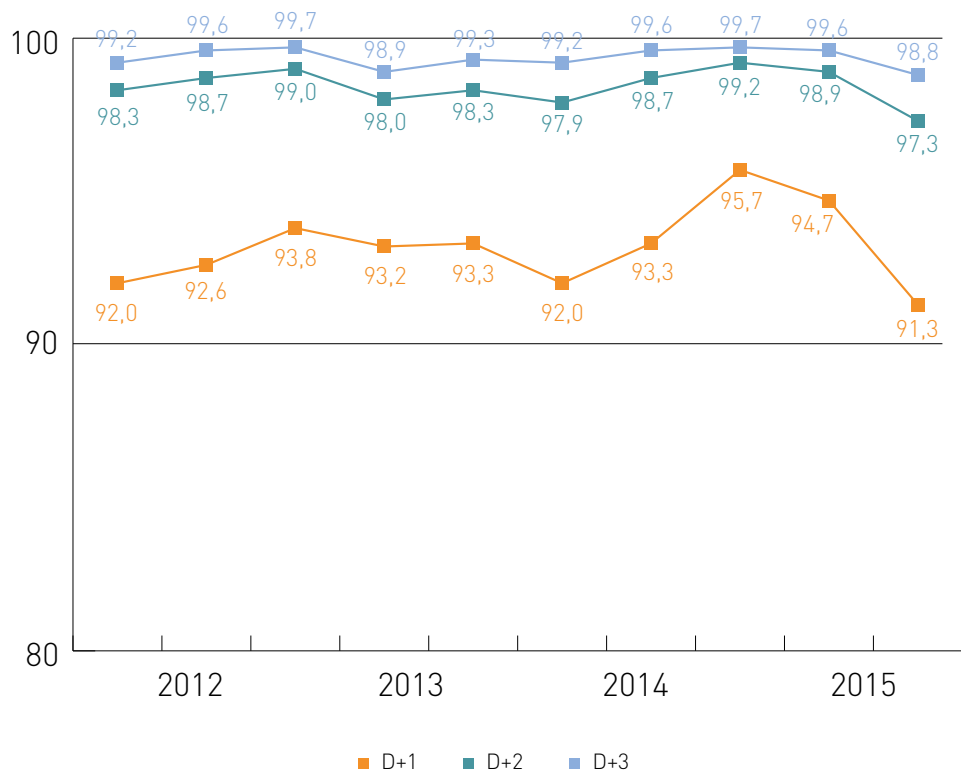
Bron: RSZ

KWALITEIT

De verzendingstermijnen worden gemeten met het BELEX-evaluatiesysteem door middel van de verzending van testbrieven door een selectie van afzenders. Deze testbrieven zijn representatief voor de echte poststromen van bpost. Dankzij deze testbrieven kan worden berekend hoeveel zendingen op tijd worden besteld, namelijk reeds binnen een dag nadat de brief is gepost voor het laatste lichtingsuur.

Percentage van Prior-stukpost van bpost die op tijd is besteld (tussen 2006 en 2015)

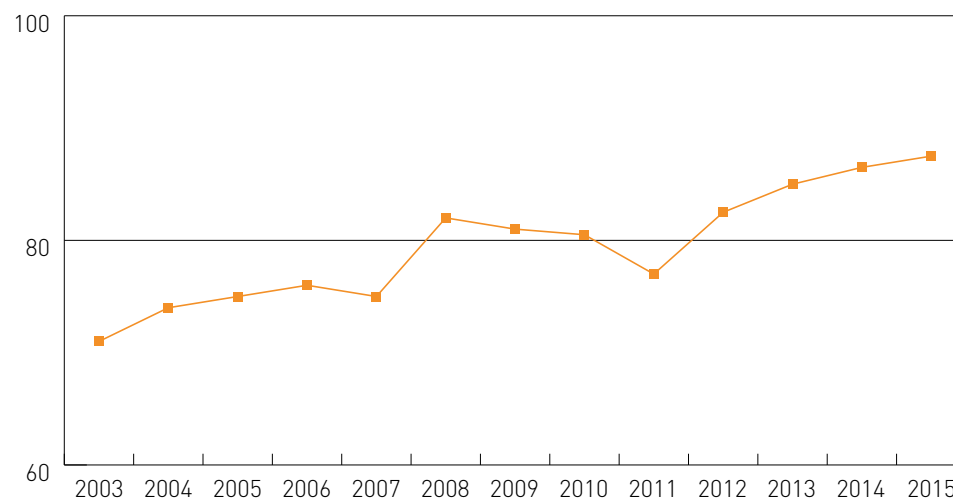

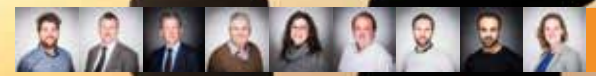
TEVREDENHEID VAN DE KLANTEN

Voor het vierde jaar op rij tekent bpost een stijging op van de klantentevredenheid.

Met 87,5% van de particulieren en van de kleine zakelijke gebruikers die zich in 2015 eerder tevreden, tevreden of zeer tevreden verklaarden, heeft bpost zijn beste resultaat inzake tevredenheid gescoord in dertien jaar enquêtes.

De tevredenheid wordt algemeen gemeten volgens verschillende specifieke thema's, zoals de verzending van brieven en pakjes in België, de postbode, het postkantoor en de dienstverlening aan de klanten.

WERKVERSLAG

1 VERWEZENLIJKINGEN VAN 2015, GERANGSCHIKT VOLGENS DE STRATEGISCHE ASSEN

VER NIEUW ING

Voor een synoptische tabel die de resultaten van het werkplan 2015 samenvat, verwijzen we de lezer door naar bijlage 1, op blz. 65. Hieronder wordt het verloop van de activiteiten beknopt voorgesteld.

1.1. Vernieuwing

Deze strategische as wordt onderverdeeld in drie prioriteiten:

1. De nieuwe ontwikkelingen op de markt begeleiden en erop anticiperen;
2. De komst van nieuwe markten en nieuwe diensten aanmoedigen;
3. Schaarse middelen beheren ten behoeve van de gebruikers.

MONITORING

Het ongeoorloofde gebruik van frequenties kan ertoe leiden dat behoorlijk vergunde gebruikers worden gestoord, waardoor niet alleen een zekere hinder wordt veroorzaakt, maar ook een eventuele negatieve commerciële impact, zelfs een reëel risico in termen van veiligheid. Daarom hebben de controlediensten van het BIPT beslist om hun middelen voor preventieve controle te vergroten door tools "op maat" te ontwikkelen om het spectrum te monitoren.

Het was de bedoeling dat de studie betrekking zou hebben op het maken van passieve monitoringstations, zowel mobiele als vaste, maar er kon voor dit project niet de nodige tijd worden uitgetrokken waardoor het in 2015 niet kon worden voltooid. Op termijn zou een analyse van de verkregen resultaten, gekoppeld aan de databank van de afgegeven vergunningen het mogelijk moeten maken om niet-geinventariseerde uitzendingen in kaart te brengen, waardoor gebreken van vergunde

toestellen, alsook ongeoorloofde uitzendingen aan het licht worden gebracht.

CONTROLE VAN APPARATUUR

Controle van radiomaritieme apparatuur aan boord van vaartuigen

Radiomaritieme apparatuur maakt gebruik van specifieke identificatiecodes:

- op zee identificeert het MMSI-nummer (Maritime Mobile Service Identity) de schepen. Het wordt geprogrammeerd in marifoons die gebruikmaken van het DSC-systeem (Digital Selective Calling), radionoodbakens en AIS-transponders (Automatic Identification System).
- in de binnenwateren moeten marifoons uitgerust zijn met ATIS (Automatic Transmitter Identification System). Verkeersposten aan bruggen en sluizen kunnen hierdoor onmiddellijk zien door wie ze worden opgeroepen en in geval van storingen of inbreuken op het kanaalgebruik kunnen de verantwoordelijken makkelijk geïdentificeerd worden.

De correcte programmering van radiomaritieme apparatuur is van fundamenteel belang opdat de identificatie- en reddingsoperaties snel en efficiënt kunnen verlopen. Via zijn dienst BMR voert het BIPT het grootste deel van de controles van de radiomaritieme apparatuur uit op eigen initiatief, via monitoring en via controles van de databanken. Voor de acties op het terrein werkt het BIPT samen met de scheepvaartpolitie en de FOD Mobiliteit en Vervoer: deze gemeenschappelijke operaties hebben een grotere impact en maken het gedeeld gebruik van de ingezette middelen mogelijk. Bij de 300 controles zijn verricht in 2015 en dat betekent dat de doelstelling die in het werkplan 2015 was vastgelegd, overtroffen is.

Telecommunicatieapparatuur op de Belgische markt

Zoals verder wordt vermeld (zie blz. 50) heeft de dienst Markttoezicht van het BIPT tot doel na te zien of de telecommunicatieapparatuur die op de Belgische (Europese) markt terechtgekomen is of er zal terechtkomen, voldoet aan de Europese Richtlijn 1999/5/EG. Deze apparatuur moet het spectrum efficiënt gebruiken, ze mag geen schadelijke storingen veroorzaken en ze moet naar wens kunnen functioneren in haar elektromagnetische omgeving. De doelstellingen die in het werkplan 2015 waren vastgelegd, zijn gehaald.

VERGELIJKENDE STUDIE RECHTEN VOOR MOBIELE NETTEN

In het najaar van 2015 heeft een consultant¹⁵ de enige heffingen in verband met de openbare mobiele radionetwerken geanalyseerd in verschillende frequentiebanden. Zo heeft deze een raming gemaakt van de inkomsten uit de nieuwe verkoop van de rechten op de banden van 900 MHz en 1800 MHz (2G en 4G) en de 2100 MHz-band (3G). De vergunningen die voor deze frequenties aan de operatoren zijn verleend, lopen immers ten einde in 2021. Voor die datum zou de regering kunnen beslissen om ook de 700 MHz- en de 1400 MHz-band te koop aan te bieden. De consultant was van oordeel dat voor 2G en 4G het spectrum goed zou kunnen zijn voor € 439 miljoen en de 700 MHz- en de 1400 MHz-band voor € 264 miljoen extra.

HERZIENING VAN HET NUMMERPLAN

De overgang naar "cloud computing", de virtualisering van de netwerken en de toenemende technologische mogelijkheden van de mobiele elektronische-communicatienetwerken maken van de authentieke convergente communicatie (unified communication) een realiteit: de gebruikers kunnen overal en altijd onderling communiceren via diverse toestellen (tv, spelconsoles, smartphones, draagbare computers van het type "notebook", tablets, e-readers...), op verschillende manieren (direct messaging, chatten op het web, telefonie...) en op gevarieerde netten dankzij een unieke identificatie. Mobiliteit is een heel

sterke waarde in de moderne maatschappij; veel communicatie tussen gebruikers zal verlopen via applicaties (zoals Twitter, Facebook...) in de vorm van directe uitwisseling van berichten waarvoor een privaat identificatiemechanisme wordt gebruikt.

Deze situatie kan resulteren in een negatieve impact op het gebruik van openbare nummeringsresources, zoals E.164¹⁶ maar het BIPT is van oordeel dat de behoefte aan interconnectiviteit tussen gebruikers die niet noodzakelijk op dezelfde systemen aangesloten zijn, zou kunnen leiden tot een groeiende vraag naar mobiele E.164-nummers (ten koste van geografische nummers).

In 2015 zijn de behoeften en mogelijkheden in de komende jaren bestudeerd en aan de minister zijn concrete pistes voorgesteld voor de aanpassing van het huidige regelgevingskader inzake nummering. De wijzigingen worden verdeeld in vijf operationele thema's¹⁷ en drie strategische thema's¹⁸; ze zijn er allemaal op gericht de innovatie te vergemakkelijken.

CONTROLE VAN DE WHOLESALPRIJS VAN DE DOMEINNAMEN ".BE" VASTGESTELD DOOR DNS BELGIUM

Volgens artikel 164/1, 3°, van de WEC heeft het BIPT tot taak ervoor te zorgen dat het registreerbureau van de internetdomeinnamen van het topniveaudomein ".be" zijn verrichtingen factureert in ruil voor een vergoeding die rechtstreeks verband houdt met de werkelijk opgelopen kosten.

Op 15 oktober 2015 heeft de Raad van Bestuur van DNS Belgium een dossier ingediend waarmee hij wenste het wholesaletarief van de .be-domeinnamen vanaf 1 januari 2016 te verhogen van € 3 naar € 4 per jaar. Het BIPT heeft de kostenoriëntering van deze verhoging nauwgezet onderzocht (zie zijn analyse van 2 december 2015) en heeft daaruit geconcludeerd dat deze prijsstijging kon worden gerechtvaardigd op voorwaarde dat aan een reeks voorwaarden wordt voldaan. DNS heeft deze voorwaarden niet aanvaard voor 31 december 2015.

AANVRAGEN VOOR NUMMERINGSCAPACITEIT: INSTELLING VAN EEN ELEKTRONISCH LOKET

In juni 2015 is op de website van het BIPT een nieuw soort van formulier beschikbaar gesteld van de marktspelers.

PRIVÉVERGUNNINGEN: STRATEGISCHE HERZIENING VAN DE TARIFERINGSMETHODEN

De huidige versie van het koninklijk besluit van 18 december 2009 voorziet in een facturering per toestel; dit bezorgt de teams van het BIPT echter moeilijkheden bij de controles omdat het soms zeer moeilijk - zelfs onmogelijk - is om het werkelijke aantal toestellen te tellen. Bovendien is een frequentie, ongeacht of die in eenzelfde regio bezet is door vijf zenders of door 50 ge woonweg onbeschikbaar: een efficiënt beheer van de schaarse middelen moet zich richten op het bezette middel.

In 2015 heeft het BIPT de haalbaarheid bestudeerd van een verandering van de wijze van facturering in België, met als doelstellingen een correctere tarifiering van de frequenties als schaarse middelen en hulp bij de invoering van nieuwe technologieën. De beoogde scenario's mogen niet leiden tot te grote veranderingen ten opzichte van de huidige situatie, en het budget van het BIPT niet negatief beïnvloeden. Op het einde van het kalenderjaar moesten nog enkele door de Raad gevraagde simulaties van de weerslag worden gemaakt.

¹⁵ Ontvangen op 31 december 2015; het document is door het BIPT gepubliceerd op 26 januari 2016.

¹⁶ ITU-aanbeveling waarin het nummeringsplan voor internationale openbare telecommunicatie wordt vastgelegd.

¹⁷ Machine to Machine-communicatie, nummerblokken met "weesstatus", nomadische VoIP-diensten, toewijzingsprocedure voor korte sms-nummers, problematiek van de routeringsnummers.

¹⁸ Invoering van meer flexibiliteit bij de toewijzing van de E.212-mobiel-netwerkcodes, soepeler gebruik van CLI (Calling Line Identity), extraterritoriaal gebruik van nummeringsresources.

1.2. Concurrentie en investeringen

Deze strategische as wordt onderverdeeld in vijf prioriteiten:

1. Bijdragen tot het scheppen van een gunstig kader voor de aanleg van infrastructuur, netwerken en diensten en een gunstig klimaat voor investeringen;
2. De concurrentie stimuleren, met name door het werk op de marktanalyses;
3. De verantwoordelijken bewust maken en de dialoog aangaan met alle belanghebbende partijen;
4. Controles organiseren;
5. De operationele aspecten onder de operatoren vergemakkelijken en vereenvoudigen.

REALISATIE VAN HET POSTOBSERVATORIUM 2014

Het BIPT heeft de economische kerncijfers met betrekking tot de postsector voor het jaar 2014 gecompileerd door marktgegevens die opgehaald zijn bij 17 postoperatoren¹⁹ bijeen te brengen. In 2014 hebben de operatoren € 106 miljoen in de postsector geïnvesteerd, d.i. een stijging van 10,8% ten opzichte van 2013. Het aandeel van de omzet van de postsector in het bbp is rond de 0,6% gebleven; de sector behoudt een stabiel belang binnen de Belgische economie. In 2014 bedroegen de totale inkomsten € 2,67 miljard. Uit de gegevens die bij de 17 postoperatoren verkregen zijn, blijkt dat de totale inkomsten met 7,7% zijn gestegen tussen 2010 en 2014. De brievenpost vertegenwoordigde 59% van de totale omzet in 2014, terwijl pakjes en snelpost 36% van de behaalde inkomsten voor hun rekening namen, en de distributie van de pers aan de abonnees thuis goed was voor 5%.

De volumes brievenpost zijn algemeen in 2014 met 3,70% gedaald. Tussen 2013 en 2014 is de omzet van de brievenpost met 2,9% gedaald voor een totaal van € 1,48 miljard. Het segment van de pakjes en van de snelpostdiensten is zich daarentegen sterk blijven ontwikkelen in 2014. Per inwoner is het aantal snelpostdiensten en geleverde pakjes gestegen gaande van gemid-

deld 5,9 in 2010 tot 8,1 in 2014. Per inwoner wordt gemiddeld elke anderhalve maand een pakje verstuurd of een snelpostdienst gebruikt. Het totale volume van snelpostdiensten en verzonden pakjes is met 14,7% gestegen tussen 2013 en 2014 voor een totaal van 91 miljoen stuks. Bijgevolg zijn de inkomsten in 2014 met 6,2% omhooggegaan en bereiken € 917 miljoen; sedert 2010 bedraagt de stijging 28,3%!

Tot slot melden we dat de daling van de inkomsten komende van de persdistributie (die sedert enkele jaren al te zien is) zich heeft voortgezet in 2014 (-3% in volume en -2,6% in inkomsten).

ONDERZOEK NAAR DE ELASTICITEITEN OP DE POSTALE MARKT IN HET KADER VAN HET TERA-KOSTENMODEL

Op 9 augustus 2011 had de Raad van het BIPT een procedure voor een overheidsopdracht gestart om aan een consultant de taak toe te vertrouwen om een berekeningsmodel op te stellen voor de nettokosten van de universele postdienst (UPD). Vervolgens was de taak toevertrouwd aan TERA Consultants, waarvan de definitieve studie door het BIPT was gepubliceerd als bijlage bij zijn mededeling van 21 mei 2014 betreffende de controle van de berekening van de nettokosten van de universele postdienst in België. Artikel 144undecies, § 1, van de wet van 21 maart 1991 bepaalt dat het Instituut jaarlijks verifieert of de berekening van de nettokosten van de universeledienstverplichtingen van de aanbieder van de universele dienst overeenkomt met de vastgelegde methode. In zijn studie beval TERA aan om prospectieve analyses te verrichten van de gevoeligheid van de vraag van elke categorie van klanten, om tegenfeitelijke scenario's²⁰ van de inkomsten te evalueren in geval van een verzoek om compensatie van de nettokosten van de UPD vanwege de aanbieder van de UPD.

In 2015 heeft het BIPT een procedure voor een overheidsopdracht uitgevoerd en de verwezenlijking van deze analyses toevertrouwd aan een consultant, van wie het werk nog niet volledig af was op het einde van het kalenderjaar.

TOEWIJZING VAN DE CONCESSIE INZAKE DISTRIBUTIE VAN ERKENDE DAGBLADEN EN TIJDSCHRIFTEN

Op 2 mei 2013 had de Europese Commissie een besluit genomen over de diensten van algemeen economisch belang (DAEB) die door bpost worden verstrekt. Aangeduid door de regering op 26 november 2014 was het BIPT ermee belast om het proces te organiseren en was het begonnen met de publicatie van een aankondiging van concessie, gevolgd door een formele oproep voor het indienen van kandidaturen. Daarop hadden drie ondernemingen geantwoord en hun interesse laten blijken: AMP (Agence et Messagerie de la Presse), BD Group (Belgische Distributiedienst) en bpost.

Op 15 mei 2015 heeft echter alleen bpost een offerte in de correcte vorm ingediend. Na grondig onderzoek op het stuk van de

¹⁹ Belgique Diffusion (BD), bpost, Ciblex, Deltamedia, DHL, DPD, Euro Sprinters, Fedex, G3 Worldwide, GLS, Mikropakket, Mondial relay, PostNL, TBC, TNT, UPS, Vlaamse Post.

²⁰ In een tegenfeitelijk scenario wordt gekeken naar wat er zich zou hebben voorgedaan of redelijkerwijs zou hebben kunnen voordoen naargelang van bepaalde omstandigheden.

regelmatigheid, financiële draagkracht, prijs en kwaliteit, is de offerte geldig verklaard en is daarover onderhandeld tussen de regering en bpost. De Ministerraad heeft op 16 oktober 2015 de distributieconcessies toegewezen aan bpost en dat voor een periode van 5 jaar. Het contract is ingegaan op 1 januari 2016.

ADVIES VAN HET BIPT OVER DE RELEVANTIE EN DE EFFICIËNTIE VAN DE POSTALE WETGEVING EN REGULERING

In november 2014 had het BIPT aan WIK-Consult de opstelling van een rapport toevertrouwd, dat tot doel heeft de marktsituatie te vergelijken van voor en na de liberalisering, de impact van de openstelling voor concurrentie te evalueren en de eventuele resterende barrières te identificeren die op de Belgische postmarkt aanwezig zijn.

Op 28 september 2015 heeft het BIPT zijn advies verstrekt over zeven van de aanbevelingen die door de consultant waren gedaan: voor het BIPT vormen deze aanbevelingen een heel belangrijke inzet voor de toekomstige regulering van de Belgische postmarkt. Het BIPT bepleit de afschaffing van de vergunningsvoorwaarden, een herziening van de inhoud van de universele dienst door deze te richten op stukpostproducten, de invoering van een "downstream" toegang voor elke concurrerende operator in de keten van verrichtingen van bpost, het behoud van het mechanisme van aanwijzing van de aanbieder van de universele dienst, de herziening van het prijscontrolemechanisme dat wordt toegepast op het kleingebruikerspakket (nieuwe definitie van de producten en aanpassing van de berekeningsformule), de verlichting van de verplichtingen inzake toegankelijkheid van de postale-servicepunten alsook het behoud van de financieringswijze van de bestaande universele dienst.

EVALUATIE VAN DE VOORWAARDEN INZAKE VRIJE KEUZE VAN DE CPE (CUSTOMER PREMISES EQUIPMENT) DOOR DE ALTERNATIEVE OPERATOREN

In zijn besluit van december 2011 betreffende de interoperabiliteit van de CPE's in het kader van het WBA VDSL2-referen-

tieaanbod had het BIPT de rol van de CPE onderstreept bij de differentiatie van de aanbiedingen die door de alternatieve operatoren worden geïntroduceerd. Dat document heeft het aan de alternatieve operatoren toegestaan om hun eigen CPE aan te wenden op voorwaarde dat er een testplan wordt toegepast. In 2015 heeft het BIPT de resultaten van de meting en de geldigheid van de opgelegde voorwaarden onderzocht. Daarover is een intern rapport opgesteld.

CONTROLE VAN DE WHOLESALETARIEVEN VOOR DE VERPLICHTINGEN OP DE OMROEPMARKT

Het CRC-besluit van 11 december 2013 had de wholesaletarieven bepaald voor de diensten voor toegang tot de kabelnetten; het had in de mogelijkheid tot periodieke herziening van deze tarieven voorzien wat de volgende drie aspecten betreft:

- de "retail minus"²¹-methode, die de periodieke bedragen bepaalt die aan de kabeloperatoren moeten worden betaald; deze minussen kunnen herberekend worden om rekening te houden met de evolutie van de inkomsten en vermijdbare kosten;
- er kan rekening worden gehouden met de impact van sommige diensten die buiten de regulering van de kabel vallen, maar die vaak deel uitmaken van de retailaanbiedingen van de kabeloperatoren (zoals de beschikbaarstelling van beveiligingspacks, van webmail...), en dit kan ook leiden tot een wijziging van de minussen;
- de kosten die werkelijk gedragen zijn om hun verplichtingen te vervullen: de kabeloperatoren zijn verplicht om aan het BIPT een overzicht van deze kosten te bezorgen²². Vervolgens kan het BIPT beoordelen of het al dan niet gerechtvaardigd is om de bedragen te wijzigen die de kabeloperatoren hebben geïnd als bijdrage in deze kosten.

²¹ Het principe van een retail minus-methode bestaat erin om de prijs voor een wholesaledienst te bepalen door van de prijs van de retail-dienst een percentage af te houden dat overeenstemt met een aantal niet-relevante elementen.

²² Deze overzichten werden aan het BIPT overgezonden eind 2014, begin 2015. Ze zijn gecontroleerd en goedgekeurd door een bedrijfsrevisor in 2015.

Op 27 mei 2015 heeft het BIPT een ontwerpbesluit betreffende de herziening van de wholesaletarieven voor de diensten voor toegang tot de kabelnetwerken in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gepubliceerd. De beoogde wholesalediensten zijn: 1. de doorverkoop van de diensten voor analoge televisie; 2. de toegang tot het digitale-televisieplatform; en 3. de doorverkoop van breedbanddiensten. De raadpleging liep tot 15 juli en daarna is het document overgezonden naar de gemeenschapsregulatoren en genotificeerd aan de Europese Commissie.

Op 14 december 2015 heeft de CRC een raadpleging gelanceerd betreffende de herziening van de wholesaletarieven die Brutélé, Nethys (VOO) en Telenet mogen factureren aan de operatoren die breedband- en televisiediensten wensen aan te bieden via de kabel.

EVOLUTIE NAAR NGN/A-NETWERKEN

Ter herinnering: de nieuwe telecommunicatienetwerken met hoge snelheid maken het mogelijk om alle diensten (spraak, data, video...) via éénzelfde netwerk (NGN) te versturen, terwijl het acroniem NGA (Next Generation Access) verwijst naar de manier waarop de toegang tot deze netten wordt geïmplementeerd. Het BIPT wenst zich ervan te verzekeren dat de concurrentie niet zal verslappen op de verschillende markten tijdens de overgangsfases naar een NGN/NGA-structuur van het netwerk van de historische operator

In 2015 heeft het BIPT vooruitgang geboekt op een reeks punten tijdens bilaterale vergaderingen met de sectorspelers.

MARKT VOOR VAST-GESPREKSAFGIFTE: BEPALING VAN DE TARIEVEN

Het besluit van het BIPT van 2 maart 2012 had aandacht geschonken aan de structuur van de markt voor vast-gespreksafgifte, aan de aanwezigheid van operatoren met een sterke machtspositie op die markt, alsook aan de aard van de verplichtingen die aan deze operatoren moeten worden opgelegd om de

concurrentie te bevorderen. Het opleggen van symmetrische maximumtarieven voor de gespreksafgifte (Fixed Termination Rates- FTR) sedert 1 april 2012 vormde de voornaamste maatregel van dat besluit. Daarna, in 2013 en 2014, had het BIPT met de hulp van een consultant, een FTR-kostenmodel opgesteld dat maximaal rekening hield met de aanbeveling van de Europese Commissie van 7 mei 2009 (symmetrische FTR-tarieven op basis van een zuiver LRIC-kostenmodel²³).

Op 14 juli 2015 heeft het BIPT een raadpleging gelanceerd over nieuwe tarieven voor vast-gespreksafgifte; op verzoek van de sector is de antwoordtermijn met drie weken verlengd. De raadpleging van de gemeenschapsregulatoren en de notificatie van het ontwerpbesluit aan de Europese Commissie konden niet meer plaatsvinden voor het einde van 2015.

MARKTANALYSE MOBIEL-GESPREKSAFGIFTE

De jongste analyse van de wholesalemarkt voor gespreksafgifte op de afzonderlijke mobiele netwerken was aan bod gekomen in het besluit van het BIPT van 29 juni 2010. Daarin waren maximumtarieven opgelegd voor gespreksafgifte (Mobile Termination Rates - MTR) en een systeem van vergoedingen voor gespreksafgifte, die symmetrisch waren en gebaseerd op een zuiver LRIC-kostenmodel vanaf 1 januari 2013. Op 24 september 2014 had het Brusselse hof van beroep het marktanalysebesluit van 29 juni 2010 nietig verklaard wegens het niet vooraf raadplegen van de mediaregulatoren, waarbij het vernietigde besluit van kracht bleef tot 30 juni 2015.

Om de continuïteit van de tarieven voor mobiel-gespreksafgifte te garanderen heeft het BIPT op 6 mei 2015 een vernieuwingsbesluit aangenomen. Het BIPT heeft op 14 september 2015 een ontwerpbesluit betreffende de nieuwe analyse van de markt voor gespreksafgifte op de afzonderlijke mobiele netwerken voor raadpleging voorgelegd. Het project zal worden voortgezet in 2016.

BESLUIT BETREFFENDE DE OPENSTELLING VAN DE KABEL

Sedert de beslissing betreffende de analyse van de markt voor televisieomroep in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, die op 1 juli 2011 was aangenomen door de CRC, zijn de kabeloperatoren verplicht een referentieaanbod te ontwikkelen en te publiceren waarin de voorwaarden staan voor het gebruik van hun kabelnet door alternatieve operatoren.

Op 14 september 2015 heeft het BIPT een raadpleging gelanceerd over zijn ontwerpbesluit betreffende de goedkeuring van de referentieaanbiedingen van Brutélé en van Telenet in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

AFRONDING VAN DE NGLL-TARIEVEN

In zijn besluit van 8 augustus 2013 betreffende de analyse van de huurlijnenmarkten had het BIPT Belgacom verplicht te reageren op redelijke verzoeken om toegang tot een transportdienst gebaseerd op de Ethernet-technologie en "NGLL" genaamd (Next Generation Leased Lines). Dat document had de verplichting²⁴ voor de historische operator gehandhaafd om een referentieaanbod te publiceren voor de toegangs- en interconnectieverrichtingen die nodig zijn voor de levering van afgevoerde segmenten van huurlijnen. Dit aanbod moest de leveringsvoorwaarden bevatten voor de klassieke huurlijnen en de NGLL's, waaronder ook de tariefelementen die overeenkomstig artikel 62 van de WEC niet onderworpen zijn aan een verplichting tot kostenoriëntering, maar die niet mogen leiden tot price squeeze. Op 27 november 2014 had Belgacom aan het BIPT zijn voorstel voor de tarieven voor levering van de NGLL's voorgelegd.

Na een nationale raadpleging, die liep tot 6 januari 2015, over dit voorstel, heeft het BIPT zijn besluit aangenomen op 19 maart 2015. Dit zou moeten leiden tot meer concurrentie op de zakelijke markt dankzij de mogelijkheid voor de alternatieve operatoren om een alternatief aanbod voor dat van Proximus²⁵ te ontwikkelen.

²³ D.w.z. de zuiver incrementele kosten van de verstrekking van de gespreksafgiftedienst van een efficiënte operator.

²⁴ Verplichting opgelegd via het besluit van 17 januari 2007 betreffende de marktanalyses met betrekking tot de huurlijnen, gecorrigeerd door het vernieuwingsbesluit van 14 september 2010.

²⁵ De naamsverandering van de naamloze vennootschap Belgacom in de naamloze vennootschap Proximus was al aangekondigd in maart 2014, en is goedgekeurd door de algemene aandeelhoudersvergadering op 15 april 2015.

In hetzelfde kader heeft het BIPT de verplichting uitgewerkt om toegang te verlenen tot de inspectieruimtes, die ook was opgelegd in het hierboven vermelde besluit van 8 augustus 2013. Deze toegang zou de alternatieve operatoren in staat moeten stellen om te investeren in hun eigen introductievezel naar hun klanten die nog niet aangesloten zijn op het glasvezelnetwerk. Het besluit dat daaruit is geresulteerd, is aangenomen op 11 maart.

OPSPORING VAN PRICE SQUEEZE

Een price squeeze wordt gedefinieerd als een situatie waarin een verticaal geïntegreerde onderneming met macht op een belangrijke stroomopwaartse markt levert aan concurrerende ondernemingen op verwante stroomafwaarts gelegen markten en de prijzen voor de input en de dienst stroomafwaarts zo vastlegt dat de activiteiten van haar concurrenten op de retailmarkt niet rendabel zijn²⁶.

In haar aanbeveling van 11 september 2003 had de Europese Commissie consistente verplichtingen tot non-discriminatie en kostenmethodes aanbevolen om de concurrentie en investeringen in breedband te bevorderen. In 2007 had het BIPT in diezelfde geest zijn richtsnoeren vastgelegd in verband met de beoordeling van deze price squeeze.

Ondertussen hebben verschillende gebeurtenissen plaatsgehad die een update van deze richtsnoeren rechtvaardigen: de aanname door het Hof van Justitie van de Europese Unie van verschillende beslissingen daarover, de aanneming door de Europese Commissie van de Aanbeveling van 11 september 2013 over consistente verplichtingen tot non-discriminatie en kostenmethodologieën om de concurrentie te bevorderen en investeringen in breedband aantrekkelijker te maken, de publicatie door BEREC van een begeleidend document over hetzelfde onderwerp en bovendien het fenomeen van de gebundelde aanbiedingen, dat nieuwe methodologische vragen doet rijzen. Bijgevolg heeft het BIPT in 2015 aan WIK-Consult de uitwerking van een nieuw

ontwerp van richtsnoeren voor de te hanteren principes toevertrouwd. Het document is voor raadpleging voorgelegd aan de sector op 4 december 2015. De principes die daarin worden vermeld, houden rekening met de aanbeveling van de Commissie, maar ook met het document van BEREC getiteld: "Guidance on the regulatory accounting approach to the economic replicability test" van 5 december 2014.

ONE-TIME FEES

De "one-time fees" duiden op enige heffingen voor verrichtingen door Proximus op zijn netwerk voor rekening van de alternatieve operatoren in het kader van de referentieaanbiedingen BRUO, BROBA en WBA VDSL2 (bijvoorbeeld de installatie van lijnen, migraties of deactiveringen). Deze rechten zijn gebaseerd op een kostenmodel en zijn bepaald door diverse besluiten van het BIPT. Omdat de markt constant evolueert moeten deze rechten worden herzien. De analyses met betrekking tot deze herziening zijn aangevat in 2015.

BEPALING VAN DE TARIEVEN VOOR ETHERNET/MULTICAST

Dit project was gestart in 2012 met een voorafgaande raadpleging. Op 4 juli 2013 had het BIPT een ontwerpbesluit betreffende de tarifiering van het aanbod "Wholesale Multicast" en van het Ethernet-transport voor de "BROBA"- en "WBA VDSL2"-aanbiedingen gepubliceerd. Het project is in 2014 aangepast na de verschillende raadplegingen²⁷.

Dat project is uitgemond in een besluit van 13 januari 2015 waarin het BIPT de kostengeoriënteerde toegangstarieven van het "Wholesale Multicast"-aanbod en het Ethernet-transport voor de "BROBA"- en "WBA VDSL2"-aanbiedingen bepaalt. Het besluit is in werking getreden twee maanden na de publicatie ervan, waarbij de daarin vastgestelde tarieven geldig blijven tot de inwerkingtreding van een besluit waarin ze zouden worden herzien.

BESLUITEN OVER DE REFERENTIEAANBIEDINGEN VAN PROXIMUS

Het BIPT heeft op 19 augustus 2015 een besluit aangenomen betreffende de transparantie van de referentieaanbiedingen BROBA Ethernet en WBA VDSL2 van Proximus. Dit volgt op het voorstel van Proximus om de referentieaanbiedingen te corrigeren en aan te vullen, met als doel bepaalde technische beperkingen die in het verleden naar voren waren gebracht, te doen verdwijnen.

Het BIPT heeft ook twee besluiten gepubliceerd betreffende addenda bij de referentieaanbiedingen BRUO, BROBA en WBA VDSL2, waarvan het eerste is aangenomen op 10 november 2015 betreffende de "SNA, Splicing Interventions & XML DONE Timer" en het tweede op 19 november 2015 betreffende de herziening van het besluit van 10 december 2013, gemeenzaam het "BRxx 2012 update"-besluit genoemd

BEPALING VAN DE WACC (WEIGHTED AVERAGE COST OF CAPITAL) 2015-2017

De gereguleerde tarieven moeten worden vastgesteld rekening houdende met een billijke vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal en daarom worden de WACC om de drie jaar berekend voor de vaste en mobiele operatoren.

Het besluit van de Raad van het BIPT van 26 februari 2015 stelt de gewogen gemiddelde kapitaalkosten vast die moeten worden gehanteerd bij de berekening van de kostengeoriënteerde prijzen van de gereguleerde operatoren. Deze waarde vormt een parameter die wordt gebruikt in verschillende tariefbesluiten, met name in de referentieaanbiedingen van Proximus²⁸. In dat kader heeft het BIPT de WACC voor de periode 2015-2017 vastgesteld op 8,13%. De WACC-kosten dienen ook voor de berekening van de maximumtarieven voor vast- en mobiel-gespreksafgifte voor de operatoren die als SMP-operator zijn aangemeld: het BIPT heeft de WACC vastgesteld op 8,13% en dat voor dezelfde peri-

²⁶ ERG Common Position on the approach to appropriate remedies in the new regulatory environment, ERG (03) 30 rev1. p. 2.

²⁷ Nationale raadpleging, raadpleging van de gemeenschapsregulators en Europese raadpleging.

²⁸ BRIO (interconnectie), BRUO (ontbundelde toegang), BROBA en WBA VDSL2 (bitstream-toegang), BROTSoLL (huurlijnen)

ode. Het BIPT heeft zich het recht voorbehouden om de waarde van de WACC te wijzigen indien na een ernstige vertrouwenscrisis die de financiële markten treft, de financieringsvoorwaarden beduidend en blijvend zouden afwijken van de hypothesen die bij de aanneming van het besluit in aanmerking zijn genomen. Deze percentages zullen worden veranderd in respectievelijk 8,32% en 8,42% als de notionele interesten²⁹ zouden verdwijnen.

DIENST MEDIA VAN HET BIPT

De wet van 30 maart 1995 regelt de uitoefening van activiteiten als aanbieder van geluids- en audiovisuele mediadiensten. Onder de voorwaarden die vastgelegd zijn door de wet kunnen deze aanbieders een vergunning van het BIPT krijgen voor een of meer geluids- of audiovisuele mediadiensten. Het verkrijgen van deze vergunning is een recht voor de aanbieders van diensten, voor zover voldaan wordt aan de wettelijk vastgestelde voorwaarden voor verkrijging, en voor zover er geen gemotiveerd besluit van de Raad van het BIPT is geweest waarin hij zich onbevoegd verklaart om deze vergunningsaanvraag te behandelen. Wat het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad betreft, anders gezegd op het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brussels Gewest, hangen de aanbieders van mediadiensten die daar gevestigd zijn af van de overheid van de Federale Staat, tenzij hun activiteiten – d.w.z. de programma's die ze maken en/of uitzenden – uitsluitend kunnen worden verbonden aan de Vlaamse Gemeenschap of aan de Franse Gemeenschap.

Op 23 juni 2015 heeft het BIPT zijn procedure gepubliceerd voor de afgifte van omroepvergunningen. Tegelijk heeft het zijn denkwerk voortgezet over een nalezing van het wettelijke kader, om de punten te identificeren die een aanpassing door de wetgever vergen.

Op 2 december 2015 heeft de Raad van het BIPT een raadplegingsdocument aangenomen dat het voorontwerp van wet betreffende de audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied

Brussel-Hoofdstad bevat. Dat document voert een volledig herziening van de wet van 30 maart 1995 uit, die te lijden had onder een steeds meer uitgesproken kloof met de huidige context, en die bepaalde richtlijnen, die nochtans nodig waren voor de economische regulering van de sector, slechts onvolledig omzette.

STERK
PRESTEREN

²⁹ Met de aftrek voor risicokapitaal of het stelsel van de notionele interesten kunnen de vennootschappen een op hun risicokapitaal berekende fictieve interestkost aftrekken van hun belastbare winst. Bron: "Fiscaal memo", van de FOD Financiën.

"EASY SWITCH": DE VERANDERING VAN AANBIEDER VAN VASTE DIENSTEN VERGEMAKKELIJKEN

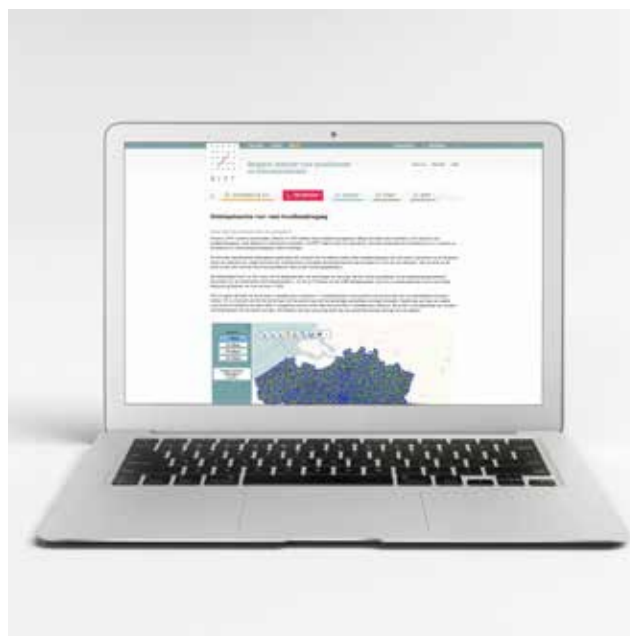
Waarom is veranderen van vaste telecomoperator minder makkelijk dan veranderen van mobiele operator? In 2014 heeft het BIPT een lijst opgesteld van de elementen die consumenten kunnen ontmoedigen, met als doel daarna voorstellen te formuleren om de overstap te vereenvoudigen.

Op 10 maart 2015 heeft het BIPT zijn conclusies afgerond: het is met name van oordeel dat er een eenvoudig, voorspelbaar, snel en gesynchroniseerd proces moet zijn dat de nieuwe operator ertoe verplicht de overdracht te realiseren van alle diensten die door een vaste telecomoperator worden aangeboden binnen een gegeven termijn. De operatoren moeten de consumenten beter inlichten over de te ondernemen stappen. Er zijn nog andere bijkomende obstakels vastgesteld, zoals de moeilijkheid om de aanbiedingen met elkaar te vergelijken, financiële kosten die opduiken bij de overstap of de noodzaak voor het bezoek van een technicus aan huis. Voor elk van deze problemen heeft het BIPT mogelijke oplossingen aangereikt en deze in een verslag gebundeld. Het heeft een eerste versie van reglementaire tekst opgesteld, dat voorgelegd is voor openbare raadpleging. Minister De Croo heeft kennis genomen van de reacties van de operatoren op dit ontwerp van reglementering en heeft op 17 juli 2015 aan de operatoren gevraagd om tot een akkoord te komen over de processen die moeten worden gehanteerd en over de uitwisseling van informatie die tot stand moet komen, om tegemoet te komen aan de doelstellingen van het ontwerp van reglementering: administratieve stappen genomen door de recipiëntoperator, snelle migratie van diensten, een zo beperkt mogelijke onderbreking van diensten en van periode van dubbele facturering. De operatoren waren verzocht om hun bijdrage af te ronden tegen 1 maart 2016. Vanaf september 2015 heeft het BIPT dus werkvergaderingen belegd om de operatoren de gelegenheid te bieden om de nodige operationele elementen te bespreken.

RAADPLEGING INZAKE SPECTRUM VOOR PUBLIEKE MOBIELE COMMUNICATIE

De termijn om op de openbare raadpleging van 7 november 2014 over het spectrum voor openbare mobiele communicatie te antwoorden, verstreek op 10 januari 2015. Op middellange termijn zal het BIPT worden geconfronteerd met een aantal uitdagingen op het gebied van het spectrum en het document heeft een overzicht van deze evolutie willen schetsen en van de sector het antwoord willen krijgen op heel wat essentiële vragen. Aan de hand daarvan zal het BIPT een actieplan op korte en middellange termijn kunnen opstellen met betrekking tot het spectrum voor de ECS-diensten (Electronic Communications Services).

Op het einde van het kalenderjaar moesten nog enkele vervolgacties die voortvloeiden uit de raadplegingsprocedure, worden ondernomen.

CONTINUE VERBETERING VAN DE OPERATIONELE EFFICIËNTIE

Efficiënte operationele processen vormen essentiële eisen in de werking van de wholesalediensten die door de operatoren met een machtspositie worden verstrekt. Zonder efficiënte processen beschikken de alternatieve operatoren niet over de juiste voorwaarden om kwaliteitsdiensten te verstrekken en kunnen ze zich dus niet positioneren als een duurzame concurrent. In 2011 had de CRC overigens ter zake een kader voor operationele uitmuntendheid op wholesaleniveau opgelegd. Sederdien heeft het BIPT geprobeerd een continue verbetering van de operationele efficiëntie bij alle operatoren te bewerkstelligen, ongeacht of ze een machtspositie hebben dan wel een alternatieve operator zijn.

In 2015 heeft het BIPT herhaaldelijk werkgroepen bijeengeroepen die zich wijden aan de analyse en de oplossing van de operationele problemen.

1.3. Betrouwbaarheid

Deze strategische as wordt onderverdeeld in vier prioriteiten:

1. De transparantie in verband met de kwaliteit van de netwerken verbeteren;
2. De betrouwbaarheid van de netwerken verhogen;
3. Bewaring van de gegevens en wettelijke onderschepping;
4. Netwerken en diensten van primair belang.

DE TRANSPARANTIE IN VERBAND MET DE DEKKING VAN DE NETWERKEN VERBETEREN

Het "Atlas"-project heeft tot doel dekkingskaarten van de vaste en mobiele netwerken te publiceren om de gebruikers beter in te lichten. Het is ontwikkeld in twee stappen: eerst de weergave van de mobiele dekking; de weergave van de vaste dekking zal volgen in 2016. De gegevens waarmee die kaarten kunnen worden opgesteld, worden verstrekt door de operatoren. Tot de publicatie van de mobiele dekking in juli 2015 konden de consumenten

enkel informatie ophalen op de website van de mobiele operatoren, wat geen kwaliteitsvolle en transparante digitale omgeving vormde. Het BIPT heeft de gegevens van de telecomoperatoren verzameld, ze op het terrein geverifieerd, ze gebundeld en gepubliceerd op zijn website in de vorm van een atlas die vrij en gratis geraadpleegd kan worden. In de atlas (die natuurlijk alleen de kaart van België bevat) kan de consument inzoomen tot aan een vierkant met een zijde van 200 meter. Elk van die vierkanten (of "pixels") wordt beschouwd als zijnde gedekt wanneer de kans op dekking hoger is dan 95%. Deze gegevens worden om de drie maanden bijgewerkt na controle en navraag door het BIPT.

DE TRANSPARANTIE IN VERBAND MET DE KWALITEIT VAN DE NETWERKEN VERBETEREN

Het besluit van de Raad van 15 juli 2015 betreffende de indicatoren voor de kwaliteit van de diensten vermeldt de parameters die het BIPT in aanmerking heeft genomen om de daadwerkelijke kwaliteit van de elektronische-communicatiediensten te meten. De indicatoren zijn in aanmerking genomen na een grondige studie van de opties die gekozen zijn door internationale instanties, zoals het ETSI en BEREC, en door andere Europese regulatoren (Frankrijk, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Portugal en Italië). De kwaliteit van dienstverlening wordt gedefinieerd als het gecombineerde effect van de verrichtingen die bijdragen tot de tevredenheidsgraad van de klanten die de dienst in kwestie gebruiken. Het BIPT heeft kwaliteitsindicatoren in aanmerking genomen die de consument in staat moeten stellen zich een objectief idee te vormen van de prestaties van de verschillende aanbieders van telecommunicatiediensten en ze onderling te vergelijken:

- de termijn voor indienststelling;
- het percentage klachten over de initiële werking van een vaste installatie;
- het percentage defecten en storingen op de lijnen voor vaste toegang;
- de wachttijd voor herstel van defecten of storingen op de lijnen voor vaste toegang;

- de blokkerings- en verbrekingskans voor telefonische oproepen op de mobiele netwerken;
- de antwoordtijd door de klantendiensten van de operator;
- het percentage problemen voorgelegd aan de klantendienst die met één contact worden opgelost;
- de klachten over de facturering;
- de dekking van de mobiele netwerken.

Vanaf 2016 zal het BIPT de gegevens die verzameld zijn door de operatoren gebruiken om een kwaliteitsbarometer van de diensten te publiceren.

VASTSTELLING EN BESCHRIJVING VAN DE NOODZAKELIJKE MINIMALE VEILIGHEIDSMATREGELEN

Artikel 114 van de WEC verplicht de ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken en -diensten aanbieden, om technische en organisatorische maatregelen te nemen om de veiligheid van deze netwerken en diensten te garanderen, alsook die van de persoonsgegevens die worden behandeld in het kader van de verstrekking van deze diensten en netwerken. In 2015 is het BIPT begonnen werken aan de vastlegging van de minimale basis van maatregelen die deze ondernemingen moeten naleven om zich op harmonieuze en efficiënte wijze te schikken naar artikel 114 van de WEC. Omdat er aan andere dossiers een hogere prioriteit is toegekend (zoals het beheer van de telecomcrisis) kon die doelstelling niet helemaal worden gehaald en is die naar het volgende jaar uitgesteld.

IDENTIFICATIE VAN DE EINDGEBRUIKERS DOOR DE OPERATOREN

Volgens artikel 127, § 1, 2°, en § 2, van de WEC hebben de operatoren de verplichting om de eindgebruikers van hun elektronische-communicatiediensten te identificeren voor de behoeften van de gerechtelijke autoriteiten en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

In 2015 stond de actualisering gepland van de informatie die op de website van het BIPT wordt gepubliceerd, met name via de publicatie van het antwoord op vaak gestelde vragen. Terwijl die doelstelling bijna was bereikt, is de voortzetting onderbroken wegens grote wijzigingen in het wetgevingskader, met name ingevolge de nietigverklaring van artikel 126 van de WEC met betrekking tot de gegevensbewaring, en ook het ontwerp om een eind te maken aan de anonimiteit van de prepaidkaarten voor mobiele communicatie. Het werk van het BIPT is daarom gereorganiseerd en had

BE
TROUW
BAAR
HEID

betrekking op een actieve samenwerking inzake enerzijds een voorontwerp van wet betreffende de bewaring van gegevens in de elektronische-communicatiesector en anderzijds een wetsontwerp tot wijziging van artikel 127 om de anonieme aankoop van prepaidkaarten voor mobiele communicatie onmogelijk te maken. Beide ontwerpen zijn voor raadpleging voorgelegd.

1.4. Informatieverstrekking

Deze strategische as wordt onderverdeeld in drie prioriteiten:

1. De consumenten informeren;
2. De consumenten helpen;
3. De consumenten beschermen.

NATIONALE TARIEFVERGELIJKING

Op 7 mei 2015 heeft het BIPT voor de derde keer een vergelijkende studie van de prijzen van de telecomproducten op de Belgische particuliere markt gepubliceerd. Deze vergelijking die was gemaakt op 9 februari 2015 geeft een overzicht van de prijsverschillen tussen de goedkoopste tariefplannen in de volgende marktsegmenten: mobiele gesprekken postpaid en prepaid, vaste telefonie, vast internet en bundels van het type triple play. Het goedkoopste tariefplan van elke operator werd vergeleken voor vastgelegde standaardgebruikspatronen. Het doel van deze oefening bestaat erin de leesbaarheid, het begrip en de vergelijking van de telecommunicatieaanbiedingen op de Belgische particuliere markt te verbeteren voor gegeven gebruikspatronen voor een groot publiek en dus de algemene transparantie van de markt te verbeteren.

Er zijn nog aanzienlijke prijsverschillen merkbaar tussen de goedkoopste aanbiedingen binnen de verschillende marktsegmenten van de Belgische telecommunicatiesector. De besparing die nog mogelijk is zou de consumenten ertoe moeten aanzetten om:

- hun gebruikspatroon vast te stellen met behulp van bijvoorbeeld hun factuur of persoonlijke webpagina op de website van hun operator;

- de verschillende tariefformules te vergelijken met behulp van de officiële en gratis tariefvergelijker van het BIPT www.bestetarief.be;
- hun factuur te optimaliseren door gebruik te maken van eventuele opties (ter aanvulling van het aanbod waarop ze ingetokend hebben);
- indien nodig hun tariefplan te wijzigen of van operator³⁰ te veranderen.

INTERNATIONALE PRIJSVERGELIJKING BETREFFENDE DE TELECOMDIENSTEN IN DE PARTICULIERE MARKT

Op 16 december 2015 heeft het BIPT de vierde editie gepubliceerd van zijn vergelijkende studie van de prijzen van de telecomproducten in België ten opzichte van de prijzen in Nederland, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk.

Wat betreft de telefonie en toegang tot mobiele data op basis van een abonnement bijvoorbeeld, wordt het meest representatieve gebruikspatroon van België gekenmerkt door het volgende verbruik: 120 belminuten, 200 sms'en, 200 MB mobiele data. Wanneer men de prijzen voor deze diensten vergelijkt, komt België op de derde plaats.

Voor de **prepaid**-klanten (die nog 40% van de mobiele bellers in België vertegenwoordigen) behoudt België ook zijn gemiddelde positie voor het merendeel van de gebruikspatronen.

Wanneer men kijkt naar mobiel internet dat apart wordt verkocht (bijvoorbeeld met een simkaart die in een tablet wordt gestoken) blijft België relatief duur omdat de vastgestelde prijsverlaging ook in de buurlanden heeft plaatsgevonden.

Voor de **quadruple-playaanbiedingen** (waarin vaste telefonie, internet, televisie en mobiele telefonie vervat zijn) neemt België een gemiddelde positie in (3e op 5) in de categorie 30 tot 100 Mbps, net achter Nederland, maar voor Duitsland en Luxemburg. Voor de populairste patronen, waaronder ook de kosten voor vaste telefonie (25 of 70 oproepen) steekt België Nederland

voorbij dankzij het op een na goedkoopste aanbod. Bij **triple play** met snel internet (30 tot 100 Mbps) of ultrasnel internet (meer dan 100 Mbps) eindigt België als vijfde in de rangschikking.

In het geval van **vaste telefonie** als alleenstaand product neemt België een nogal weinig gunstige positie in binnen de "lichte" gebruikspatronen, maar scoort het wel goed voor de "zware" patronen.

INTERNATIONALE PRIJSVERGELIJKING BETREFFENDE DE TELECOMDIENSTEN IN DE NIET-PARTICULIERE MARKT

Op 22 juli 2015 heeft het BIPT deze studie gepubliceerd, waarin de positionering van de Belgische tariefplannen wordt bestudeerd ten opzichte van die in de buurlanden³¹ van België wat betreft de telecomproducten voor niet-particuliere gebruikers (met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen). Voor het merendeel van de acht types van onderneming³² die in de studie zijn vastgelegd, kunnen de prijzen van de telecommunicatieproducten op de Belgische niet-particuliere markt worden bestempeld als voordelig tot gemiddeld. Wat betreft de types van onderneming die intensief gebruikmaken van mobiele communicatie of die de klemtoon leggen op internationale oproepen van op een vaste lijn, staat België op een minder gunstige plek in het klassement van de vijf bestudeerde landen.

MARKERING VAN POSTZENDINGEN

De mededeling van het BIPT van 21 september 2015 betreffende de problematiek van de identificatie van de aanbieder van postdiensten die de zending heeft behandeld, interpreteert artikel 148bis³³ § 2, 4e streepje, van de wet van 21 maart 1991. De onzekerheid had te maken met het feit dat dit artikel niet verduidelijkt welke aanbieder(s) wordt (worden) beoogd door de verplichting om een herkenningsteken aan te brengen op zijn (hun) zendingen. Een eerste raadpleging, gehouden op 27 mei 2014, had geen unanieme mening opgeleverd.

³⁰ Dat is steeds en gratis mogelijk voor contracten van onbepaalde duur, na zes maanden voor contracten van bepaalde duur, en zodra er sprake is van wijziging van de contractuele voorwaarden (bijvoorbeeld een tariefverhoging).

³¹ Met uitzondering van Luxemburg gaat het om dezelfde landen als in de vergelijkende studie van de tarieven op de particuliere markt.

³² Deze acht types van gebruikers vertegenwoordigen verschillende niveaus van verbruik en worden in twee groepen verdeeld: enerzijds eenmanszaken en anderzijds kmo's met tussen 5 en 50 telecommunicatiegebruikers.

³³ Dit artikel bepaalt dat de postzendingen een herkenningsteken moeten dragen aan de hand waarvan de dienstenaanbieder die de zending heeft behandeld, kan worden bepaald.

In zijn document schrijft het BIPT voor dat de bepaling als volgt moet worden toegepast:

- a) de zendingen moeten worden voorzien van de markering van de operator die eigenaar is van het eerste netwerk waaraan de zending wordt toevertrouwd;
- b) deze markering wordt uitgevoerd:
 - in het geval van het gebruik van een frankeermachine, door de eigenaar van de frankeermachine;
 - in geval van een port betaald (PB/PP) of een uitgestelde vergoeding (UV/RD), door de persoon die verantwoordelijk is voor de afdruk;
 - in het geval dat er postzegels worden gebruikt, door de operator.
- c) naargelang van de aanbieder bestaat de markering uit:
 - voor de operator die aangewezen is om de universele postdienst te garanderen, het aanbrengen van een herkenningssteken waarmee hij kan worden geïdentificeerd;

- voor een operator die een niet-universele dienst verstrekt, het aanbrengen van een herkenningssteken waarmee hij kan worden geïdentificeerd;
- voor een operator die een vergunning heeft, het aanbrengen van een herkenningssteken waarop de adresgegevens van de vergunning worden vermeld.

BAROMETER INZAKE KWALITEIT VAN DIENSTVERLENING

In 2008 had het BIPT twee besluiten aangenomen waarbij aan de operatoren die vaste en mobiele elektronische-communicatiediensten aanbieden, de verplichting werd opgelegd om bepaalde kwaliteitsindicatoren te publiceren op hun eigen website. Naar aanleiding van de ontwikkelingen van de markt en de aard van de klachten vanwege de klanten heeft het BIPT het initiatief genomen om een nieuw besluit voor te bereiden.

In zijn besluit van 15 juli 2015 betreffende de indicatoren voor de kwaliteit van de diensten heeft het BIPT negen kwaliteitsindicatoren geselecteerd die volgens zijn oordeel bijzonder nuttig en pertinent zijn.

SPECTRUMINVENTARIS

Overeenkomstig artikel 9 van het RSPP-besluit³⁴ (radio spectrum policy program) wordt onder leiding van de EC een inventaris gemaakt van het huidige spectrumgebruik voor zowel commerciële als openbare doeleinden. De Commissie heeft Uitvoeringsbesluit 2013/195/EU van 23 april 2013 tot vaststelling van de praktische modaliteiten, uniforme formaten en een methode in verband met de bij Besluit nr. 243/2012/EU van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor het radiospectrumbeleid opgestelde inventaris van het radiospectrum gepubliceerd. Het EFIS-systeem (ECO Frequency Information System) vormt eveneens een belangrijk deel van de inventaris.

In 2015 heeft het BIPT de gegevens verzonden die door de Europese Commissie waren opgevraagd en heeft het nauwgezet de nodige gegevens in het EFIS-systeem ingevoerd/gewijzigd.

ENQUÊTE OVER DE PERCEPTIE VAN DE WERKING VAN DE ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIEMARKT

Op 28 oktober 2015 heeft het BIPT de resultaten gepubliceerd van zijn jaarlijkse enquête over de manier waarop de gebruikers de Belgische markt zien. In het algemeen zijn de consumenten eerder tevreden over de tarieven die op de markt beschikbaar zijn, alsook over de tarieven en de diensten die door hun operator worden aangeboden. Het aandeel gebruikers die problemen met hun operator hebben ondervonden is de jongste jaren licht gedaald (46% in 2015 ten opzichte van 50% het jaar ervoor). De consumenten zijn van oordeel dat het "nogal moeilijk" is om een vergelijking te maken van de prijzen en diensten die door de operatoren worden aangeboden. Slechts een op vier bevroegden kent de site www.bestetarief.be, de prijsvergelijker van het BIPT, en slechts 6% van de bevroegden hebben er een of meer keren gebruik van gemaakt.

Een gebruiker op vijf is in de afgelopen drie jaar van gebundeld aanbod veranderd wegens interessantere tarieven en/of problemen met de operator. De grote meerderheid (85,6%) van deze consumenten die van gebundeld aanbod zijn veranderd is van mening dat het "nogal makkelijk" of zelfs "heel makkelijk" is om van operator te veranderen, maar in het algemeen krijgt de verandering van gebundeld aanbod een resultaat van slechts 5,76/10. Het is duidelijk dat een eenvoudige administratieve en technische behandeling van de overstap gewenst is.

Verhoudingsgewijs zijn de gebruikers meer veranderd van aanbod van mobiele telefonie: een op de vier gebruikers is de afgelopen drie jaar overgestapt. Een gebruiker op twee vindt het "zeer makkelijk" om van mobiele operator te veranderen. In totaal krijgt een dergelijke overstap een score van 7,18/10. Bijna de helft (45,1%) van de bevroegde personen vinden dat ze "eerder slecht" of zelfs "helemaal niet" geïnformeerd zijn over hun rechten.

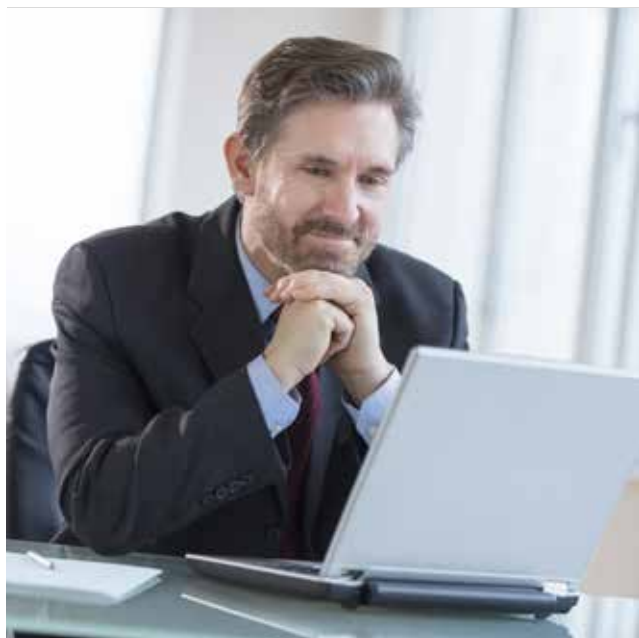
³⁴ Besluit Nr. 243/2012/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor het radiospectrumbeleid

PRIJSVERGELIJKER

De prijsvergelijker is bedoeld om de transparantie van de markt te helpen verhogen. Momenteel telt deze ongeveer 400 actieve tariefplannen voor de vier modules samen (vast, mobiel, internet, bundels). Het vergelijkingsprogramma (dat ontwikkeld is door de consultant die er ook het onderhoud van uitvoert) is al operationeel sedert 2009 en wordt nog voortdurend geverifieerd en verbeterd. Om de prijzen van de aanbiedingen te vergelijken biedt de site www.bestetarief.be sedert januari 2015 de mogelijkheid om de prijzen te vergelijken met of zonder promoties (voor nieuwe klanten of bestaande klanten) en om ook met zekerheid het tarief te kennen dat aangerekend wordt nadat de promotie is afgelopen.

Ook in 2015 na de "Request for Information" die georganiseerd is in 2014 om meningen te krijgen over de ontwikkelingen ervan,

heeft het BIPT een bestek opgesteld om dit essentiële project voort te zetten. De opmerkingen vanwege de diensten van de Inspectie van Financiën hebben tot aanvullend werk genoopt.

CONTROLE VAN DE INTERNETSNELHEID

Op 4 december 2012 had het BIPT een besluit aangenomen met betrekking tot de mededeling van de snelheid van een breedbandverbinding met als doel de consument de kans te geven met kennis van zaken een keuze te maken, wanneer hij wil intekenen op een internetaanbod en weten wat de werkelijk beschikbare snelheid is op het adres van de aansluiting. De informatie moet worden meegedeeld aan de abonnee en in zijn contract worden opgenomen bij het sluiten van het contract, en twee keer per jaar worden meegedeeld aan het BIPT voor elk aanbod dat door de internetprovider op de markt wordt gebracht. Deze mededeling moet plaatsvinden op respectievelijk 15 januari en 15 juli.

In 2015 heeft het BIPT gecontroleerd hoe dit besluit, dat van kracht is sedert 1 juli 2013, werd toegepast door de sector. Uit deze controle is gebleken dat een herziening van het besluit nodig bleek en het BIPT is voornemens om deze wijziging te publiceren in 2016.

HET NEMEN VAN DE UITVOERINGSBESLUITEN BEDOELD IN ARTIKEL 110, § 4, WEC EN 110/1 WEC BETREFFENDE DE INDICATIE VAN HET MEEST GUNSTIGE TARIEFPLAN

Volgens de WEC moet een operator minstens een keer per jaar op de factuur aan zijn abonnee het meest voordelige tariefplan voor zijn gebruikspatroon vermelden (artikel 110, § 4, WEC); de abonnee kan ook steeds aan zijn operator vragen om dat plan aan hem mee te delen (art. 110/1, WEC).

Om de consument die dat wenst, te helpen om zelf het tariefplan te bepalen dat voor hem het meest voordelig is, heeft het BIPT gewenst dat de operatoren hun abonnees de informatie ter beschikking stellen in verband met hun werkelijke verbruik in de afgelopen drie maanden. Het heeft daarom een ontwerpbesluit opgesteld dat

de gegevens verduidelijkt die moeten worden meegedeeld, alsook de manier waarop ze aan de abonnees beschikbaar moeten worden gesteld (via fiches op de website van de operator).

MAATREGELEN OM DE VERZADIGING EN OVERBELASTING VAN EEN NETWERKLIJN TE VOORKOMEN

Volgens artikel 113, § 5, van de WEC verstrekken ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken en/of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden aan het BIPT informatie over door de aanbieder ingestelde procedures om het verkeer te meten en vorm te geven, om te voorkomen dat een netwerkaansluiting vol- of overloopt.

In 2015 heeft het BIPT bij de operatoren navraag gedaan over de maatregelen die ze al hadden ingesteld om zich naar de wet te schikken.

1.5. Inspraak

Deze as wordt onderverdeeld in drie prioriteiten:

1. Monitoring van de universele dienst;
2. Post- en telecommunicatiediensten tegen een betaalbare prijs;
3. Bescherming van de consumenten met specifieke behoeften.

BEREKENING VAN DE KOSTEN VOOR DE VERSTREKKING VAN DE SOCIALE TARIEVEN GEDRAGEN DOOR DE AANBIEDENDE OPERATOREN

De aanbieders van sociale tarieven kunnen een compensatie vragen voor de onevenredige last die verbonden is aan de verstrekking van het sociale element van de universele dienst. Krachtens artikel 74/1 van de WEC wordt dit sociale element gefinancierd door een fonds dat wordt gestijfd door de aanbieders van de sociale tarieven. De voorwaarden voor de activering van dit compensatiefonds zijn: (1) de invoering van een verzoek om vergoeding door een operator die sociale tarieven aanbiedt;

(2) de schatting door het BIPT van de kans op een onevenredige last voor ten minste één aanbieder ("fase 1"); (3) als dat zo is, moeten de nettokosten worden berekend die werkelijk gedragen zijn door de operator ("fase 2").

Na een verzoek om compensatie van de nettokosten van de sociale tarieven vanaf het jaar 2005 had het BIPT in juli 2012 het onderzoek van fase 1 aangevat voor de periode 2005-2012. Daarvoor is een berekeningsmethode uitgewerkt om de eventuele onevenredige last op te sporen die wordt gedragen door de operator die de compensatie heeft aangevraagd.

Het resultaat van fase 1 heeft geleid tot een ontwerpbesluit van de Raad op 6 januari 2015. De operator in kwestie is dan uitgenodigd om de vertrouwelijke elementen in het document aan te duiden om vervolgens daarover een raadpleging te kunnen starten in overeenstemming met artikel 6 van Richtlijn 2002/21/EG ("Kader-richtlijn"). Omdat de operator zijn verzoek om compensatie heeft ingetrokken op 1 april 2015, is de procedure stopgezet.

MODERNISERING VAN DE UNIVERSELE TELECOMMUNICATIEDIENST

Tot 1 augustus 2013 was Proximus belast met de uitvoering van het geografische element van de universeledienstverplichtingen. Sedertdien is er nog geen nieuwe aanbieder aangewezen. Artikel 103 van de WEC belast het BIPT met de controle van de uitvoering van de universeledienstverplichtingen, waarna het een rapport aan de minister richt over eventuele aanpassingen van de universeledienstverplichtingen.

De controleactiviteiten zijn door het BIPT gedetailleerd in zijn mededeling van 22 december 2015 met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied 2014-2015. In dat document heeft het BIPT zijn opmerkingen meegedeeld over de gevolgen van het niet aanwijzen van een aanbieder van het geografische element:

- het BIPT heeft aangegeven dat het geen kennis heeft van klachten vanwege consumenten hierover. Het BIPT is wel op de hoogte gebracht van een aantal moeilijkheden in verband met dekking, maar deze slaan hoofdzakelijk op de dekking van de 3G- en 4G-operatoren of op de onbeschikbaarheid van snel internet. In 2015 heeft het BIPT geen aanvragen ontvangen om in te grijpen wegens het ontbreken van een functionele internettoegang van 1 Mbps. In zijn jaarverslag van 2015 maakt ook de Ombudsdienst voor de telecommunicatie daarvan geen melding;
- het BIPT heeft navraag gedaan om het aantal adressen te bepalen waar een functionele internettoegang zou kunnen ontbreken. Op grond van de inlichtingen die door de operatoren zijn verstrekt is gebleken dat er in België in april 2015 tussen 1700 en 2200 adressen waren zonder deze functionele internettoegang via een vast netwerk (Proximus, Voo of Telenet). De opsporing van de "witte zones" via het "Atlas"-project doet echter vermoeden dat de meerderheid van deze adressen worden gedekt door een of meer 3G- of 4G-operatoren die via de mobiele technologie een functionele internettoegang kunnen bieden.

De conclusie van het BIPT luidt dat het niet aanwijzen van een aanbieder van het geografische element niet noodzakelijk nefaste gevolgen lijkt te hebben voor de eindklanten. Voor de toekomst pleit het BIPT voor een pragmatisch mechanisme van aanwijzing, dat enkel wordt toegepast wanneer de behoefte tot een aanwijzing is geïdentificeerd en afhankelijk van een bepaalde geografische zone. Tegelijk stelt het BIPT voor te opteren voor een meer diepgaande monitoring van alle aanbieders van elektronische-communicatiediensten in plaats van voor de aanbieder van de universele dienst concrete kwaliteitsdoelstellingen vast te leggen. Het BIPT heeft deze voorstellen in een ontwerp van wijzigingswet gegoten, dat bezorgd is aan de strategische cel van het kabinet van minister De Croo.

ANALYSE VAN DE SOCIALE TELEFOONTARIEVEN

In 2013 hadden BASE en Mobistar bij het Grondwettelijk Hof een beroep³⁵ ingesteld om het financieringsmechanisme te laten vernietigen waarin de wet tot omzetting van de Universeledienstrichtlijn, 2002/22/EG, voorzag. Dat mechanisme legde aan de operatoren waarvan de omzet bepaalde drempels bereikte of overschreed, een bijdrage op om de nettokosten te financieren die verbonden waren aan de verstrekking van specifieke tariefvoorwaarden aan bepaalde categorieën van begunstigden. Volgens de eisers was deze verplichting om bij te dragen in de financiering van de nettokosten die voortvloeien uit de verstrekking van mobiele-communicatiediensten en/of internetabbonnementen in strijd met het recht van de Unie. Het Grondwettelijk Hof heeft prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. Dit laatste heeft in zijn arrest van 11 juni 2015 vastgesteld dat de Universeledienstrichtlijn uitdrukkelijk de verplichting voor de lidstaten vaststelt om de aansluiting op een vaste locatie op een openbaar communicatienetwerk te waarborgen en dat de woorden "op een vaste locatie" het tegengestelde zijn van "mobiel". Daarom heeft het hof geoordeeld dat mobiele-communicatiediensten per definitie uitgesloten waren van het minimumpakket van universele diensten dat vastgelegd is in de richtlijn³⁶, waarvan de levering moet worden gefinancierd door de sector.

In de loop van 2015 is het BIPT begonnen met een algemene herziening van het sociaal tarief op het gebied van de elektronische communicatie; dit werk zal worden voortgezet in 2016.

BEREKENING VAN DE NETTOKOSTEN VAN DE UNIVERSELE DIENST OP POSTAAL GEBIED IN 2014

De aangewezen aanbieder van de universele postdienst (UPD) kan vragen om een financiële compensatie te krijgen die de nettokosten van de UPD dekt voor zover deze nettokosten een onevenredige last inhouden voor hem. Deze eventuele onevenredige last wordt gedragen door de Staatsbegroting. Krachtens de artikelen 144nonies en 144undecies van de wet van 21 maart 1991

³⁵ Vordering tot nietigverklaring van de artikelen 50, 51 en 146 van de wet van 10 juli 2012 houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie.

³⁶ Op basis van dit antwoord heeft het Grondwettelijk Hof zijn arrest gewezen op 3 februari 2016 (arrest nr. 15/2016).

moet het BIPT jaarlijks verifiëren of deze berekening van de nettokosten uitgevoerd door de aangewezen universeledienstverlener conform de principes is die zijn vastgelegd in de desbetreffende wettelijke bepalingen. Deze verificatie - die losstaat van het eventuele verzoek om compensatie door de aanbieder van de UPD - wordt jaarlijks bijgewerkt op basis van de boekhoudkundige gegevens van het voorgaande jaar. Er moet nog een koninklijk besluit ter uitvoering van de bepalingen van de wet van 21 maart 1991 in verband met de berekening van de nettokosten van de universele postdienst worden aangenomen.

In augustus 2015 heeft het BIPT de nodige gegevens ontvangen vanwege bpost. Op 30 december 2015 heeft de consultant een eerste update van het kostenmodel overgezonden.

AANWIJZING VAN DE AANBIEDER VAN DE UNIVERSELE POSTDIENST (UPD)

Krachtens de bepalingen van artikel 144octies, § 1, van de wet van 21 maart 1991 moet bpost tot 31 december 2018 de universele postdienst verstrekken. Artikel 144octies bepaalt dat na die datum één of meer aanbieders van de universele dienst zullen worden aangewezen voor een periode van 10 jaar. Deze bepaling zegt ook dat de aanwijzingsprocedure uiterlijk drie jaar voorafgaand aan de beëindiging van de voorgaande aanwijzing, namelijk voor 31 december 2015, voltooid moet zijn.

In 2015 heeft het BIPT allereerst een begin gemaakt aan de procedure die moet leiden tot de aanwijzing van de postale aanbieder(s) voor de periode 2019-2028 volgens de nadere regels vastgelegd in het koninklijk besluit van 19 april 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 januari 2006 tot toepassing van titel IV (Hervorming van de Regie der Posterijen) van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (BS van 27 mei 2014). De minister heeft echter laten weten dat hij wegens de wijzigingen die in de gehele postale reglementering moeten worden aangebracht, wenste dat de volgende aanbieder van de universele dienst niet

meer voor 31 december 2015 zou worden aangewezen, maar voor 31 december 2017. Daartoe zullen de bepalingen in artikel 144octies binnenkort worden gewijzigd en is de aanwijzingsprocedure dus geschorst.

CONTROLE VAN DE PRIJZEN VAN DE PRODUCTEN DIE ONDER DE UNIVERSELE POSTDIENST (UPD) VALLEN

De prijzen moeten betaalbaar, kostengeoriënteerd, niet-discriminerend en transparant zijn opdat niemand wordt uitgesloten van de postmarkt. Het BIPT gaat over tot de controle op de inachtneming van de tariefbeginselen die gelden voor de universele dienst en doet dat in twee afzonderlijke fasen: een ex-antecontrole van het "kleingebrikerpakket" voor de tarieven van het jaar 2016 en, indien nodig, een controle van de algemene tariefbeginselen voor alle andere universele diensten. Deze ex-antecontrole van het "kleingebrikerpakket" gebeurt via een mechanisme van prijsreglementering (price cap system) maar de algemene tariefprincipes moeten ook nageleefd worden.

Op 21 september 2015 heeft het BIPT het resultaat gepubliceerd van zijn analyse van het voorstel voor de berekening van de tariefverhogingen van de volle stuktarieven³⁷ van bpost voor het jaar 2016. Het BIPT zag geen redenen om het verzoek om tariefverhoging dat bpost had ingediend, te weigeren. Hoewel het BIPT van oordeel is dat het principe van kostenoriëntering over het geheel genomen in acht wordt genomen, zou het BIPT in de toekomst toch over meer uitvoerige informatie over de kosten willen beschikken, om het principe van de kostenoriëntering grondig te kunnen verifiëren

1.6. Dialoog

Deze as wordt onderverdeeld in drie prioriteiten:

1. De communicatie moderniseren;
2. Betrekkingen met de betrokken partijen;
3. Medewerking in organen voor nationaal en internationaal overleg.

MONITORING VAN DE ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIEMARKT

Op 17 juli 2015 heeft het BIPT de jaarlijkse statistieken in verband met de telecommunicatiesector gepubliceerd. Uit de algemene marktcontext in 2014 blijkt dat de omzetcijfers zijn gedaald maar dat de operatoren in ruime mate zijn blijven investeren. In 2014 is een recordbedrag geïnvesteerd in de telecommunicatie-infrastructuur: € 1483 miljoen tegenover € 1439 miljoen in het jaar voordien. Deze investeringen, die 21,1% vertegenwoordigen van de omzet die door telecommunicatie wordt gegenereerd, zijn bestemd om de groei van het mobiele-dataverkeer te ondersteunen. Ze dragen ook bij tot de verdere uitrol van een nationaal 4G-netwerk en dienen om de snelheid van de vaste netten te verhogen.

Met 15,85 miljard belminuten hebben de klanten van Belgische mobiel-netwerkoperatoren en van MVNO's meer oproepen (+4,8%) tot stand gebracht dan in 2013. Per actieve simkaart telt men gemiddeld 105 belminuten per maand.

Voor de eerste keer gaat het sms-verkeer achteruit: met 24,97 miljard sms'en die in 2014 zijn verzonden zijn dat 1,02 miljard minder berichtjes die verzonden zijn in vergelijking met 2013. Per actieve simkaart worden per maand gemiddeld 166 sms'en verstuurd.

Het aantal breedbandsimkaarten is met 720.250 gestegen voor een totaal van 6.440.133. Mobiele data zijn sterk gestegen: +131%.

België blijft aan de kop van de Europese rangschikking wat betreft de uitrol van vaste breedband met een snelheid van meer dan 30 Mbps. De Belgische markt voor digitale televisie blijft groeien.

DOELTREFFENDE COMMUNICATIE MET ALLE STAKEHOLDERS

Dankzij een nauwe samenwerking hebben het BIPT en de FOD Economie een nationale informatiecampagne gelanceerd met betrekking tot mobiel internet. De drie mobiele operatoren en een groot aantal doorverkopers zijn bij deze onderneming be-

³⁷ De volle tarieven zijn de tarieven van de producten die bestemd zijn voor privégebruikers (of voor de zakelijke gebruikers die geen verminderde tarieven zouden krijgen voor de afgifte van massaproducten). Volle tarieven variëren niet volgens het afgegeven volume of de voorbereiding van de zendingen.

trokken. Er is een site voor het grote publiek (surfmobiel.be) gemaakt en ingewijd door minister Alexander De Croo. Deze website is ontworpen om te antwoorden op de onmiddellijke vragen over de volgende onderwerpen: wat is mobiel internet? Moeilijk? Hoe houdt u uw factuur in toom? En wat met de veiligheid? Tot slot konden de bezoekers aan de hand van een verkeerssimulator het volume schatten van de verbruikte data op basis van hun gewoonten. Met die informatie wou de site meer klaarheid scheppen in het gebruik van mobiel internet. Vervolgens hebben gedurende de hele maand oktober 2015 de mobiele operatoren en een groot aantal doorverkopers acties op touw gezet waarmee mobiel internet kon worden uitgetest tegen zeer zachte prijzen. Tussen de lancering (half juni 2015) en het jaareinde is de site erin geslaagd om meer dan 50.000 bezoekers te informeren.

Op 18 juni 2015 heeft het BIPT een belangrijke conferentie georganiseerd in Flagey in Elsene. Tijdens dit evenement, getiteld "Beyond" ging het erom de stakeholders te ontmoeten om te luisteren naar hun toekomstvisie en om het samen met hen te hebben over de middelen om een optimale toekomst te bereiken. Het BIPT heeft op die manier een idee kunnen krijgen van de verwachtingen van stakeholders zoals bpost, Proximus, Telenet, Ericsson, Microsoft, Google... Omdat de toekomst vandaag wordt gemaakt, had het BIPT ook jonge ondernemers uitgenodigd die met hun innovaties de markt bestormen, alsook de vertegenwoordigers van een hogeschool. Op die manier kon het publiek als inleiding op de besprekingen een aantal interessante demonstraties bijwonen van producten en diensten die misschien gangbaar zullen worden in een nabije toekomst.

De overige activiteiten die in dat kader zijn verricht komen aan bod in het gedeelte dat gaat over de ondersteunende diensten van het BIPT (zie infra, blz. 52).

1.7. Sterk presteren

Deze as wordt onderverdeeld in twee prioriteiten:

1. Het BIPT, een bekwame en efficiënte organisatie;
2. Het BIPT, een motiverende werkgever. Onder deze strategische as heeft het BIPT diverse interne projecten³⁸ gelanceerd, die niet altijd opgenomen zijn in een fiche van het werkplan.

AUTOMATISERING VAN BEPAALDE FUNCTIES VAN HET STTS-SYSTEEM (SYSTEEM VOOR BEHANDELING VAN DE SOCIALE TELEFOONTARIEVEN)

In 70% van de dossiers voor het aanvragen van sociale tarieven was het STTS-computerprogramma niet in staat om met zekerheid aan te geven of de aanvrager beantwoordde aan de voorwaarden om een sociaal tarief te krijgen. Dit leidde tot een manuele behandeling van het dossier via de uitwisseling van afgedrukte documenten, een proces dat per definitie betrekkelijk traag en langdradig is.

Door het mogelijk te maken dat de applicatie een groter aantal authentieke gegevensbronnen kan raadplegen (voornamelijk de inkomsten van het gezin van de begunstigde en/of zijn mate van handicap) is de verwerking van de aanvragen bij de operatoren duidelijk verbeterd: de positieve antwoorden zijn na de perfectie van het programma van 18% naar 38% gegaan en de negatieve antwoorden van 0% naar 58%. Voortaan zal alleen bij enkele gevallen waarvoor de gegevens niet opgenomen zijn in de bevroegde databanken een beroep moeten worden gedaan op schriftelijke correspondentie.

Nieuw programma voor het beheer van de operatoredatabank Bij het BIPT beheert de dienst "Netwerken & Diensten" de operatoredatabank, geeft hij de attesten van kennisgeving af en factureert hij de jaarlijkse rechten. De databank van de elektronische-communicatiediensten vereiste diverse aanpassingen en

bovendien heeft het BIPT gewenst dat het nieuwe programma in staat zou zijn om de facturering en terugbetalingen elektronisch uit te voeren en dat het ook zou kunnen interageren met de databank en deze bijwerken. Ook het toegankelijk maken van deze databank voor alle belanghebbende diensten was een van de doelstellingen.

De verrichtingen die waren aangevat in 2014 zijn voortgezet gedurende het hele jaar 2015, waarin het onderdeel "facturering" van het programma is uitgeschreven en de verbinding met het boekhoudprogramma tot stand is gebracht. Het programma is begin 2015 in werking gesteld.

DIGITAAL KANTOOR

Omdat het BIPT werkt aan een beheer van de vergunningen per frequentie in plaats van per station³⁹, waren een technologische update alsook een re-engineering van een reeks aspecten van het huidige softwareprogramma Frelic⁴⁰ noodzakelijk.

Op basis van de huidige behoeften van de organisatie zoals die zijn vastgesteld door de business process analyst heeft het BIPT geprobeerd een nieuwe versie uit te werken van zijn software voor vaste en mobiele diensten. Het eerste deel van het werk sloeg op de verbinding met de Kruispuntbank van Ondernemingen⁴¹. Onderweg heeft de analyse van de klanten van het BIPT meer tijd in beslag genomen dan aanvankelijk was gedacht, net als de keuze en aankoop van de geschikte CRM-applicatie. Het project zal dus worden voortgezet in 2016.

INTERNE BEHEERSING EN PROCESBEHEER

In 2014 was de introductie gestart van een interne beheersing en de uitwerking van beter gestructureerde processen, via de PDCA-cyclus⁴²; ook de strategische risico's waren geanalyseerd en de prioritaire acties bepaald.

³⁸ Deze laatste dragen ertoe bij de efficiëntie van de organisatie te verbeteren. Het gaat enerzijds om de invoering van Business Planning Management and Notification (BPMN), de verbetering van de processen via een interne controle en beheersing, IT-werkzaamheden en anderzijds ook om de bevordering van het welzijn en de ontwikkeling van de medewerkers, of de bijdrage tot de duurzaamheid van de onderneming.

³⁹ Zie blz. 24, Privévergunningen: strategische herziening van de tarifieringsmethodes.

⁴⁰ FreLic = frequenties-vergunningen ("licenties").

⁴¹ De Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) is een register van de FOD Economie waarin alle basisidentificatiegegevens van de ondernemingen en van hun vestigingsseenheden zijn opgenomen.

⁴² Plan-Do-Check-Act. Plannen, Doen, Controleren, Aanpassen.

In 2015 heeft het BIPT op het vlak van interne beheersing gewerkt aan de opstelling van de aanbevelingen met betrekking tot drie operationele processen alsook drie actieplannen met drie-maandelijke follow-up. Er is ook een halfjaarlijkse follow-up van de ondernomen acties ingesteld om de strategische risico's onder controle te houden. Er is een kadaster opgesteld van de audits en risicoanalyses die voordien al waren verricht.

Het regeringsakkoord had het belang benadrukt van de "LEAN"-methode⁴³ in het kader van de efficiëntie binnen de overheidsdiensten; in dezelfde zin was uit een interne enquête bij het BIPT gebleken dat bepaalde procedures moesten worden vereenvoudigd. In 2015 heeft het BIPT de opleiding "LEAN Academy 2" van het OFO (Opleidingsinstituut van de federale overheid) gevolgd met het proces "Het BIPT en grote evenementen: 0 storingen". Deze opleiding is aangevuld met een interne workshop die georganiseerd is voor de diensthoofden om hun inzicht te geven in de LEAN-filosofie.

In verband met het procesbeheer heeft het BIPT het huidige procesbeheer van de aanvragen vanwege radioamateurs geanalyseerd, wat geleid heeft tot de toepassing van nieuwe processen en werkinstrumenten. Er zijn zes processen "zoals het nu is" (As Is) beschreven. Deze activiteiten hebben ertoe bijgedragen vorm te geven aan de doelstelling van "Digitaal kantoor" door een vergelijking te maken met andere FOD's, waarbij ook ondersteuning werd geboden bij de start van het project en een advies over de selectie van de geschikte middelen die het beheer van de klanten en van de diverse processen mogelijk zullen maken.

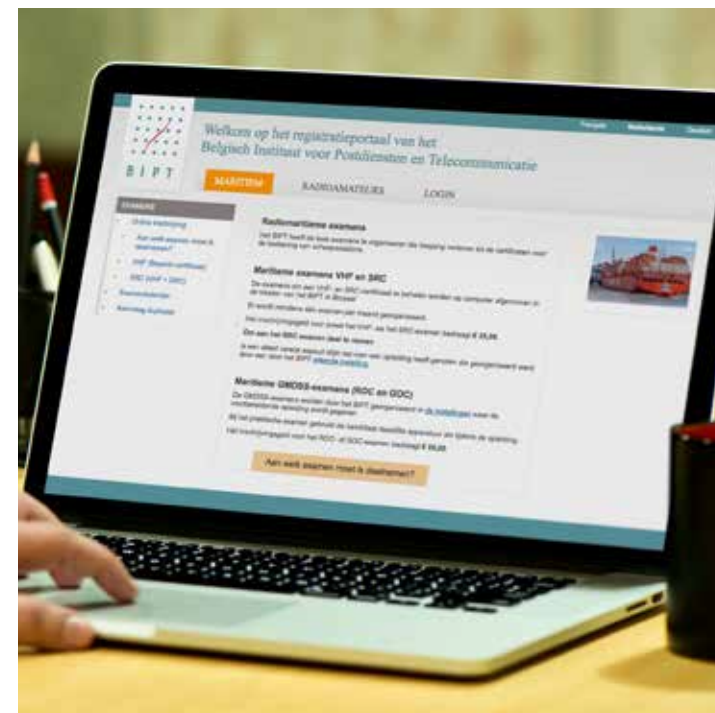
Tot slot is een begin gemaakt met een bewustmaking van het personeel wat integriteit betreft. Behalve een artikel in een van de nummers van de interne newsletter van het BIPT is op het intranet van het BIPT een uitvoeriger artikel gepubliceerd en zijn de diensthoofden bijeengekomen tijdens een workshop over dit onderwerp. Op het einde van 2015 is er onder de spelers die met

integriteitskwesaties te maken hebben een interne enquête gehouden over de risico's.

PORTAAL VOOR INSCHRIJVING VOOR DE RADIOMARIETIEME EN RADIOAMATEUREXAMENS VIA HET INTERNET

De manier om zich voor de diverse examens in te schrijven was niet geoptimaliseerd en kon bijgevolg lastig heen-en-weergeloopt tussen dienst en klanten teweegbrengen. Omdat deze methode weinig strookte met de principes van e-administratie werd daarvoor een voltijdse equivalent, een telefonische permanentie en de behandeling van briefwisseling ingezet.

In 2015 is een adres van het domein "bipt.be" gebruikt om een gestructureerde inhoud op te zetten die aangepast is aan het beoogde doel. De portaal-site is in dienst gesteld in januari 2016.

⁴³ De theorie van Lean management heeft tot doel het niveau van de dienstverrichtingen op te krikken, terwijl de kosten worden teruggedrongen dankzij een efficiënt beheer van de processen.

2 VERSLAG OVER DE OPERATIONELE DIENSTEN

2.1. Beheer van het elektromagnetisch spectrum, vergunningen en frequenties

Het beheer van en de controle op het spectrum vallen onder de bevoegdheid van het BIPT, dat de frequenties toewijst en de vergunningen verleent. De gebruikers van het elektromagnetisch spectrum zijn talrijk en van uiteenlopende aard.

FREQUENTIEBEHEER

Het BIPT is belast met het beheer van het radiospectrum in België. Dit omvat zowel het dagelijkse beheer van de frequentietoewijzingen en -coördinaties als het langetermijnbeleid inzake frequentieplannen en herschikkingen. Hierna volgen de belangrijkste verwezenlijkingen van de cel Frequentiebeheer binnen de dienst Toewijzingen in 2015:

AANTAL DOSSIERS BEHANDELD VOOR DE MOBILE DIENSTEN - (HCM-AKKOORD) AANTAL COÖRDINATIES	2015
Coördinaties gevraagd door België	127
Binnenkomende coördinaties van Frankrijk	405
Binnenkomende coördinaties van Nederland	24
Binnenkomende coördinaties van Duitsland	30
Binnenkomende coördinaties van Luxemburg	0
Binnenkomende coördinaties van het Verenigd Koninkrijk	19
Totaal	605

Het BIPT is niet verantwoordelijk voor de frequentieplanning van de omroepstations, maar de cel Frequentiebeheer van het BIPT behandelt wel de dagelijkse coördinatieaanvragen en belast zich met de toepassing van de internationale akkoorden (akkoorden van Genève 1975, Genève 1984, Stockholm 1961, Wiesbaden 1995, Chester 1997, Maastricht 2002) en de toepassing van het LEGBAC-akkoord (compatibiliteit tussen de FM-omroep en de luchtvaart).

Ook voert deze cel de frequentiecoördinaties uit voor de satellietverbindingen (grondstations, satellietcommunicatienetwerken...) en de straalverbindingen en verzorgt de dienst de briefwisseling met het Radiocommunicatiebureau van de ITU.

VERGUNNINGEN VOOR PRIVATE RADIOCOMMUNICATIENETTEN EN INDIVIDUELE STATIONS

De volgende tabel vermeldt het totale aantal op 31 december 2015 verleende vergunningen in de verschillende categorieën van individuele stations of private netten voor radioverbindingen, zoals opgesomd in het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen, alsook de vergunningen afgegeven overeenkomstig het koninklijk besluit van 16 april 1998 betreffende de satellietgrondstations.

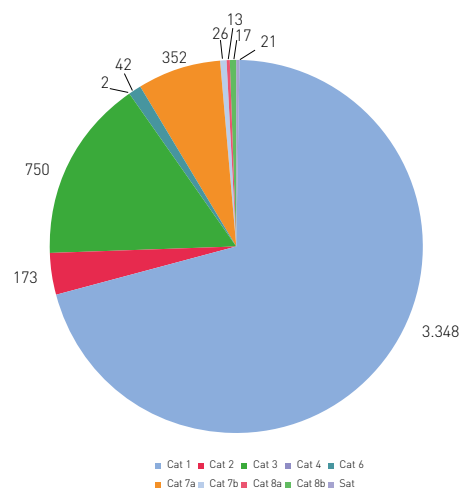
Het koninklijk besluit van 15 juli 2013 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2009 is op 1 januari 2014 in werking getreden. In vergelijking met 2013 heeft het besluit drie nieuwe categorieën ingevoerd:

- de 7de categorie, omvat de algemene (7A) en individuele (7B) houdersvergunningen, die het houden van apparatuur hetzij door maatschappijen of particulieren hetzij door handelaars dekken, en die voordien onder de 6e categorie vielen;
- de 8ste categorie A bevat de vaste netten (straalverbindingen) van de operatoren, die voordien waren opgenomen in de 2e categorie; in deze laatste zitten enkel nog de straalverbindingen die voor privédoeleinden worden gebruikt;
- de 8ste categorie B omvat de netwerken met gedeelde middelen, waarvoor eerder geen specifieke categorie bestond.

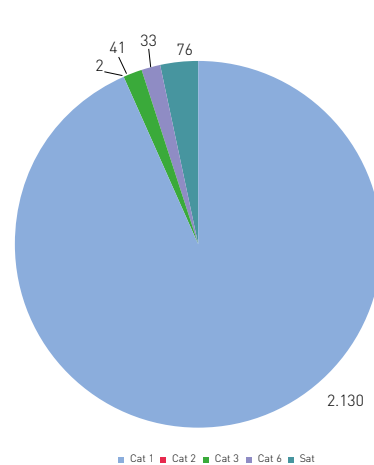

AANTAL VERGUNNINGEN VOOR PRIVATE NETTEN VOOR RADIOVERBINDINGEN EN INDIVIDUELE STATIONS			
		PERMANENTE	TIJDELIJKE
1 ^{ste} categorie	Private mobiele netten	3.348	2.130
2 ^{de} categorie	Vaste netwerken (straalverbindingen)	173	2
3 ^{de} categorie	Mobiele radionetten aangelegd door openbare instellingen voor medische of sociale hulp	750	41
4 ^{de} categorie	Stoorzenders geïnstalleerd in strafinstellingen	2	0
5 ^{de} categorie	Radioamateurs	5.572	46
6 ^{de} categorie	Andere radiocommunicatienetten (radars, demonstraties, tests...)	42	33
7 ^{de} categorie A	Algemene houdersvergunningen	352	0
7 ^{de} categorie B	Individuele houdersvergunningen	26	0
8 ^{ste} categorie A	Vaste netwerken ingesteld door operatoren	17	0
8 ^{ste} categorie B	Netten met gedeelde middelen	13	0
Satellieten	Satellietnetwerken	21	76

Professionele permanente vergunningen

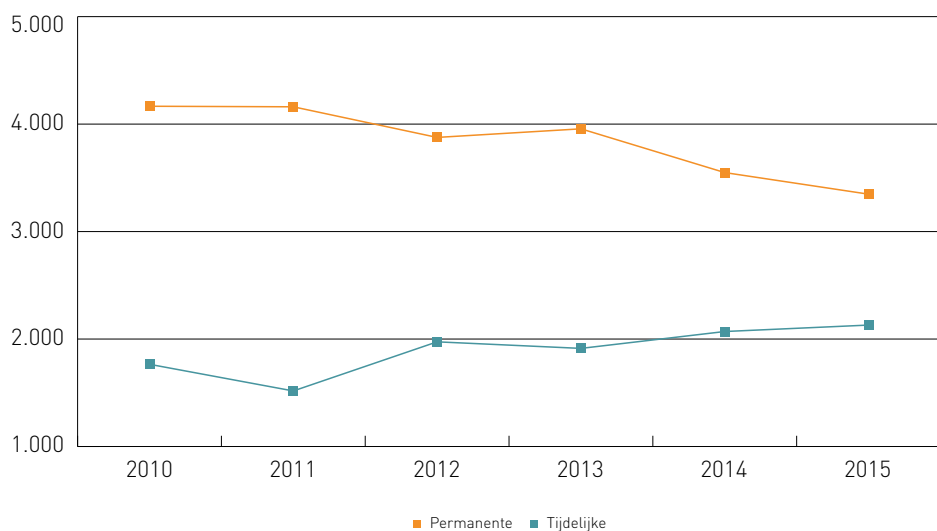
Professionele tijdelijke vergunningen

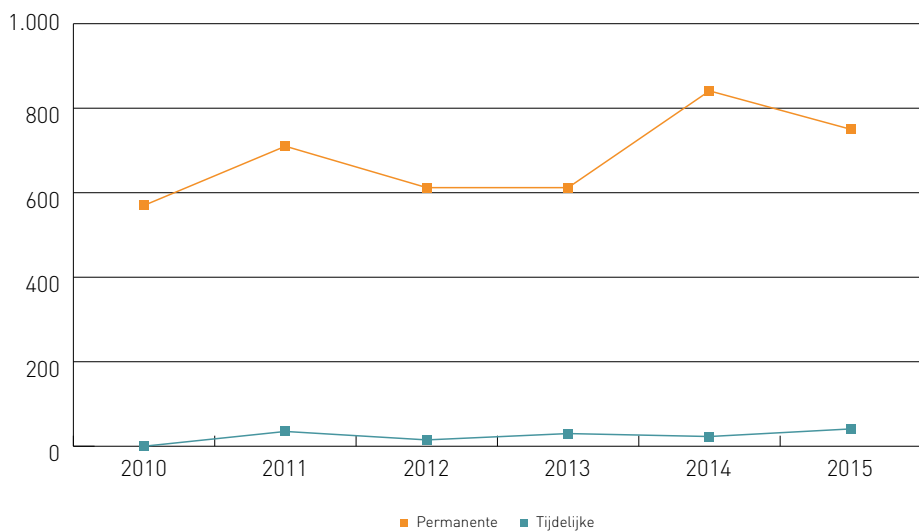
De volgende diagrammen tonen de evolutie van het aantal professionele vergunningen van de 1ste en 3de categorie.

Vergunningen van 1ste categorie

Vergunningen van 3de categorie

Het gebruik van gsm's in plaats van radio's in geval van kleine netwerken en de vervanging van private personenzoeksystemen door DECT-systemen, waarvoor geen vergunning nodig is, vormen de verklaring voor de verdere erosie van het aantal permanente vergunningen van de eerste categorie.

Het aantal tijdelijke vergunningen stijgt dan weer; steeds meer personen die hun gsm gebruikten tijdens evenementen ontdekken dat het makkelijker is om directe verbinding te hebben via walkietalkies.

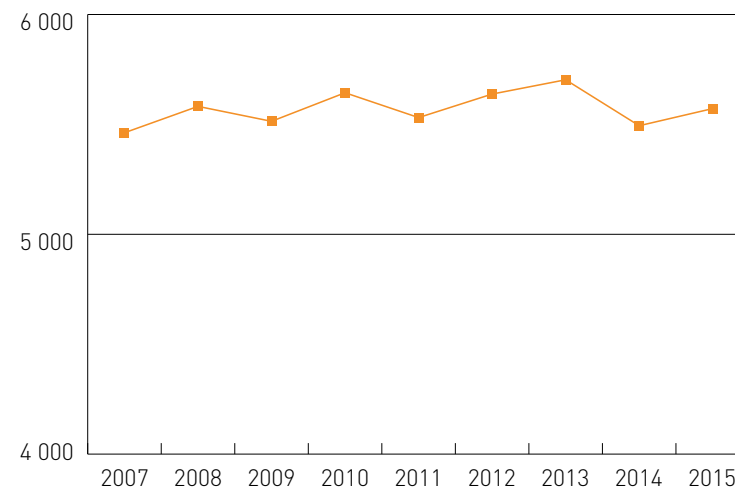
Radioamateurs (5de categorie)

Bij de radioamateurs zijn de 5.572 vergunningen verdeeld tussen 5.450 vergunningen voor particulieren of clubs en 122 vergunningen voor onbemande automatische stations.

Het BIPT heeft 46 tijdelijke vergunningen voor speciale roepnamen afgegeven waarmee radioamateurverenigingen diverse evenementen kunnen vieren. Ter herinnering: in 2014 hadden de radioamateurs de toestemming gekregen om de prefix ON van hun roepnaam te vervangen door de prefix OP alle novembermaanden tot in 2018, om de Eerste Wereldoorlog te herdenken.

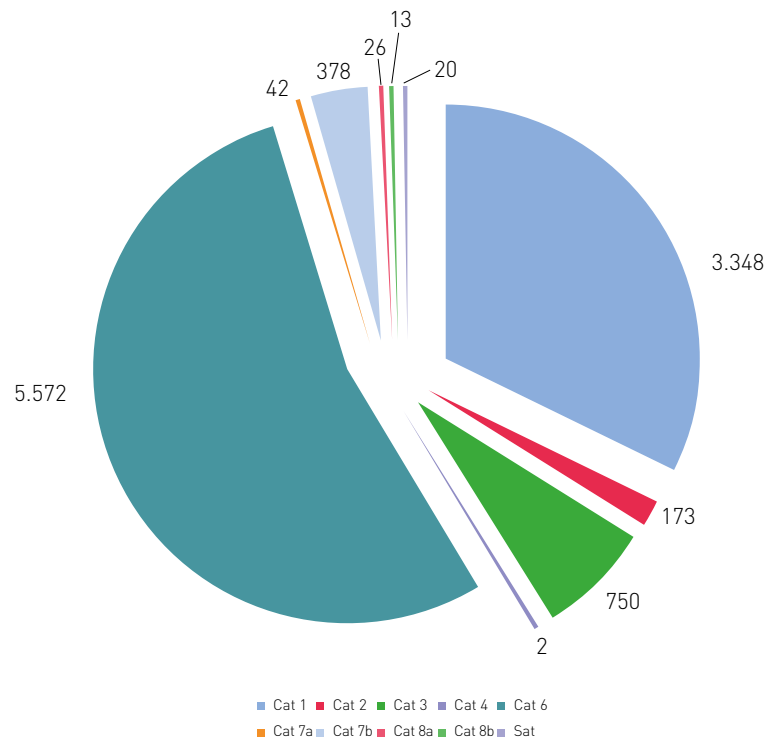
Het aantal radioamateurs blijft nogal stabiel, omdat radioamateurs die hun activiteit stopzetten, vervangen worden door wie net geslaagd is voor de examens.

Vergunningen van 5de categorie

Samenvatting van de verschillende categorieën

Definitieve vergunningen

TESTVERGUNNINGEN

Er is aan Proximus een voorlopige vergunning verleend voor het testen van de *LTE-Advanced-technologie* in Brussel en aan 3Starsnet voor het testen van de TD-LTE-technologie.

De operatoren mogen ook tests uitvoeren in de aan hen toegewezen frequentiebanden zonder aan het BIPT een specifieke vergunning te moeten vragen.

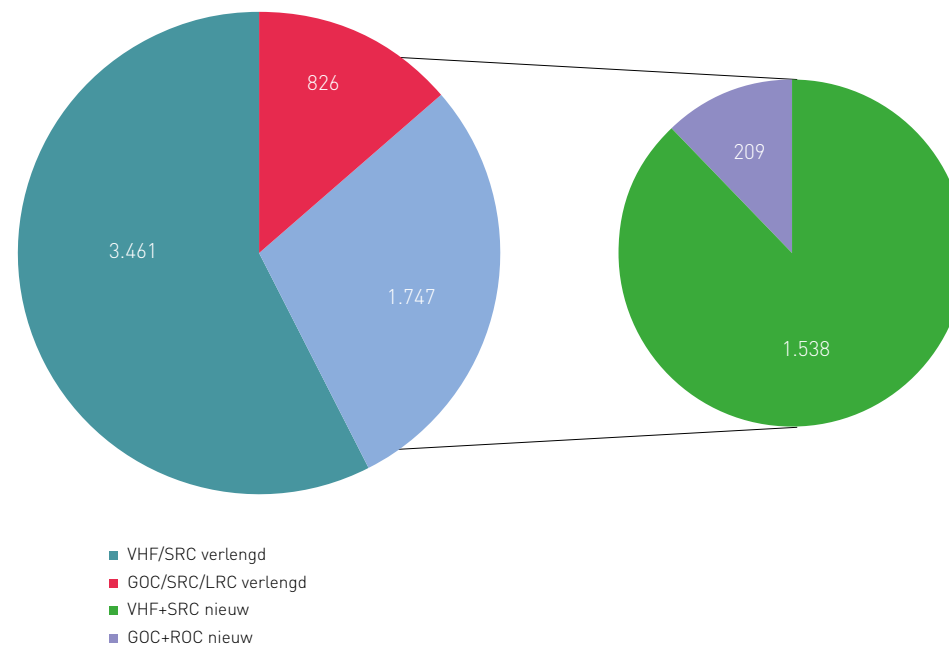
MARITIEME RADIOCOMMUNICATIE

Certificaten

In 2015 heeft het BIPT een totaal van 6.034 certificaten voor de bediening van een radiomaritiem station aan boord van een vaartuig afgegeven en verlengd. De verdeling is 4.287 verlengingen en 1.747 nieuwe certificaten.

Er zijn 3.461 VHF-/SRC-certificaten en 826 certificaten voor GOC/SRC/LRC verlengd. 1.538 certificaten voor VHF+SRC en 209 voor GOC+ROC zijn nieuw.

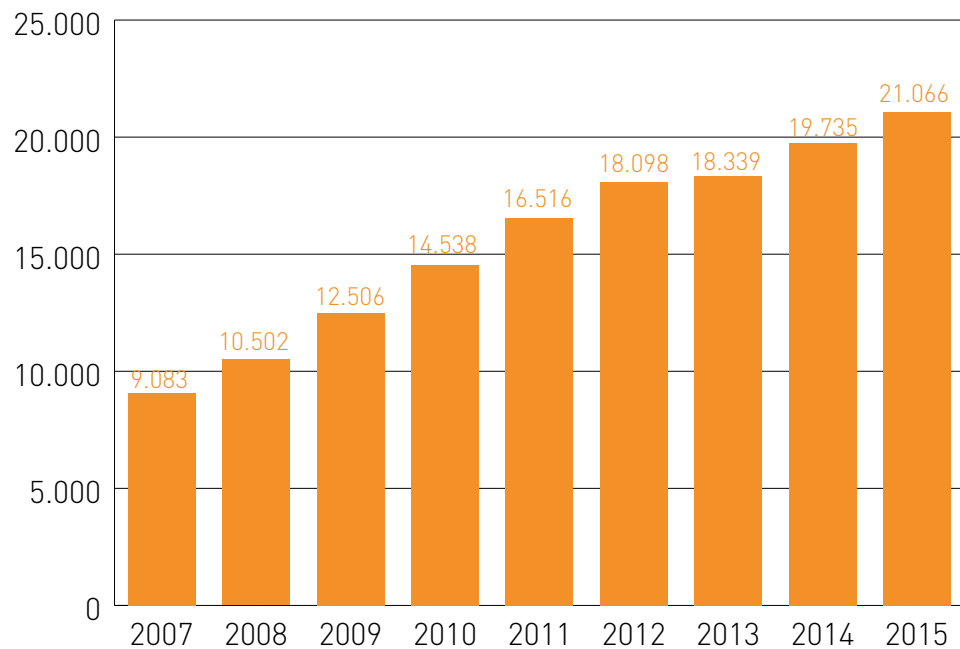
Certificaten afgegeven in 2015

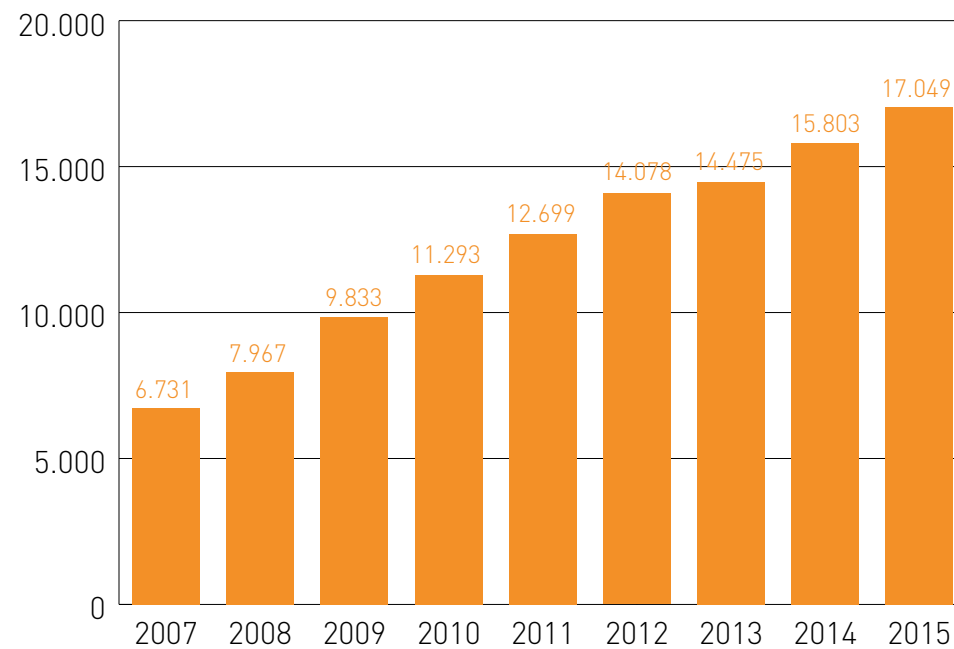
Vergunningen

In 2015 bedroeg het totale aantal vergunningen voor scheepsstations 21.066, verspreid over 17.049 plezierboten, 3.454 commerciële binnenschepen, 418 zeeschepen en 145 vissersboten.

Maritieme vergunningen

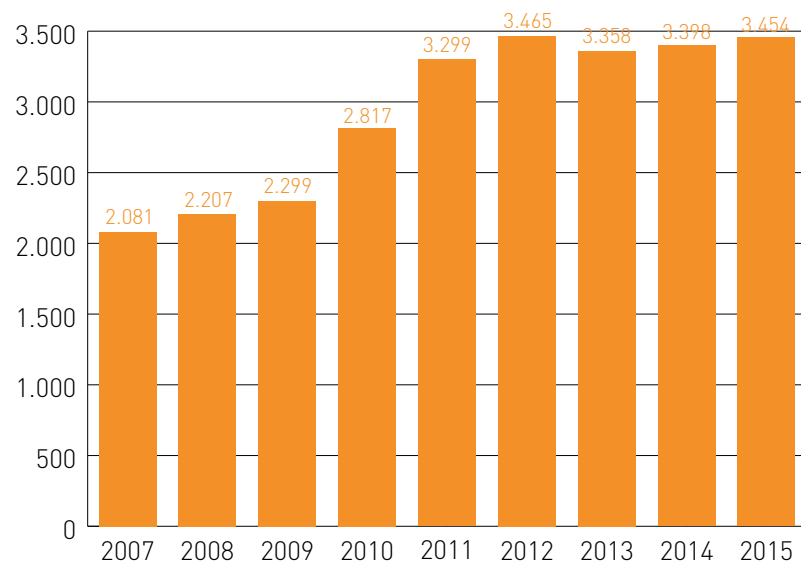
Vergunningen voor pleziervaartuigen

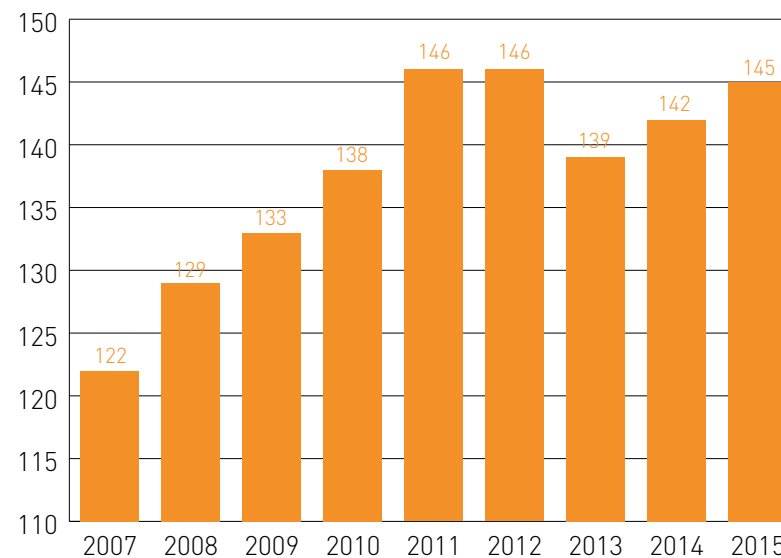
De continue stijging van het aantal pleziervaartuigen is toe te schrijven aan het toenemende aantal buitenlanders die ervoor kiezen onder Belgische vlag te varen.

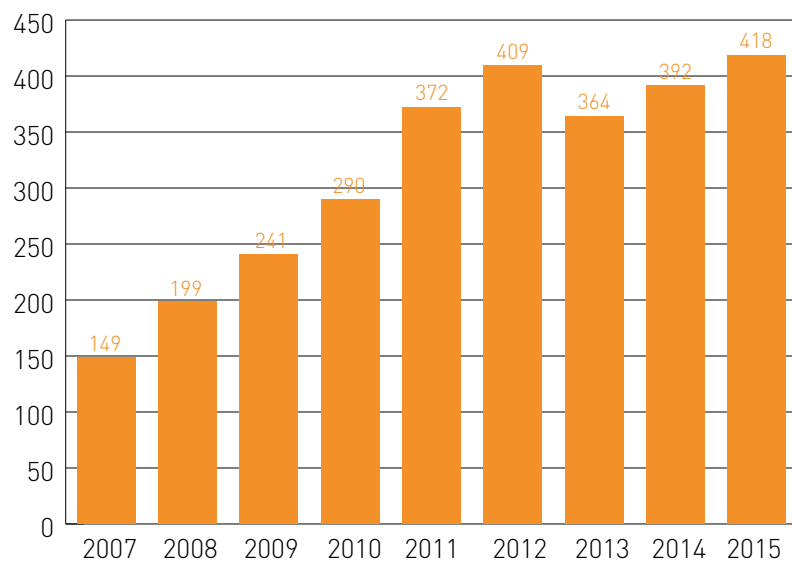
Vergunningen voor binnenvaartuigen

Vergunningen voor vissersschepen

Vergunning voor zeeschepen

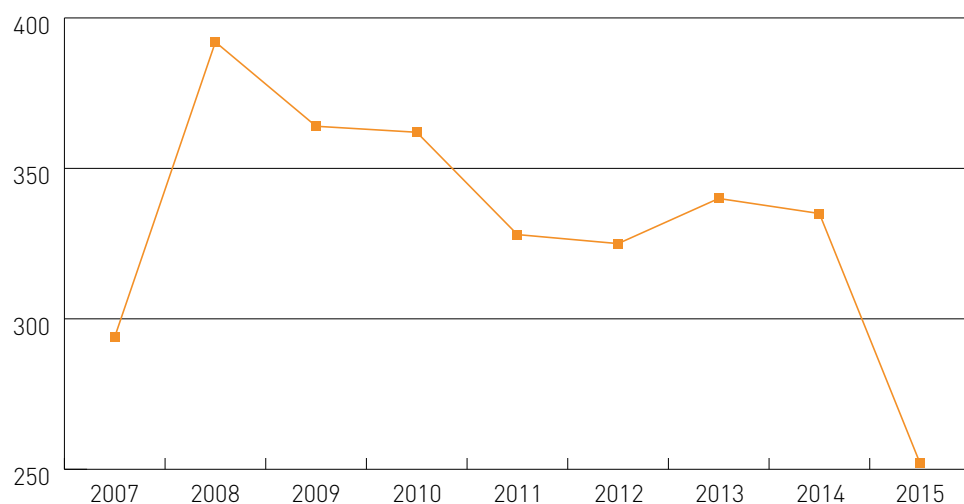

RADIOCOMMUNICATIE IN DE LUCHTVAART

Certificaten

In 2015 heeft het BIPT 252 certificaten voor de bediening van een luchtvaartstation afgegeven op basis van examens die afgenomen zijn door de FOD Mobiliteit en Vervoer of de Belgische luchtmacht.

Luchtvaartcertificaten

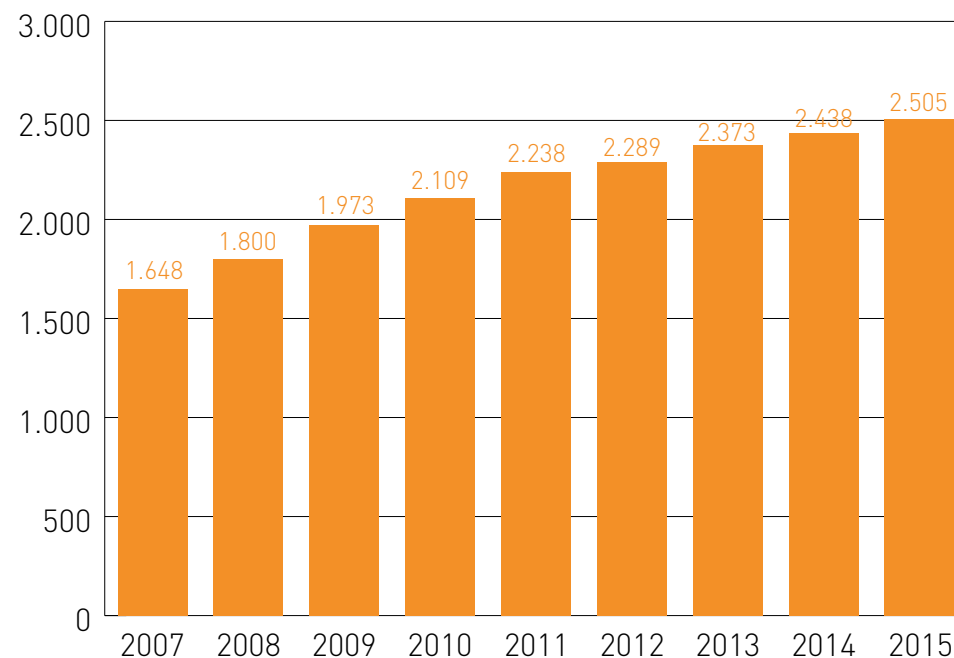
In 2015 waren 7.536 personen in het bezit van een certificaat voor de bediening van een luchtvaartstation.

Vergunningen

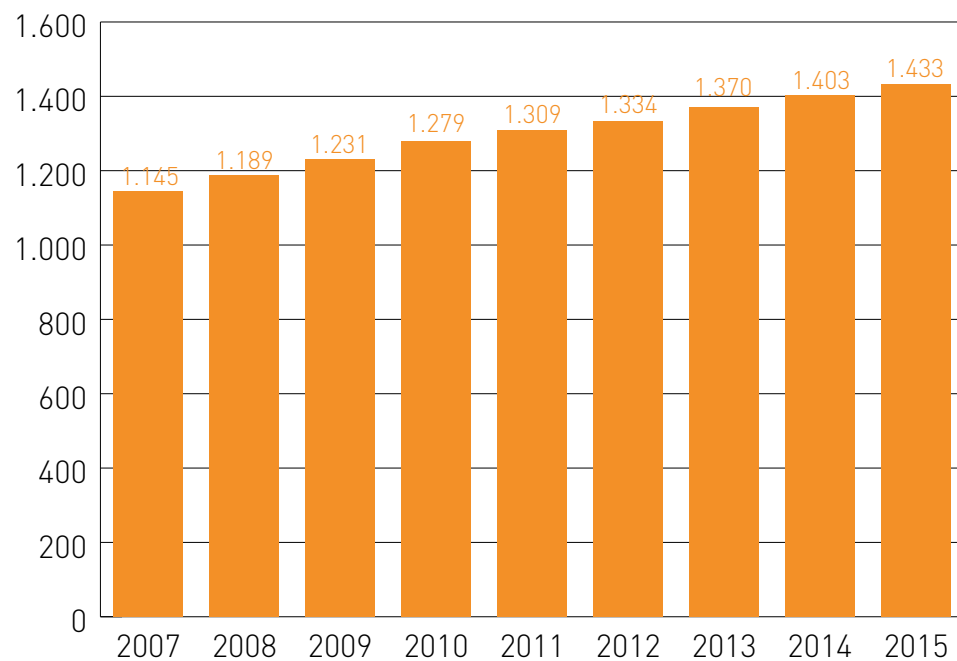
Momenteel worden 3.938 vergunningen voor luchtvaartstations door het BIPT beheerd, waarvan 2.505 voor installaties aan boord van luchtvaartuigen en 1.433 voor draagbare stations. Het aantal luchtvaartvergunningen die door het BIPT worden beheerd blijft stijgen omdat deze vergunningen momenteel niet verbonden zijn aan een jaarlijks recht; dit leidt ertoe dat het buiten dienst stellen van sommige luchtvaartuigen doorgaans niet aan het BIPT wordt gemeld.

Krachtens een akkoord tussen het BIPT en de FOD Mobiliteit en Vervoer, Directoraat-Generaal Luchtvaart, is het gebruik van de radiotelefonische roepnamen van de draagbare stations voor gebruik in de luchtvaart verduidelijkt. Als het luchtvaartuig een inschrijvingsnummer heeft, dan moet dat nummer als roepnaam worden gebruikt; in het andere geval moet gebruik worden gemaakt van de roepnaam OQ die aan het draagbare station is toegewezen.

Vaste luchtvaartvergunningen (00)

Draagbare luchtvaartvergunningen en ULM's (00)

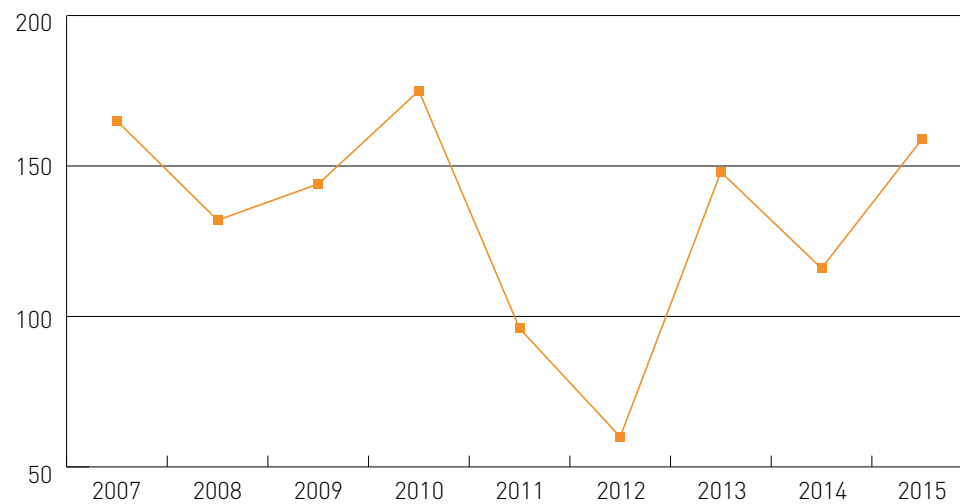

EXAMENS

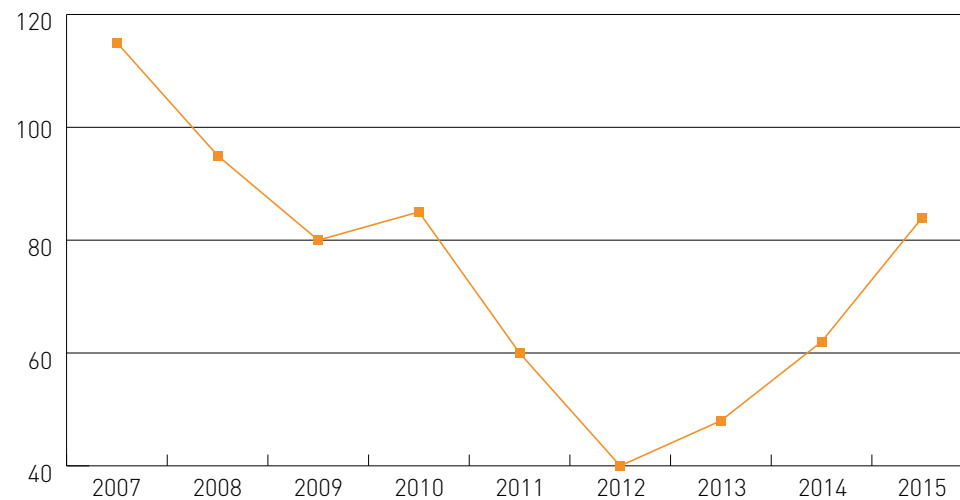
Basiscertificaat voor radioamateur en HAREC-certificaat

In 2015 bedroeg het aantal inschrijvingen voor het examen om een basiscertificaat te krijgen 159 en het slaagpercentage was 74,21%. 84 kandidaten hebben het HAREC-examen afgelegd, voluit: "Harmonised Amateur Radio Examination Certificate". Het slaagpercentage bedroeg 53,57%.

Basisexamens

HAREC-examens

Het basiscertificaat is betrekkelijk beperkt in vergelijking met het HAREC-certificaat zowel wat betreft de frequenties als de toegestane vermogens, maar het examen is duidelijk toegankelijker.

Het HAREC-certificaat stemt overeen met een hoger niveau; om dit te halen is een gevorderde kennis van de radiotechniek vereist. Aangezien de examenstof op Europees niveau geüniformiseerd is, wordt het HAREC-certificaat erkend in 47 landen, wat de houder ervan (na een aantal formaliteiten) de mogelijkheid biedt om zijn hobby uit te oefenen in de landen die dit akkoord ondertekend hebben.

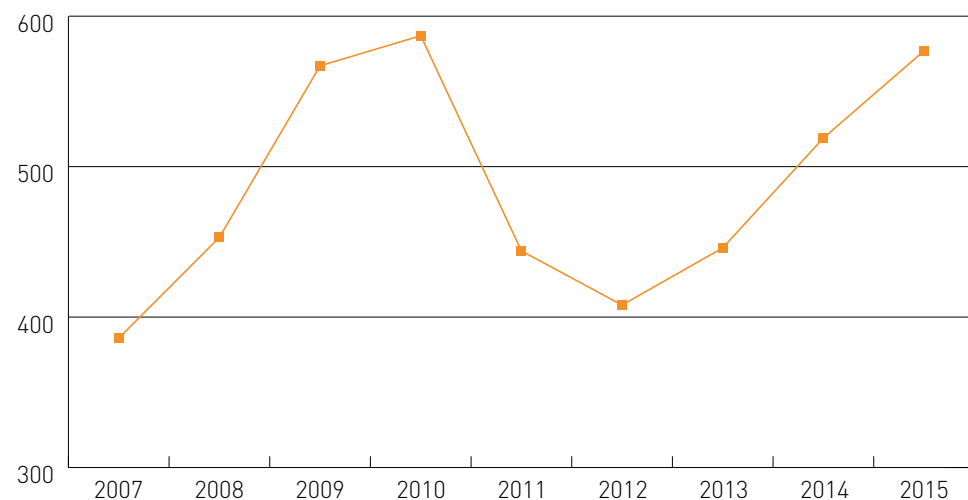
Radiomaritieme examens

38.731 personen zijn in het bezit van een certificaat voor het gebruik van een scheepsstation.

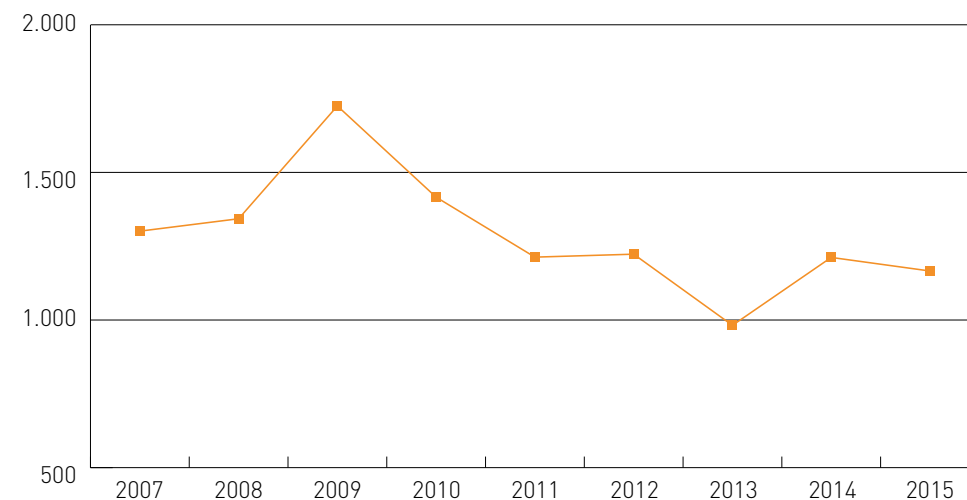
VHF- en SRC-examens (Short Range Certificate)

In 2015 hebben zich voor het VHF-examen 1.166 kandidaten aangemeld, waarvan er 1.011 zijn geslaagd (86,71%). 577 kandidaten hebben het SRC-examen afgelegd; het slaagpercentage bedroeg 91,33%.

SRC-examens

VHF-examens

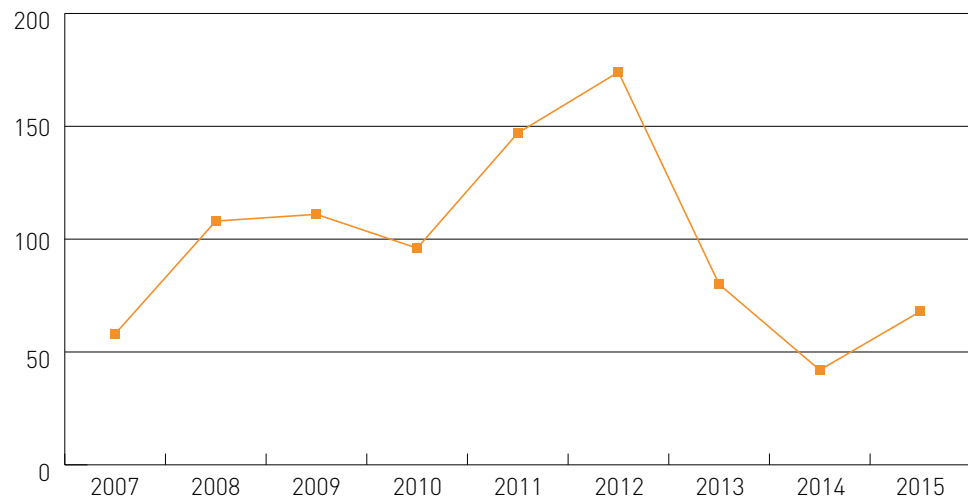
Het VHF-examen is bedoeld voor de binnenvaart (commerciële vaart of pleziervaart), in tegenstelling tot het SRC-examen (beperkt GMDSS), dat van een hoger niveau is en bestemd voor de pleziervaart in volle zee, en tot het ROC- of het GOC-examen die hoofdzakelijk bestemd zijn voor beroepszeelui.

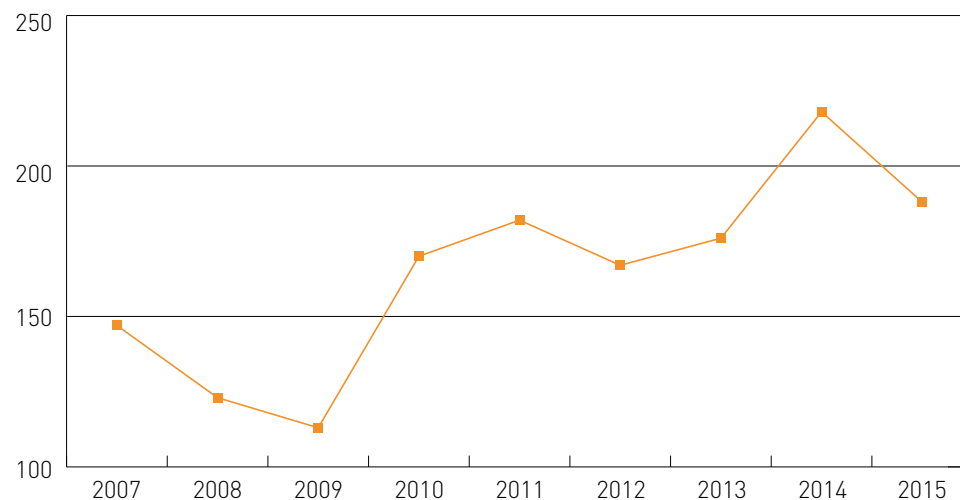
GOC- (General Operator's Certificate) en ROC-examens (Restricted Operator's Certificate)

Voor de GOC- en ROC-examens bedroeg het aantal kandidaten in 2015 respectievelijk 188 met 170 geslaagden en 68 met 39 geslaagden.

ROC-examens

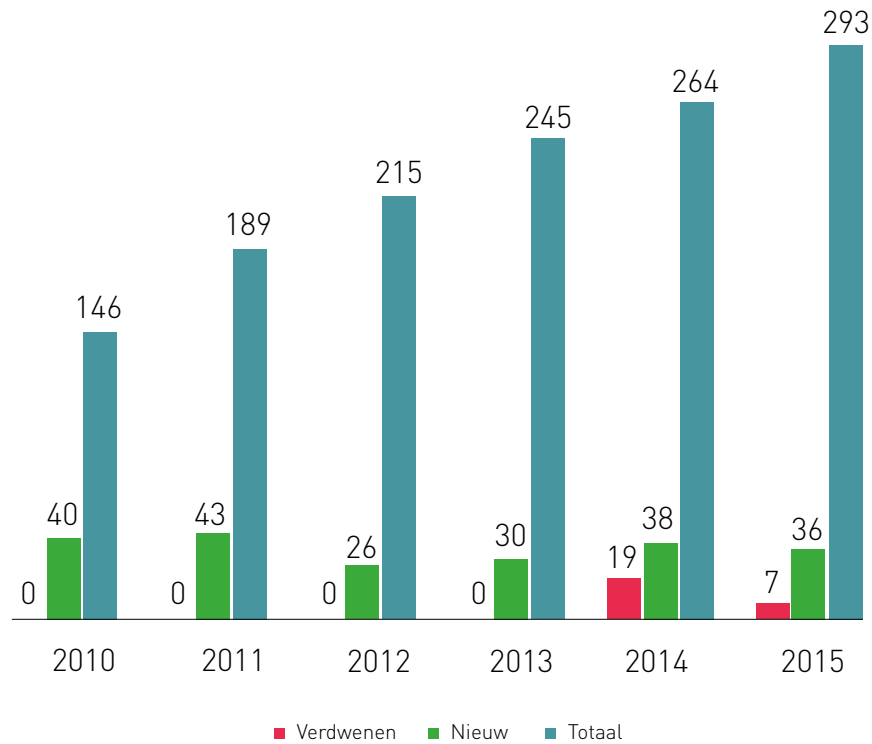
GOC-examens

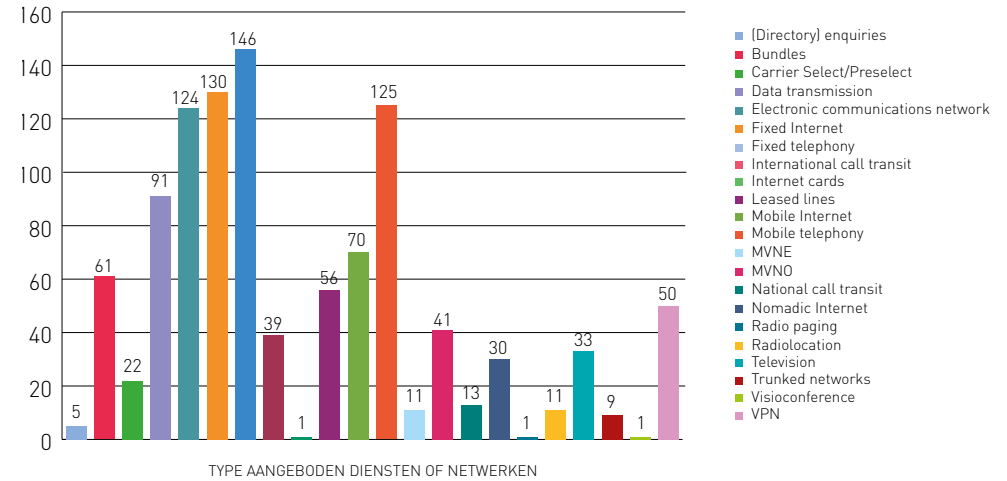
OPERATOREN VAN ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIEDIENSTEN

Op 1 januari 2014 is het besluit van 25 april 2013 tot wijziging van het besluit van 7 maart 2007 betreffende de kennisgeving van elektronische-communicatiediensten en -netwerken in werking getreden. Sedertdien is er geen onderscheid meer tussen een operator die een openbare telefoon-dienst aanbiedt en een operator die een spraakdienst aanbiedt; beide begrippen zijn vervangen door het begrip "elektronische-communicatiedienst", dat meer in lijn ligt met de evolutie van de technologieën. De tarieven zijn aangepast en in schijven verdeeld, op basis van de omzet die in de elektronische communicatie wordt behaald. Er is een gegroepede kennisgeving betreffende verscheidene diensten of netwerken ingevoerd.

Evolutie van het aantal operatoren

Aangeboden diensten en aantal operatoren die deze diensten aanbieden

De grafiek toont dat de diensten voor telefonie en internettoegang de diensten blijven waar de voorkeur van de Belgische operatoren naar uitgaat. Dit weerspiegelt waarschijnlijk de interesse van de gebruikers voor gecombineerde aanbiedingen zoals triple play, waarvoor dit soort van toegang nodig is.

Op de derde plaats komt mobiele telefonie, die meer en meer de vaste telefonie nadert en die wordt aangeboden door 125 operatoren.

Zowel mobiele als vaste datatransmissie staan niet stil; alle online-inhoud is tegenwoordig immers zowel van op een vaste toegang als onderweg toegankelijk. De opkomst van nieuwe dynamiek in de productie en hosting van inhoud, de uitrol van de netwerken van de nieuwe generatie (3G, 4G) bevorderen dergelijke diensten sterk.

Wat ten slotte nog uit deze grafiek blijkt is het belang die de MVNO's (virtuele operatoren) aan het winnen zijn, omdat ze aantrekkelijke aanbiedingen creëren met concurrerende tarieven ten opzichte van de historische operatoren.

2.2. Controles om een storingsvrij spectrum te garanderen

De preventieve controle van de gebruikers van het spectrum is een belangrijke taak voor het BIPT. Daardoor kan niet alleen worden nagegaan of de administratieve regels inzake rechten worden nageleefd maar ook of het materiaal is geïnstalleerd overeenkomstig de technische voorschriften van de vergunning. Deze verificatie heeft tot gevolg dat storingen met andere spectrumgebruikers vermeden worden. In 2015 werden aldus 1.271 gebruikers gecontroleerd.

In het jaar 2015 is er ook een aanzienlijke stijging van storingen geweest die de mobiele operatoren heeft getroffen te wijten aan de uitrol van repeaters door particulieren en ondernemingen. Hoewel een repeater mag worden gebruikt, mag die enkel worden geïnstalleerd en gebruikt met de instemming van de mobiele operatoren. Voor meer informatie wordt verwezen naar het persbericht⁴⁴ dat het BIPT hierover gepubliceerd heeft.

Binnen het BIPT is de nationale dienst voor de controle op het spectrum (NCS) belast met het "toezicht op de radiogolven" in de ruime zin van het woord. Deze diverse controleverrichtingen worden hieronder in cijfers uitgedrukt:

INTERVENTIES VAN DE NCS - DOSSIERS AANGELEGD TUSSEN 1 JANUARI EN 31 DECEMBER 2015	
Dossiers "storingen"	372
Preventieve controles bij professionele gebruikers	1.271
Aantal gecontroleerde grote evenementen (concerten, sportevenementen...)	96
Controle van de omroepuitzendingen (lokale radio's)	3

2.3. Markttoezicht in het kader van Richtlijn 1999/5/EG

CONFORMITEIT VAN DE APPARATUUR

 Radio- en telecommunicatie-eindapparatuur mag maar op de markt worden gebracht als ze voldoet aan Richtlijn 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 1999 betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit (ook R&TTE-richtlijn genaamd). Volgens deze richtlijn moet de gepaste CE-markering worden aangebracht op alle radio- en telecommunicatie-eindapparatuur, op de verpakking ervan en ook op de begeleidende documenten. De CE-markering omvat steeds ten minste het CE-kenteken.

 Indien voor het gebruik van de radioapparatuur een vergunning vereist is of indien deze apparatuur werkt op frequenties waarvan het gebruik in Europa niet geharmoniseerd is, dan moet de CE-markering een "alert sign" (informatieteken) bevatten. Het informatieteken vestigt de aandacht van de gebruiker op het feit dat er restricties zijn op het gebruik van dat toestel.

Radioapparatuur die werkt op frequenties waarvan het gebruik in Europa niet geharmoniseerd is (en die bijgevolg het informatieteken draagt in de markering) moet worden aangemeld aan de lidstaat waar ze op de markt gebracht wordt. Dit is de zogenaamde "notificatieverplichting" volgens artikel 6.4 van de richtlijn. In 2015 zijn 687 types van radioapparatuur volgens de procedure aangegeven, wat een lichte daling is in vergelijking met 2014.

De Europese Commissie stelt de "One Stop Notification" of OSN-procedure beschikbaar. Alle notificaties worden via die weg gedaan.

Apparatuur die frequentiebanden gebruikt waarvan het gebruik in de Gemeenschap geharmoniseerd is, hoeft niet te worden genotificeerd aan het BIPT. Deze toestellen vallen onder de categorie die "Klasse 1" wordt genoemd. Het verdient aanbeveling regelmatig de lijst van "Klasse 1"-toestellen te raadplegen. Deze lijst kan rechtstreeks worden geraadpleegd op de site www.cept.org. De technische parameters waaraan die radio-communicatietoestellen moeten voldoen, om tot "Klasse 1" te behoren, zijn ook op die site terug te vinden en zijn gekoppeld aan het referentienummer van de bijbehorende subklasse.

MARKTTOEZICHT

Het BIPT houdt toezicht op de markt in het kader van Richtlijn 1999/5/EG betreffende radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit.

In 2015 zijn er 496 controles uitgevoerd, meestal in winkels, maar ook op verschillende openbare markten. Er is ook geprospecteerd op een tiental beurzen, met de bedoeling nieuwe trends te zien en daarbij de exposanten voldoende op voorhand in te lichten. Soms is het nodig gebleken om strafmaatregelen te nemen, zoals blijkt uit de inbeslagnemingen die in de onderstaande tabel worden beschreven.

RADIOAPPARATUUR DIE IN BESLAG IS GENOMEN TIJDENS CONTROLES IN 2015	
Digitale satellietontvangers	5.000
Smartphones	2.171
Tablets	1.022
FM-zenders	932
Bluetooth-toepassingen	857
Drones	620
Speelgoed met radiobesturing	493

⁴⁴ <http://www.bipt.be/nl/operatoren/press-release/50-het-bipt-vestigt-er-de-aandacht-op-dat-de-installatie-en-het-gebruik-van-gsm-of-umts-repeaters-strikt-voorbehouden-is-aan-de-mobiele-operatoren>

RADIOAPPARATUUR DIE IN BESLAG IS GENOMEN TIJDENS CONTROLES IN 2015	
FM-zenders (laag vermogen)	233
Gsm-repeaters	19
Stoorzenders (jammers) ⁴⁵	13
Overige	1.363
TOTAAL	12.723

SAMENWERKING TUSSEN DE DOUANEDIENSTEN (INVOER VAN GOEDEREN IN EUROPA) EN DE CEL "MARKTTOEZICHT" VAN HET BIPT	
Drones	3.262
Bluetooth-toestellen	867
Schaalmodellen van auto's	603
Smartphones	574
Afstandsbesturing	520
Draadloze muis	345
Speelgoed met radiobesturing	175
Overige	343
TOTAAL	6.689

6.689 niet-conforme radiotoestellen werden geweigerd voor import in Europa. Ook postzendingen die radioapparatuur bevatten worden regelmatig gecontroleerd. Daarbij zijn er in 2015 ongeveer 155 bezoeken afgelegd bij de douanediens ten. Veel van de gecontroleerde zendingen bevatten toestellen die via het internet werden aangekocht – rechtstreeks bij de fabrikant of via veilingsites. In veel gevallen voldoen de toestellen niet aan de wettelijke eisen en worden ze in beslag genomen. Het feit dat talrijke toestellen zonder CE-markering (zoals gsm's en tablets) via deze veilingsites worden aangeboden, blijft verontrustend.

Bij vaststelling van een overtreding wordt steeds een proces-verbaal opgesteld. In 2015 werden aanvankelijk 419 processen-verbaal opgemaakt. Tijdens de follow-up van de gerechtelijke dossiers werden daarnaast nog 8 navolgende processen-verbaal opgemaakt.

2.4. Operationeel beheer van het nummerplan

Het BIPT voert het beheer van de nummeringsruimte uit, waaronder taken vallen als het toekennen, reserveren, intrekken, de transfer en het toezicht op het gebruik van de nummeringscapaciteit (via een handhavingsbeleid). Bij een ongepast gebruik grijpt het BIPT in. Alle beschikbare informatie over het nationale nummerplan zoals de lijsten van voorbehouden en toegewezen nummers is te vinden op de website van het BIPT.

NUMMER-REEKS	BESTEMMING	RESERVERINGEN	TOEWIJZINGEN	ANNULERINGEN	TRANSFERS
1yxx	Korte nummers CSC (<i>Carrier Select Code</i>), VPN (<i>Virtual Private Network</i>), enz.	(n) 3 - (v) 0	5	0	0
4pq	Mobiele diensten	(n) 2 - (v) 3	8	0	0
70-700	Nationale diensten	(n) 3	4	2	2
800	Diensten op basis van gratis nummers	(n) 1	3	0	0
90A x 1.000	Diensten op basis van betaalnummers	(n) 6	6	67	0
MNC	Mobile Network Codes	(n) 2 - (v) 0	2	1	1
ISPC	Internationale signaleringscodes	(n) 2 - (v) 0	2	0	0
NSPC	Nationale signaleringscodes	(n) 2 - (v) 0	4	10	0
PQYZ	Geografische nummers	(n) 129 - (v)	196	0	41
TMNC	TETRA Mobile Network Codes	(n) 1 - (v) 0	0	0	0
SMS/MMS	Korte sms-/mms-nummers	(n) 35 - (v) 0	68	0	0

(n = nieuwe reservatie; v = verlenging van een reservatie)

In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal in 2015 behandelde dossiers per nummerreeks.

⁴⁵ Jammers voldoen niet aan de Europese reglementering en mogen dus nooit het CE-merk dragen. In België is het verboden ze in te voeren, in de handel te brengen, te houden of te gebruiken.

3 VERSLAG OVER DE HORIZONTALE DIENSTEN

Deze rubriek stelt de meer regelmatige activiteiten van het BIPT voor (horizontale activiteiten, internationale activiteiten, verzoeningen, regelgevend werk) die bijdragen tot de vlotte werking van de organisatie en tot de vervulling van de vastgestelde doelstellingen.

3.1. De dienst Griffie

De dienst Griffie omvat het secretariaat van de Raad, dat de Raad als college steun verleent, de dienst Factage, die de binnenkomende en uitgaande post behandelt, en de dienst "Interne beheersing", die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de uitvoering van de interne controle en processenbeheer. In 2015 heeft de dienst zijn inspanning voortgezet voor een vereenvoudiging en een automatisering onder de strategische as "administratieve efficiëntie" van het strategisch plan.

Wat de automatisering betreft houdt de Griffie zich bezig met de uitbreiding en de optimalisering van het systeem voor elektronisch documentenbeheer. In dat kader heeft de dienst tot taak de aanpassingen voor te stellen, te begeleiden, te testen en door te voeren. De dienst heeft ook verschillende informatieve workshops gegeven voor de gebruikers van het systeem. Er is voortgewerkt aan het nieuwe systeem van elektronisch stemmen in overeenstemming met het koninklijk besluit van 19 april 2014 betreffende het huishoudelijk reglement van de Raad van het BIPT. Deze tool is in dienst gesteld in de loop van 2015.

Sedert de afkondiging van dit koninklijk besluit betreffende het huishoudelijk reglement onderzoekt de Griffie de correcte toe-

passing ervan, zowel op het vlak van de werkingsregels als op het stuk van de termijnen betreffende de publicatie van de besluiten en adviezen.

Naast de reeds geciteerde taken zorgt de Griffie voor de verdeling van de parlementaire vragen, de behandeling van de verzoeken om inzage in de administratieve dossiers (krachtens de wetgeving betreffende de openbaarheid van bestuur), de voorbereiding en follow-up van de Raadszittingen (agenda, nota's, verbintenissen en communicatie), de organisatie van de besluitvorming via elektronische weg en het opstellen van diverse synoptische lijsten (onder andere de besluiten, de adviezen en de mededelingen van de Raad, de delegaties die worden gegeven op basis van artikel 16, tweede en derde lid, van de wet betreffende het statuut van het BIPT).

De ambitie van de Griffie is nog altijd dezelfde: een waardevol beheersinstrument vormen ten dienste van de Raadsleden en van de hele organisatie.

3.2. De dienst Communicatie

Onder de strategische as "Dialogo en communicatie" heeft de dienst verdere inspanningen geleverd om te zorgen voor een kwalitatief hoogstaande communicatie met de belanghebbende partijen en de media.

Er zijn eenentwintig persberichten uitgestuurd en gepubliceerd op de website van het BIPT; er hebben zeven persconferenties plaatsgehouden om te informeren en de acties van het BIPT uit te leggen. Elk

verzoek om informatie dat uitging van een journalist is gekanaliseerd naar de woordvoerder en is snel en uitvoerig behandeld. Zo ook zijn alle behoeften inzake informatie die via mail of telefoon geuit zijn, beantwoord of verder geleid naar de geschikte gesprekspartners binnen het BIPT. Om de belangstellende partijen sneller te bereiken heeft het BIPT een LinkedIn-pagina gecreëerd, die wordt beheerd door de dienst Communicatie. Deze dienst werkt ook de pagina's "Consumenten" en "Operatoren" bij van de website van het BIPT.

De interne communicatie is in 2015 niet achtergebleven: het onderhoud van het intranet, het schrijven van vier nummers van de interne newsletter zijn daarvan het bewijs. Bovendien heeft de dienst het hele jaar lang zijn ondersteuning verleend bij het nalezen, de aanpassing en de verspreiding via mail van de berichten van het BIPT aan zijn ambtenaren.

3.3. De vertaaldienst

Dankzij zijn unieke kennis is de vertaaldienst kwaliteitswerk blijven leveren voor de organisatie. Daarvoor gebruikt de dienst met name een specifieke module van het systeem van elektronisch documentenbeheer om de vertaalaanvragen te behandelen.

Daarbij zijn de volgende taken verricht:

- vertaling van de multidisciplinaire teksten in vier talen (Duits, Engels, Frans en Nederlands);
- kwaliteitscontrole: revisie van de interne en externe websites en van tal van publicaties (briefwisseling, e-mails of interne nota's, persberichten, adviezen, besluiten (marktanalyses), raadplegingen...);
- advies van taalkundige aard.

Eind 2015 heeft de dienst in het kader van een reeks workshops over het systeem voor elektronisch documentenbeheer een presentatie gegeven over het indienen van aanvragen voor vertaling en/of revisie en over het beheer daarvan.

3.4. De IT-dienst

De basisopdracht van de IT-dienst bestaat in de verstrekking van bijstand via computer van "end-to-end" om te voorzien in de verschillende behoeften van het BIPT. De voornaamste taken houden verband met IT-apparatuur, software, netwerkbeheer, ontwikkeling en tenuitvoerbrenning van softwarematige oplossingen alsook het beheer van de IT-projecten.

De IT-helpdesk helpt de gebruikers verschillende software- of hardwareproblemen op te lossen; hij zorgt ook voor het netwerkbeheer, wat betreft de servers, het intranet, de aansluitingen, de beveiliging en de databanken. Hij zorgt ook voor het onderhoud van de bestaande toepassingen.

Tijdens het afgelopen jaar was het beleid van de IT-dienst gericht op de ondersteuning van de volgende projecten:

1. het elektronisch documentenbeheer: opleidingen onder het personeel;
2. de prijsvergelijker: de voorbereiding van een nieuwe overheidsopdracht om het programma te laten evolueren;
3. het in productie stellen van ontwikkelingen van de databank van de sociale tarieven, waarmee het mogelijk is toegang te krijgen tot nieuwe authentieke bronnen om de automatisering van de aanvragen te verbeteren;
4. er is een CRM-project gelanceerd om de klanten die in de verschillende applicaties van het BIPT aanwezig zijn, te centraliseren;

5. het netwerk en de veiligheid: de installatie van nieuwe firewall's, de virtualisering van een deel van de servers van het interne netwerk, een back-up naar een privécloud, de migratie van de mail;
6. de facturering: de voorbereiding van de invoering van een elektronische facturering bij het BIPT;
7. de realisatie, de in-productie-stelling en het onderhoud van de site "surfmobiel".

3.5. De dienst Human resources, personeel en opleidingen

Het personeelsbeleid bij het BIPT dient op de eerste plaats de strategische as "Een aantrekkelijke werkgever en een sterk presterende regulator zijn". In het bijzonder heeft dat zich concreet geuit in de volgende dossiers.

AANWERVINGEN IN DE NIVEAUS A EN C

In overeenstemming met de federale overheid, waar sedert 2014 een wervingsstop in acht werd genomen, konden aanwervingen worden voltooid en konden 20 personen (3 in niveau A en 17 in niveau C) in dienst worden genomen.

OPDRACHT IN NIVEAU A

In het kader van de regulering van de telecomsector is op 1 maart 2015 een opdracht van hoofdeconoom toegewezen aan de winnaar van de interne oproep voor kandidaturen. De rol van opdrachthouder bestaat in de supervisie van de kwaliteit en de coherentie van onder andere de marktanalyses en van de economische regulering in het algemeen.

BEVORDERING NAAR NIVEAU A

De examens voor bevordering naar niveau A die waren begonnen in 2014 zijn voortgezet. De geslaagden zullen worden bekendgemaakt in het voorjaar van 2016 nadat het laatste deel is afgelegd in januari.

Een bevorderingsexamen voor de graad van technisch sectiechef was afgerond in de maand oktober. Er is maar één kandidaat te voorschijn gekomen; er zal snel een nieuw examen moeten worden overwogen. Een aantal technisch sectiechefs naderen immers de pensioenleeftijd en met het oog op de correcte uitvoering van de opdrachten van het BIPT, moeten de vacatures zo snel mogelijk worden vervuld. Daarvoor gaat de voorkeur uit naar interne bevordering.

KADERAANPASSING

Na intern overleg is een dossier dat tot doel heeft het personeelskader van zowel de regulator als de ombudsdienst voor de postsector te revaloriseren, voorgelegd aan de minister. Voor de regulator streeft deze aanpassing hoofdzakelijk de omzetting van betrekkingen van niveau C en D naar een hoger niveau na. Op die manier wil het BIPT beter in staat zijn om te anticiperen op de steeds meer technische competenties die nodig zijn voor de uitoefening van de diverse opdrachten van het BIPT.

TEVREDENHEIDSENQUÊTE

Verschillende actiepunten die waren vastgelegd in 2014 na afloop van de tevredenheidsenquête die was georganiseerd in samenwerking met de FOD P&O zijn gerealiseerd. Zo is er onder andere een inspanning geleverd voor de interne communicatie (via het intranet, infosessies met de Raad en stafvergaderingen) en is er een coaching van de teamhoofden geweest (via workshops), zodat zij hun rol kunnen vervullen voor het succes van dit project. Tevens is een uitgebreid systeem van telewerken ingesteld; het is toegankelijk voor alle niveaus op voorwaarde dat de functie vanuit technisch standpunt de mogelijkheid biedt om van thuis uit te werken. De facto hebben 132 personeelsleden een protocol voor telewerken ondertekend, waarvan er 84 hebben geopteerd voor een vorm van slechts occasioneel telewerk.

INFORMATISERING VAN DE PERSONEELSDIENST

Het nieuwe programma voor de registratie van de arbeidsprestaties dat eind 2014 in gebruik was genomen, is in de loop van 2015 verfijnd. Via dat nieuwe programma kunnen bepaalde administratieve verrichtingen (onder andere het volgen van absenteïsme, de fietsvergoedingen, het overzicht van betaalde overuren...) efficiënter worden uitgevoerd. Er is een link gelegd met het mailprogramma Outlook zodat de aan- en afwezigheden van de ambtenaren automatisch worden gesynchroniseerd in hun agenda.

INFORMATIE VERS TREK KING

CAPELO: ELEKTRONISCHE LOOPBAAN OVERHEID

CAPELO staat voor "*Carrière publique électronique Elektronische loopbaan overheid*".

In 2015 zijn de laatste dossiers met betrekking tot de loopbaangegevens van de personeelsleden ingevoerd in de CAPELO-databank. Als gevolg daarvan konden de ambtenaren vanaf januari 2016 het overzicht van hun loopbaan bekijken op de site mypension.be. Omdat deze gegevens essentieel zijn voor de vaststelling van hun pensioen, hebben de personeelsleden ook de mogelijkheid om de dichtstbijzijnde datum te berekenen waarop hun pensioen kan beginnen.

OPLEIDINGEN

In 2015 heeft de dienst Opleidingen gebruikgemaakt van alle mogelijke opleidingen om het personeel zo goed mogelijk te begeleiden in zijn ontwikkeling en dat in alle competentiegebieden van het BIPT.

Meer bepaald is de nadruk gelegd op de volgende drie domeinen:

- Taalopleidingen die leiden tot de kennis van de tweede landstaal zijn aangemoedigd via een "talenplan", dat in de smaak is gevallen (10% van de personeelsleden hebben in 2015 deelgenomen aan een opleiding tweede landstaal);
- De informaticaopleidingen hebben een belangrijke plaats ingenomen gelet op de alomtegenwoordigheid van de IT-systemen en -toepassingen. Deze zijn georganiseerd zowel voor de dienst Informatica (Windows Server 2012, MS Project 2013) als voor de gebruikers, zoals een opleiding MS Project voor een specifieke dienst, en een reeks interne opleidingen bedoeld opdat het personeel beter overweg kan met het elektronisch documentenbeheer;
- De opleidingen in het kader van de bevorderingsexamens (economie, Europese instellingen).

Als deel van de overige opleidingen vermelden we ook de voortzetting van de organisatie van workshops met uiteenzettingen, gegeven door sprekers van het BIPT of externe sprekers, en dat op zeer uiteenlopende gebieden, waarbij telkens de balans wordt opgemaakt van een specifiek onderwerp dat de activiteiten van het BIPT aanbelangt. Ten slotte hebben verschillende ambtenaren individuele opleidingen gevolgd en/of conferenties bijgewoond om op gepaste wijze te voldoen aan hun specifieke behoeften.

In totaal bedraagt het aantal man-dagequivalenten besteed aan opleiding / voltijdse equivalenten $757/226 = 3,3$. Dit vertegenwoordigt $3,3 / \pm 220$ dagen aanwezigheid per personeelslid gemiddeld $\cong 1,5$ % van de arbeidstijd.

3.6. De dienst Internationale betrekkingen

Het algemene reguleringskader van de elektronische communicatie en, in toenemende mate, de regulering van de postdiensten, wordt vastgelegd op Europees niveau via besluiten, richtlijnen, aanbevelingen, enz. De IRG (*Independent Regulators Group*), BEREC (*Body of European Regulators of Electronic Communications*) en de ERGP (*European Regulators Group for Postal Services*) eisen een grote betrokkenheid van het BIPT als reguleringsinstantie, gelet op de grote impact dat het werk van deze verschillende reguleringsorganisaties heeft op de strategische voorbereidingen op Europees niveau. De deelname van het BIPT dient dus om de specifieke nationale omstandigheden naar voren te brengen. Hieronder vindt u een herhaling van de doelstellingen nagestreefd door de organisaties waarmee het BIPT samenwerkt als regulator enerzijds en als vertegenwoordiger van de Belgische Staat anderzijds.

3.6.1. HET BIPT ALS REGULATOR

IRG en BEREC

De doelstellingen van de IRG zijn de bevordering van:

1. de samenwerking, de wederzijdse bijstand en de uitwisseling van informatie onder de nationale regelgevende instanties (NRI's);
2. de uitvoering en coherente toepassing van het Europese regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten;
3. de uitwerking van "best practices" inzake regulering in de elektronische-communicatiesector;
4. een duurzame en daadwerkelijke mededinging op het vlak van het aanbod van elektronische-communicatienetwerken en -diensten in Europa;
5. de ontwikkeling van de Europese interne markt van elektronische-communicatienetwerken en -diensten, de belangen van de burgers van de Europese lidstaten.

Om zijn doelstellingen te bereiken onderneemt de IRG de volgende stappen:

1. een forum voor discussie en uitwisseling van ideeën en expertise tussen zijn leden en andere deskundigen van de sector voorstellen;
2. de coherente toepassing van het Europese regelgevingskader van de elektronische-communicatienetwerken en -diensten aanmoedigen in alle lidstaten, alsook de ontwikkeling en consolidering van de interne markt voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten in Europa;
3. documenten, rapporten, presentaties, analyses en andere studies met betrekking tot de ontwikkelingen in de sector, de reglementering en de strategieën voorbereiden en publiceren;
4. toezien op de toepassing van de gemeenschappelijke standpunten door de NRI's om de transparantie te bevorderen en te zorgen voor de doeltreffendheid van de omka-

dering en de permanente ontwikkeling van de "best practices" inzake regulering;

5. documenten, rapporten, analyses en studies ontwikkelen, voorbereiden en/of ertoe bijdragen;
6. een open dialoog organiseren tussen de leden, de actoren op de markt en de consumenten.

BEREC heeft tot doel:

- bij de NRI's de beste regelgevingspraktijken te ontwikkelen en te verspreiden, zoals gemeenschappelijke benaderingen, methodes of richtsnoeren met betrekking tot de toepassing van het regelgevingskader van de Europese Unie;
- de NRI's helpen op het gebied van de reglementering;
- adviezen uitbrengen over de ontwerpen van beslissing, aanbeveling en richtsnoer;
- rapporten opstellen en advies verstrekken over de elektronische-communicatiesector;
- het Europees Parlement, de Raad en de Commissie alsook de NRI's bijstaan bij de verspreiding van goede praktijken.

BEREC heeft talrijke werkgroepen opgericht, waaraan het BIPT actief deelneemt:

- *Regulatory Framework*;
- *Market and Economic Analysis*;
- *International Roaming*;
- *NGN*;
- *Net Neutrality*;
- *End User*;
- *Remedies*;
- *Benchmarking*;
- *Regulatory Accounting*.

Het BIPT neemt deel aan de vier gewone vergaderingen die per jaar gepland zijn (een per kwartaal). De deliverables worden beschreven in het jaarlijkse werkplan van de IRG/BEREC en de "project requirement documents" zijn opgesteld per werkgroep.

In 2015 heeft BEREC van nabij de voorstellen van de Commissie met betrekking tot roaming en de netwerkneutraliteit gevolgd in het kader van het initiatief "een geconnecteerd continent". BEREC heeft zijn expertenbijdrage geleverd tijdens de onderhandelingen met de Commissie, het Europees Parlement en de Raad. Deze twee Europese wetgevende initiatieven zijn afgerond in 2015.

BEREC heeft ook aandachtig de vorderingen blijven volgen van het project "*Digital Single Market (DSM)*⁴⁶", dat een van de tien politieke prioriteiten van de Europese Commissie vormt. Deze strategie voor de digitale eengemaakte markt is aangenomen op 6 mei 2015 en omvat een routekaart met 16 concrete initiatieven die voortvloeien uit drie pijlers:

- Betere onlinetoeegang tot digitale goederen en diensten moet van de Europese Unie een digitale markt zonder barrières maken;
- Gunstige en gelijke voorwaarden scheppen voor digitale netwerken en diensten: de reglementering moet worden aangepast volgens de technologische evolutie en de ontwikkeling van de infrastructures bevorderen;
- De digitale economie ten dienste stellen van de groei: ervoor zorgen dat de economie, de industrie en de werkgelegenheid in Europa maximaal profijt trekken van de mogelijkheden die door de digitale economie worden geboden.

Het punt dat BEREC het meest bezighoudt is de herziening van de reglementering inzake de elektronische communicatie; in 2015 heeft de Europese Commissie een ruime raadpleging hierover gehouden. BEREC heeft een gemeenschappelijk standpunt geformuleerd, zodat de standpunten en ideeën van de Europese nationale regulatoren ook meegenomen worden in de verdere voorbereiding van de Europese besluitvorming.

ERGP

De ERGP moet het overleg, de coördinatie en de samenwerking tussen de onafhankelijke NRI's in de lidstaten organiseren, als ook tussen deze instanties en de Europese Commissie, om de interne markt van de postdiensten te consolideren en toe te zien op een coherente toepassing van Richtlijn 97/67/EG in alle lidstaten. De ERGP is daarom een overleg- en discussieorgaan tussen de postregulators en geeft in deze aangelegenheden adviezen aan de Europese Commissie op het gebied van postdiensten.

De hoofdtaken van de groep zijn:

1. bijdragen tot de consolidering van de interne markt voor postdiensten;
2. de Commissie adviseren en bijstaan in alle aangelegenheden die met de postdiensten te maken hebben;
3. de Commissie adviseren en bijstaan in verband met de ontwikkeling van de interne markt van de postdiensten en de coherente toepassing van het regelgevingskader betreffende de postdiensten in alle lidstaten;
4. in overleg met de Commissie, de marktspelers, de consumenten en de eindgebruikers uitvoering en in een vroeg stadium raadplegen.

Het BIPT neemt deel aan vier werkgroepen, die zich hebben gebogen over de volgende onderwerpen:

1. "Cost allocation/Price Regulation";
2. "Net cost of USO/VAT exemption";
3. "End-user satisfaction/Market monitoring";
4. "Cross-border parcel delivery".

Het BIPT en ANACOM, de Portugese regulator, leiden samen de werkzaamheden van de groep "End-user satisfaction and monitoring of market outcomes". In 2015 heeft deze groep twee externe ERGP-rapporten gepubliceerd, namelijk "ERGP Report on Quality of service, consumer protection and complaints" en "ERGP Report on Core indicators". Bovendien heeft deze groep

ook een intern rapport gepubliceerd: "ERGP Report on the courier, express and parcels segments statistics".

Samen met BEREC heeft de ERGP een opinie geformuleerd die overgezonden is aan de Europese Commissie over tarieftransparantie en de reglementaire controle van de grensoverschrijdende levering van pakjes, rekening houdende met de ervaring op het gebied van elektronische communicatie. Dit paste in het kader van de strategie voor de digitale eengemaakte markt (DSM) van de Commissie.

Bovendien heeft de ERGP zijn werkprogramma vastgesteld, dat vervolgens aan de sector is voorgelegd via raadpleging.

Ten slotte melden we nog dat in juli 2015 tijdens de interne workshop van de ERGP in Vilnius, Axel Desmedt, Raadslid van het BIPT twee uitvoerige presentaties heeft gegeven, namelijk "Consolidation, discounts and non-discrimination in the Belgian postal market" en "Access to the postal network of the USP under Belgian postal law".

ENISA

Het BIPT heeft deelgenomen aan de vergadering van de werkgroep "Artikel 13bis" (van Richtlijn 2009/140/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009) met als doel goede praktijken uit te wisselen tussen de regulerende instanties op het stuk van netwerkveiligheid. Op die manier ontwikkelt het BIPT zijn vermogen om via internationaal overleg over internationaal aanvaarde normen, acties en procedures, succesvolle uitwisselingen tot stand te brengen met de marktspelers om de veiligheid van de Belgische netten te versterken. Tevens is de jaarlijkse, voorgeschreven mededeling van de veiligheidsincidenten aan de Commissie (via ENISA) gebeurd.

3.6.2. INTERNATIONALE ACTIVITEITEN VAN HET BIPT ALS VERTEGENWOORDIGER VAN DE BELGISCHE STAAT

WPV (UPU)

Het BIPT heeft België vertegenwoordigd als waarnemer in de Administratieve Raad van de Wereldpostvereniging. In 2015 heeft het BIPT zich blijven richten op de ontwikkeling van de postregulering binnen de UPU.

Tijdens de tweedaagse strategische conferentie van de UPU die is gehouden op 13 en 14 mei 2015 in Genève was Jack Hamande, voorzitter van de Raad van het BIPT, een van de sprekers. Ter gelegenheid van deze vergadering hebben de ministers, directeurs van de nationale regulators en de CEO's van de postoperatoren samen nagedacht over de toekomstige strategie van de UPU. Tijdens een van de paneldiscussies heeft de heer Hamande een uiteenzetting gegeven over de universele dienst: "Serving member countries, businesses and citizens through the universal service".

Op 11 november 2015, tijdens het UPU-forum over de postale regulering in Bern heeft Axel Desmedt, Raadslid van het BIPT, het woord genomen over het volgende onderwerp: "Review of the postal market in Belgium 3 years after full market opening on 1 January 2011". Het BIPT heeft de Belgische ervaring met de openstelling van de nationale postmarkt gedeeld. Dit kan heel nuttig blijken voor andere landen van de UPU die nog met de openstelling bezig zijn of die overwegen hun markt open te stellen voor concurrentie.

In april 2015 heeft de voorzitter van de Raad van het BIPT de werkgroep "UPU reform" in handen genomen, die tot doel heeft een voorstel te formuleren voor de aanpassing van de structuren van de UPU aan de nieuwe uitdagingen enerzijds, en anderzijds, de efficiëntie, doelmatigheid en transparantie ervan te verbeteren.

CERP

Het BIPT heeft ook deelgenomen aan de activiteiten van het CERP. Het CERP spant zich in om voor een goede coördinatie te zorgen tussen zijn leden en tracht de inachtneming van het "communautaire acquis" te bevorderen.

Het Postal Directive Committee en andere activiteiten van de Europese Commissie⁴⁷

Het BIPT is de ontwikkelingen blijven volgen in het kader van de toepassing van de Postrichtlijn en heeft de vergaderingen bijgewoond die georganiseerd zijn door het comité van die richtlijn.

CEN, het Europees Comité voor normalisatie

Het BIPT heeft de plenaire vergadering bijgewoond van het technische comité CEN/TC 331 - Postal services van het CEN, het Europees Comité voor normalisatie. Het comité CEN/TC 331 harmoniseert de kwaliteitsnormen op Europees niveau. Deze normalisatie is onontbeerlijk om de interoperabiliteit tussen de diverse nationale netwerken en een efficiënte universeledienstverlening in de Europese Unie te waarborgen.

ITU-R - WRC-15 (Internationale Telecommunicatie Unie, radio-communicatiesector - Wereldradioconferentie 2015)

De Wereldradioconferentie van de ITU vond plaats van 2 tot 27 november in Genève. Het BIPT zat de Belgische delegatie voor. De conferentie heeft de bijkomende frequentiebanden (onder andere de 700 MHz-band en de L-band) geïdentificeerd voor de mobiele breedbanddiensten. Deze aanwijzing is zoveel mogelijk gebeurd in banden die wereldwijd geharmoniseerd zijn. Dit extra spectrum was nodig als antwoord op de wereldwijde groei van de mobiele communicatie.

Ondanks het hevige verzet van de overige gebruikers (hoofdzakelijk de strijdkrachten) is de band van 5.351,5 – 5.366,5 MHz (15 kHz breed) toegewezen aan de radioamateurs met een vermogen van 15 watt e.i.u.v. (equivalent isotroop uitgestraald ver-

mogen). Het BIPT heeft reeds de nodige maatregelen genomen om deze band open te stellen voor de gemeenschap van de radioamateurs.

Er zijn nog heel wat andere punten behandeld door de WRC-15, gaande van de openbare bescherming en hulp bij rampen (*public protection and disaster relief (PPDR)*) tot satellietdiensten.

Een belangrijk agendapunt van de WRC-15 was de identificatie van nieuwe frequentiebanden voor 5G. Het gaat hier om de banden boven 6 GHz. Voornamelijk de millimetergolflengten (boven 30 GHz) zullen worden bestudeerd. Op 22 december 2015 heeft het BIPT een mededeling gepubliceerd over de resultaten van de WRC-15.

⁴⁷ DG Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf

[Radio Spectrum Policy Group \(RSPG - Beleidsgroep Radiospectrum\)](#), [Radio Spectrum Committee \(RSC - Radio-spectrumcomité\)](#) De internationale activiteiten inzake radiospectrum vormen een belangrijk onderdeel van de taak van de dienst Toewijzingen van het BIPT. Het radiospectrum en de bijbehorende aangelegenheden overschrijden van nature de nationale grenzen. Dit aspect wordt nog versterkt door het streven naar een geharmoniseerd gebruik van het spectrum binnen Europa.

In het kader van de Europese Unie woont de dienst Toewijzingen de vergaderingen bij en volgt hij de activiteiten van het RSC en het RSPG binnen het Directoraat-generaal (DG) "Connect" van de Europese Commissie. Het RSC komt vier keer per jaar bijeen in Brussel in de gebouwen van de Commissie, terwijl de plenaire vergadering van het RSPG drie keer per jaar bijeenkomt.

Op 19 februari 2015 heeft de RSPG een opinie aangenomen over de voorbereiding van de WRC-15 die gemeenschappelijke strategische doelstellingen bevat en op 11 juni 2015 een rapport over de spectrumproblemen in de *wireless backhaul*. De RSPG heeft ook gewerkt aan een langetermijnstrategie voor de toekomst van de UHF-band in de Europese Unie, alsook aan de doeltreffende toewijzing en het geharmoniseerde gebruik van de spectrumbanden voor de elektronische-communicatiediensten. Wat betreft de herziening van het RSPP (*radio spectrum policy program*) heeft de RSPG ook daarover een opinie opgesteld. De Commissie heeft overigens aangekondigd dat de prioriteit uitgaat naar de digitale eengemaakte markt en naar een besluit over de beschikbaarstelling van de 700 MHz-band voor mobiele breedband, waarbij het RSPP pas later wordt herzien. Het bemiddelingsmandaat van de RSPG om de bilaterale onderhandelingen over de coördinatiekwesties tussen staten van de Unie te vergemakkelijken, is uitgebreid.

Bij het RSC waren de belangrijke punten in 2015 onder andere de voorbereiding van een besluit over de L-band. Dat heeft zich geconcretiseerd in Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/750 van 8 mei 2015 betreffende de harmonisering van de frequentieband 1452-1492 MHz voor terrestrische systemen die elektronische-communicatiediensten kunnen verschaffen in de Unie. Het RSC heeft ook een besluit voorbereid betreffende de technische harmonisatie van de voorwaarden van de 700 MHz-band. Op de agenda stond ook de problematiek van de banden op 2,3 GHz en van de TDD-banden van 2 GHz. De activiteiten van het RSC zullen in 2016 van nabij gevolgd blijven worden.

Voor de RSC- en RSPG-activiteiten wordt een overleg georganiseerd met de gemeenschappen (die bevoegd zijn voor radio-omroep).

[CEPT \(Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie\)](#) en [Electronic Communications Committee \(ECC - Comité voor elektronische communicatie\)](#)

In het kader van de CEPT heeft het BIPT deelgenomen aan de plenaire vergaderingen van het ECC en van de Conference Preparatory Group (CPG) ter voorbereiding van de WRC-15.

Het BIPT heeft nog altijd even ijverig de activiteiten van de werkgroep *Numbering and Networks* van het ECC gevolgd. Als voornaamste doelen hebben zij de ontwikkeling op Europees niveau van een gemeenschappelijk beleid inzake nummering en identificatiesystemen, de bevordering van een harmonisatie van de nummeringsplannen en de definitie van gemeenschappelijke standpunten over nummering op het niveau van de ITU. Concreet is aanzienlijke vooruitgang geboekt wat betreft 1) de principes in verband met het gebruik en de extraterritoriale toewijzing van E.164-nummers, 2) de regels inzake toegang voor derden tot de referentiedatabanken die verband houden met de nummeroverdraagbaarheid en 3) de toekomstige evolutie van de identificatie van de oproepende partij.

[European Telecommunications Standard Institute \(ETSI - Europees Normalisatie-instituut voor Telecommunicatie\)](#)

Bepaalde activiteiten van normalisatie bij het ETSI werden gevolgd. In maart en november organiseert het ETSI een algemene vergadering waar, onder andere kwesties, het beleid en de strategie worden bepaald. Het BIPT heeft ook de drie jaarlijkse vergaderingen bijgewoond van het technisch comité TC-ERM (*ETSI Radio Matters*), dat een groot aantal normen in verband met radiocommunicatie op punt stelt. Deze omvatten zowel de essentiële spectrumparameters als de parameters voor inachtneming van de elektromagnetische compatibiliteit.

3.7. De juridische dienst

De juridische dienst speelt een belangrijke rol bij de voorbereiding van de reglementering, bij de coördinatie van de geschillen en voor de juridische ondersteuning bij de akten van het BIPT. Deze functie bij het opstellen van de akten van de Raad versterkt de rechtszekerheid ervan.

3.7.1. VOORBEREIDING VAN DE REGLEMENTERING VAN DE ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

In de loop van het jaar 2015 heeft het BIPT gewerkt aan de verbetering van wetgevende en reglementaire teksten zowel inzake elektronische communicatie als op postaal gebied. Er zijn verschillende reglementaire teksten aangenomen ter uitvoering van de WEC en van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Op wetgevend vlak werden gepubliceerd:

- de wet van 16 maart 2015 tot wijziging van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (BS 07.04.2015);
- de wet van 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie (BS 15.01.2016);
- de programmawet van 26 december 2015 (BS 30.12.2015).

Op regelgevingsniveau is ter uitvoering van de voormelde statuutwet gepubliceerd:

- het koninklijk besluit van 6 oktober 2015 tot wijziging aan (sic) het koninklijk besluit van 11 mei 2003 tot vaststelling van het statuut, de bezoldiging en de plichten van de voorzitter en de leden van de Raad van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BS 13.10.2015).

3.7.2. VOORBEREIDING VAN DE POSTALE REGLEMENTERING

Op wetgevend vlak zijn er verschillende wijzigingen geweest van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven:

- de wet van 10 augustus 2015 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven; (BS 26.08.2015);
- de wet van 10 augustus 2015 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven; (BS 01.09.2015);
- de wet van 16 december 2015 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (BS 12.01.2016);

Op regelgevingsniveau is gepubliceerd:

- het koninklijk besluit van 11 juni 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 april 2014 houdende reglementering van de postdienst (BS 19.06.2015).

3.7.3. COÖRDINATIE VAN GESCHILLEN EN JURIDISCHE ONDERS-TEUNING

De coördinatie van geschillen

De juridische dienst van het BIPT coördineert de gerechtelijke procedures tegen voornamelijk de besluiten die door het BIPT zijn aangenomen. Geregeld wordt het BIPT ook verzocht de geschillen waarin de Belgische Staat betrokken is in verband met telecommunicatie of de postdiensten te volgen.

A. De juridische dienst van het BIPT heeft de in de voorbije jaren ingediende bezwaren blijven voorbereiden.

Sommige beroepen hebben het voorwerp uitgemaakt van beslissingen die in 2015 zijn geveld, met name:

1. Op 7 januari 2015 heeft het hof van beroep van Brussel een vernietigingsarrest uitgesproken in het kader van de vordering van Proximus tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 11 augustus 2011 betreffende de referentieaanbiedingen BRUO/BROBA/WBA VDSL2/BROTSOLL 2010 (*Open Calendars*, *Certified Technicians* en *BROBA Ethernet Dedicated VLAN*). Dat vernietigingsarrest wordt genomen krachtens het vernietigingsarrest van het hof van beroep van Brussel van 3 december 2014 in verband met het beroep van Belgacom tegen de beslissing van de Conferentie van regulatoren van de elektronische-communicatiesector van 1 juli 2011 betreffende de analyse van de breedbandmarkten, waarbij het deze beslissing nietig verklaarde wegens een gebrek aan motivering over specifieke punten van de beslissing, ondanks dat er een retroactieve beslissing is genomen op 18 december 2014 door de CRC.

2. Op 11 februari 2015 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie een arrest geveld dat antwoordt op de drie prejudiciële vragen die waren gesteld door het hof van beroep van Brussel via een tussenarrest van 12 juni 2013 na de door bpost ingediende vordering tot nietigverklaring van het besluit van de Raad van het BIPT van 20 juli 2011 met betrekking tot de conventionele tarieven van bpost voor het jaar 2010. Deze prejudiciële vragen hadden allemaal betrekking op de interpretatie van artikel 12, vijfde streepje, van Richtlijn 1997/67/EG, zoals gewijzigd in 2002 en 2008 wat betreft het opleggen van een non-discriminatieverplichting, meer bepaald bij de betrekkingen tussen de universeledienstverlener en de tussenpersonen, wat betreft de operationele kortingen toegekend door de aanbieder.

In antwoord op de prejudiciële vragen heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie gesteld dat de door bpost aan zijn voornaamste rechtstreekse klanten toegekende commerciële kortingen niet-discriminerend zijn tegenover postverwerkingsbedrijven. Bpost had in 2010 een tariefingsmodel geïntroduceerd - "per sender" geheten - waarbij commerciële kortingen werden berekend op basis van het individuele volume dat elke afzender verstuurt en niet op basis van het totale volume dat door de tussenpersonen wordt afgegeven. In 2011 had het BIPT geoordeeld dat deze tariefpraktijk indruiste tegen de postwetgeving, meer bepaald op basis van een vorig arrest van het Hof van Justitie. Het hangende beroep bij het Brusselse hof van beroep heeft het voorwerp uitgemaakt van uitwisselingen van conclusies tussen de partijen en is bepleit op 4 februari 2016. Op 10 maart 2016 heeft het hof van beroep het besluit van het BIPT vernietigd.

3. Op 13 mei 2015 heeft het hof van beroep van Brussel een arrest gewezen over de verzoekschriften van A.I.E.S.H., Publifin, Brutélé, Coditel en Proximus waarin de nietigverklaring werd gevraagd van vier beslissingen van de CRC van 1 juli 2011 betreffende de analyse van de markt voor televisieomroep. Telenet, Mobistar en Proximus waren bovendien vrijwillig tussengekomen in alle bezwaren. Net als in het kader van zijn arrest van 12 november 2014 betreffende de vordering van Telenet tegen de CRC-beslissing betreffende dezelfde markt, maar dan voor het Nederlands taalgebied en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, heeft het hof van beroep alle middelen verworpen die door de kabeloperatoren waren ontwikkeld, maar heeft het deels die van Proximus in aanmerking genomen, waardoor dus de bedoelde beslissingen gedeeltelijk nietig zijn verklaard omdat ze Proximus automatisch uitsloten van het voordeel van toegang tot het netwerk van de kabeloperatoren.

4. Op 30 juni 2015 heeft de Raad van State twee arresten gewezen in verband met de vorderingen van Proximus, Mobistar en Telenet tegen twee koninklijke besluiten van 14 april 2013, het eerste houdende goedkeuring van de investeringen met betrekking tot de databank bedoeld in artikel 22, § 2, van de bijlage bij de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie voor de periode van 1 januari 2007 tot 31 december 2011, het tweede houdende goedkeuring van de geplande investeringen ten behoeve van de databank bedoeld in artikel 22, § 2, van de bijlage bij de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie voor de jaren 2012 en 2013. De Raad van State heeft deze twee koninklijke besluiten nietig verklaard; sindsdien werkt de Belgische Staat een nieuwe reglementaire oplossing uit.

5. Op 16 september 2015 heeft het hof van beroep van Brussel een tussenarrest gewezen in verband met de vordering vanwege Proximus tot nietigverklaring van het besluit van de Raad van het BIPT van 20 mei 2014 tot het opleggen van een administratieve boete wegens niet-naleving, voor het referentieaanbod WBA VDSL2, van de verplichting tot transparantie.

Het arrest beslist voorlopig niet in afwachting van het arrest dat zal komen in het kader van het bezwaar van Proximus tegen de CRC-beslissing van 18 december 2014 houdende vernieuwing en correctie van de beslissing van de CRC van 1 juli 2011 betreffende de analyse van de breedbandmarkten.

6. Op 9 december 2015 heeft het Brusselse hof van beroep arresten gewezen waarin akte wordt genomen van het feit dat Telenet-Tecteo-Bidco afstand doet van zijn vorderingen tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 28 juni 2013 betreffende het opleggen van een administratieve boete aan Telenet-Tecteo-Bidco wegens niet-naleving van artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 18 januari 2001

en het besluit van de Raad van het BIPT van 5 april 2013 betreffende de weigering om aan Telenet-Tecteo-Bidco een uitstel van het commerciële aanbod van de 3G-dienst voor 15 januari 2013 te verlenen, alsook voor het niveau van dekking van de Belgische bevolking.

Daardoor worden deze procedures definitief afgesloten.

B. De juridische dienst van het BIPT heeft ook de in 2015 ingediende beroepen gevolgd:

1. Op 3 februari 2015 heeft Proximus bij het hof van beroep van Brussel een vordering tot nietigverklaring ingediend tegen de beslissing van de CRC van 18 december 2014 houdende vernieuwing en correctie van de beslissing van de CRC van 1 juli 2011 betreffende de analyse van de breedbandmarkten. Telenet, Win en Nethys zijn vrijwillig tussengekomen in deze vordering.

2. Op 7 april 2015 hebben Mac Telecom, B.Lite Telecom en Techmax bij de handelsrechtbank van Brussel een vordering ingediend tegen de facturering van de rechten die worden geheven op grond van artikel 8 van het koninklijk besluit van 24 november 2009.

3. Op 31 juli 2015 is het BIPT vrijwillig tussengekomen in het geschil tussen Proximus en de SARL Viva Multimedia, die hangende was voor de handelsrechtbank van Brussel en betrekking had op fraude met 0904-nummers.

4. Op 26 november 2015 hebben Coditel en A.I.E.S.H. een voorziening in cassatie ingesteld tegen het arrest van het hof van beroep van Brussel van 13 mei 2015 waarin de vorderingen tot nietigverklaring tegen de beslissingen aangenomen op 1 juli 2011 door de CRC betreffende de analyse van de markt voor televisieomroep waren afgewezen. Proximus is eveneens partij in het geschil.

5. Op 30 november 2015 heeft Telenet een voorziening in cassatie ingesteld tegen het arrest van het hof van beroep van Brussel van 12 november 2014 waarin de vorderingen tot nietigverklaring tegen de beslissingen aangenomen op 1 juli 2011 door de CRC betreffende de analyse van de markt voor televisieomroep, waren afgewezen. Proximus is eveneens partij in het geschil.

De juridische dienst van het BIPT heeft ook, naar aanleiding van het gunnen van een in 2014 toegewezen overheidsopdracht diverse dossiers gevolgd inzake invordering van schulden aan het BIPT.

De juridische ondersteuning bij de akten van het BIPT

De juridische dienst is betrokken bij het gehele besluitvormingsproces rond de ontwerpen die uitgaan van de verschillende diensten van het BIPT en in het bijzonder wat betreft de marktanalyses en de uitvoering van de besluiten.

De dienst verstrekt ook adviezen en maakt analyses op eigen initiatief of in antwoord op interne vragen. De dienst wordt aldus altijd betrokken bij de gunning van overheidsopdrachten van het BIPT en ook bij de uitvoering van de overheidsopdrachten in het algemeen.

3.8. De dienst Budget en Boekhouding

Het **interne begrotingsbeleid** beoogt enerzijds de gezonde financiële structuur van het BIPT te beschermen en anderzijds het budget op zo'n manier te controleren dat steeds gewaarborgd wordt dat alle aangegane verbintenissen correct kunnen worden betaald, terwijl toch met de nodige soepelheid de prioriteiten verlegd kunnen worden. Het begrotingsbeleid is ook opgevat om de autonomie van het BIPT te garanderen.

De hoofdtaak van de dienst bestaat uit:

- de budgettaire planning, desgevallend ook met een meerjarenplan;
- de kritische follow-up van de uitvoering van de begroting, met een waarschuwende rol;
- de kritische financiële analyse van beleidsprojecten die een financiële repercussie hebben;
- de aanpassing van de interne financiële procedures om beter een correcte uitvoering te garanderen.

De dienst Boekhouding waakt over de correcte inning van de inkomsten en over de betaling van de uitgaven na evaluatie. De dienst codeert de gegevens zodanig dat ze onmiddellijk een bron van functionele informatie vormen voor het financiële beleid van het BIPT.

Zijn hoofdfuncties zijn:

- de correcte inning van de inkomsten en de precieze betaling van de uitgaven;
- het correcte beheer van de financiële rekeningen van het BIPT, zowel qua inkomsten als wat de uitgaven betreft;
- de boekhoudkundige controle van de financiële verrichtingen;
- het opstellen van de jaarrekening van het BIPT.

4 FINANCIËEL VERSLAG EN JAARREKENING

4.1. Het BIPT en de ombudsdiensten

Hieronder staan de rekeningen van het BIPT en die van de twee ombudsdiensten. De ombudsdiensten zijn onafhankelijke instanties die opgericht zijn om klachten van consumenten tegenover de operatoren van de betrokken sectoren te behandelen; de rol van het Instituut beperkt zich tot de beschikbaarstelling van personeel aan deze twee instanties en tot een logistieke ondersteuning voor aankopen, boekhouding en budget.

HET BIPT - 2015

INKOMSTEN	EURO	UITGAVEN	EURO
Terugbetalingen	253.464	Personeel	24.346.451
Vergunnings- en controlerechten voor private radioverbindingen	23.532.968	Werking	6.845.490
Publieke licentierechten	39.553.536	Investeringsuitgaven	1.060.830
Post	2.903.849	Overkoepelende organisaties	1.709.916
Diversen	23.972	Thesaurie	16.700.000
Prestaties voor derden	0	CF/RT	3.653.702
TOTAAL	66.267.789	TOTAAL	54.316.389

DE OMBUDSDIENST VOOR DE POSTSECTOR - 2015

INKOMSTEN	EURO	UITGAVEN	EURO
Terugbetalingen	170	Personeel	1.412.942
Prestaties voor derden (bijdrage van de sector)	1.863.495	Werking	362.632
		Investeringsuitgaven	38.448
		Overkoepelende organisaties	300
TOTAAL	1.863.665	TOTAAL	1.814.322

De ombudsdienst voor telecommunicatie - 2015

INKOMSTEN	EURO	UITGAVEN	EURO
Terugbetalingen	246.703	Personeel	1.915.495
Prestaties voor derden (bijdrage van de sector)	2.381.102	Werking	592.868
Overige	13.500	Investeringsuitgaven	104.231
		Overkoepelende organisaties	300
TOTAAL	2.641.305	TOTAAL	2.612.894

4.2. Jaarrekening van de universeledienstfondsen

Er zijn geen universele fondsen geactiveerd.

BIJLAGEN

1 BALANS VAN HET WERKPLAN 2015

STRATEGISCHE AS "VERNIEUWING"

DE KOMST VAN STEEDS MEER VERNIEUWENDE DIENSTEN VOOR DE GEBRUIKERS ONDER-STEUNEN

De middelen en acties ontwikkelen inzake mobiele en nomadische monitoring	Project niet voltooid ⁴⁸
De ontwikkeling van een e-loket voor de aanvragen nummercapaciteit	Project voltooid
De middelen en acties ontwikkelen inzake vaste monitoring	Project niet voltooid ⁴⁹
Preventieve controles van maritieme radioapparatuur	Project voltooid
Controles op telecommunicatieapparatuur die op de Belgische (Europese) markt is of zal komen	Project voltooid
Vergelijkende studie rechten voor mobiele netten	Project voltooid
De aanpassing van het nummerplan aan de langetermijntwikkelingen op de markt	Project voltooid
Toezicht op DNS Belgium	Project voltooid
Strategische studie over de herziening van de methodes voor tarifiering van private vergunningen	Project is aan de gang ⁵⁰

STRATEGISCHE AS "CONCURRENTIE EN INVESTERINGEN"

BEVORDEREN VAN EEN DUURZAAM KADER VOOR DE CONCURRENTIE EN INVESTERINGEN

Publicatie van een postobservatorium 2014	Project voltooid
Onderzoek naar elasticiteiten op de postale markt in het kader van het TERA-kostenmodel	Project is aan de gang ⁵¹
Gunning van een dienstenconcessie voor de bezorging van erkende kranten en erkende tijdschriften	Project voltooid
Balans na 3 jaar openstelling van de markt voor concurrentie	Project voltooid
Vrije keuze CPE (<i>Customer Premises Equipment</i>)	Project voltooid
Controle wholesaletarieven voor omroepmarkt	Project is aan de gang ⁵²
Evolutie naar NGN/A-netwerken (<i>IP-interconnectie, vectoring</i>)	Project is aan de gang ⁵³
Berekening FTR	Project is aan de gang ⁵⁴
Marktanalyse mobiel-gespreksafgifte	Project is aan de gang ⁵⁵
Besluit i.v.m. openstelling kabel	Project is aan de gang ⁵⁶
Afronden van de NGLL-tarieven	Project voltooid
Opsporing van price squeeze	Project is aan de gang ⁵⁷
<i>One-time fees</i>	Project is aan de gang ⁵⁸
Tarieven voor Ethernet/Multicast	Project voltooid
WACC	Project voltooid
Ontwikkeling van de diverse aspecten met het oog op de formele concretisering van bepaalde aspecten van de dienst Media van het BIPT	Project voltooid

⁴⁸ De studie en de ontwikkeling van de programma's die het materiaal aansturen met het oog op de creatie van een geheel van monitoringstations hebben meer tijd in beslag genomen dan verwacht. Dit project moet worden afgerond.

⁴⁹ Gelet op de overige activiteiten kon dit project niet worden voltooid en moet het afgesloten worden.

⁵⁰ De studie die moet leiden tot de aanpassing van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen is af, maar de computerapplicatie is niet voltooid.

⁵¹ Op 31 december 2015 had het gespecialiseerde consultancybureau zijn opdracht nog niet volledig uitgevoerd.

⁵² Het ontwerpbesluit is aan de Europese Commissie voorgelegd.

⁵³ Sommige delen van het project zijn gerealiseerd (raadpleging van de sector, follow-up van de evolutie van de sluiting van de LEX'en en van de buitenwerkingstelling van de MDF's) en andere zijn nog aan de gang, zoals de follow-up van de ontwikkeling van G.Fast en van andere breedbandtoegangstechnologieën.

⁵⁴ De nationale raadpleging met betrekking tot het ontwerpbesluit is niet afgesloten in 2015; het project zal worden voortgezet in het kader van het werkplan 2016.

⁵⁵ De nationale raadpleging met betrekking tot het ontwerpbesluit is niet afgesloten in 2015; het project zal worden voortgezet in het kader van het werkplan 2016.

⁵⁶ Het ontwerpbesluit is voorgelegd aan de gemeenschapsregulators.

⁵⁷ De raadpleging met betrekking tot de methode en de tool voor de opsporing is niet afgesloten in 2015; het project zal worden voortgezet in het kader van het werkplan 2016.

⁵⁸ Er zijn aanvullende gegevens gevraagd aan de betrokken operatoren.

STRATEGISCHE AS "CONCURRENTIE EN INVESTERINGEN"

BEVORDEREN VAN EEN DUURZAAM KADER VOOR DE CONCURRENTIE EN INVESTERINGEN

De verandering van operator of aanbieder van vaste diensten: telefoon, internet en/of televisie vergemakkelijken (Project "Easy Switch")	Project voltooid
Raadpleging inzake spectrum voor publieke mobiele communicatie	Project is aan de gang ⁵⁹
Continue verbetering van de operationele efficiëntie	Project voltooid

STRATEGISCHE AS "BETROUWBAARHEID"

ZORGEN VOOR EEN BETROUWBARE EN KWALITEITSVOLLE DIGITALE OMGEVING

De transparantie in verband met de kwaliteit van de netwerken verbeteren	Project is aan de gang ⁶⁰
Vaststelling en beschrijving van de noodzakelijke minimale veiligheidsmaatregelen	Project is aan de gang ⁶¹
Identificatie door de operatoren van de eindgebruikers van de elektronische-communicatiediensten die ze verstrekken, voor de behoeften van de gerechtelijke autoriteiten en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten	Project opgeschort ⁶²

STRATEGISCHE AS "INFORMATIEVERSTREKKING"

BIJDRAGEN TOT DE BETERE INFORMATIEVERSTREKKING AAN DE CONSUMENTEN

Nationale tariefvergelijking	Project voltooid
Vergelijkende internationale prijzenstudie betreffende het prijsniveau van telecomdiensten in de particuliere markt	Project voltooid
Vergelijkende internationale prijzenstudie betreffende het prijsniveau van telecomdiensten in de zakelijke markt	Project voltooid
Markering van de postzendingen	Project voltooid
Barometer inzake kwaliteit van dienstverlening	Project is aan de gang ⁶³
Spectruminventaris	Project voltooid
Enquête over de perceptie van de werking van de telecommarkt	Project voltooid
Prijsvergelijker	Project is aan de gang ⁶⁴
Controle van de internetsnelheid	Project is aan de gang ⁶⁵

STRATEGISCHE AS "INFORMATIEVERSTREKKING"

BIJDRAGEN TOT DE BETERE INFORMATIEVERSTREKKING AAN DE CONSUMENTEN

Het nemen van de uitvoeringsbesluiten bedoeld in artikel 110, § 4, WEC en 110/1 WEC betreffende de indicatie van het meest gunstige tariefplan	Project is aan de gang ⁶⁶
Maatregelen om de verzadiging en overbelasting van een netwerkaansluiting te vermijden – Controle van de informatieverstrekking aan de eindgebruikers	Project is aan de gang ⁶⁷

STRATEGISCHE AS "INSPRAAK"

INSPRAAK EN SOCIALE INCLUSIE BEVORDEREN

Berekening van de kosten voor de verstrekking van de sociale tarieven gedragen door de aanbieder van de telecomdiensten	Project voltooid
Modernisering van de universele telecomdienst - verstrekking van de geografische component inzake elektronische communicatie	Project voltooid
Analyse van de sociale telefoontarieven	Project is aan de gang ⁶⁸
Berekening van de nettokosten van de universele dienst op postaal gebied in 2014	Project is aan de gang ⁶⁹
Aanwijzing van de aanbieder van de universele postdienst	Project opgeschort ⁷⁰
Controle op de prijzen van producten die onder de universele postdienst vallen	Project voltooid

⁵⁹ De follow-upacties die voortvloeien uit de nationale raadpleging die daarover is gelanceerd, zijn niet allemaal definitief afgerond.

⁶⁰ Het project is deels gerealiseerd in 2015 (publicatie van de dekkingskaarten voor mobiele telefonie op de site van het BIPT); de publicatie van de dekkingskaarten is ingeschreven in het werkplan 2016.

⁶¹ Het project zal worden voortgezet in het kader van het werkplan 2016.

⁶² Op 11 juni 2015 heeft het Grondwettelijk Hof de wet van 30 juli 2013 nietig verklaard, die Richtlijn 2006/24 omzette, die op haar beurt op 8 april 2014 ongeldig was verklaard door het Hof van Justitie van de Europese Unie.

⁶³ De barometer moet online worden gezet in Q3 2016.

⁶⁴ De prijsvergelijker zal evolueren in het kader van het werkplan 2016.

⁶⁵ Het BIPT wenst nog te werken aan het voorstel waarmee de efficiëntie van het besluit van de Raad van het BIPT van 4 december 2012 betreffende de communicatie van de snelheid van een vaste breedbandverbinding kan worden verbeterd.

⁶⁶ In het kader van het werkplan 2016 is het project geëvolueerd naar de aanneming van een wetswijziging en van een besluit dat tot doel heeft de consument in te lichten over zijn werkelijke verbruik in de loop van de laatste drie maanden.

⁶⁷ De publicatie van het rapport met betrekking tot de door het BIPT verrichte controles is gepland voor 1 september 2016.

⁶⁸ Omdat mobiele-communicatiediensten niet onder de toepassing van de universele dienst vallen, is een aanpassing van de WEC nodig wat betreft de regels inzake financiering voor het mobiele sociaal tarief. Dit is opgenomen in een fiche voor het werkplan 2016.

⁶⁹ De nettokosten van de universele dienst zullen worden bepaald in het kader van het werkplan 2016.

⁷⁰ Omdat het postale regelgevingskader aan het evolueren is, zal de aanbieder van de universele postdienst worden aangewezen, zodra het nieuwe regelgevingskader is vastgesteld.

STRATEGISCHE AS "DIALOOG"

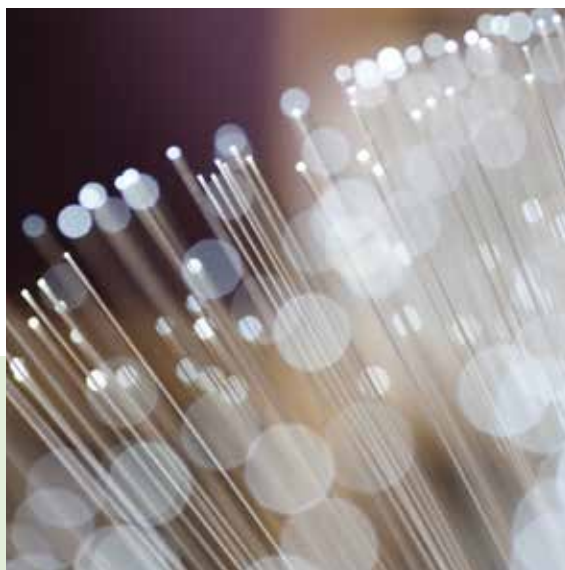
EEN PERMANENTE DIALOOG ORGANISEREN

Doeltreffende communicatie met alle stakeholders	Project voltooid
Monitoring van de elektronische-communicatiemarkt	Project voltooid

STRATEGISCHE AS "STERK PRESTEREN"

EEN AANTREKKELIJKE WERKGEVER EN EEN STERK PRESTERENDE REGULATOR ZIJN

Automatisering van bepaalde functies van het STTS-systeem (systeem voor behandeling van de sociale telefoontarieven)	Project voltooid
Schrijven van een nieuw programma voor het beheer van de operatoredatabank	Project is aan de gang ⁷¹
Digitaal kantoor	Project is aan de gang ⁷²
Uitrol interne beheersing en procesbeheer	Project is aan de gang ⁷³
Totstandbrenging van een webportaal voor de inschrijving voor examens	Project voltooid

2 VERSLAG OVER DE CONTROLE BEDOELD IN ARTIKEL 21 VAN DE WET VAN 17 JANUARI 2003

Deze bepaling beoogt het geval waarin het BIPT over aanwijzingen beschikt dat er een inbreuk is op de wetgeving of de reglementering waarvan het Instituut de naleving controleert of op de besluiten die het Instituut neemt ter uitvoering van deze wetgeving of reglementering.

Op basis daarvan is er in 2015 geen besluit aangenomen waarbij een administratieve boete is opgelegd.

In 2015 controleerde het BIPT de volgende aspecten van de regelgeving over elektronische communicatie:

- T.a.v. de 4 grote operatoren (Base, Mobistar, Proximus en Telenet) werd onderzocht of zij een abonnement opzeggen wanneer de klant dat wil en of deze opzegging gratis is. De onderzochte operatoren voldeden aan deze voorwaarden. T.a.v. dezelfde operatoren werd ook onderzocht of zij naar behoren de waarschuwingsberichten versturen die nodig zijn om een bil shock te vermijden. Eén operator leefde deze regelgeving onregelmatig na, wat te wijten was aan technische problemen. Het BIPT blijft dit monitoren. De overige operatoren waren in orde.
- T.a.v. 13 operatoren werd onderzocht of zij de vereiste informatiefiches op hun website gepubliceerd hadden, of deze fiches correct en actueel waren en eenvoudig terug te vinden. De grotere operatoren volgen de regelgeving naar behoren op: de fiches bleken correct, actueel en relatief makkelijk terug te vinden. Ook voor de meeste kleine operatoren werden dezelfde vaststellingen gemaakt. Drie kleine operatoren stelden zich na aandringen van het BIPT op orde.
- T.a.v. 23 operatoren werd onderzocht of de aanbiedingen waarbij onbeperkt surfen, bellen of sms'en in het vooruitzicht wordt gesteld, daadwerkelijk onbeperkt zijn. De meerderheid van de aanbiedingen in de markt die onbeperkt worden genoemd blijken aan bepaalde limieten onderworpen. Daarbij werd wel vastgesteld dat de meerderheid van de operatoren de betreffende limieten op een (redelijk) transparante wijze weergeven en dat deze limieten in een aantal gevallen zeer hoog zijn gesteld. De resultaten werden overgemaakt aan FOD Economie. (Mogelijk is het adverteren met onbeperkte aanbiedingen die in werkelijkheid niet onbeperkt zijn, een vorm van misleidende reclame. Dit is een onderzoek dat evenwel behoort tot de bevoegdheden van de FOD Economie).

⁷¹ Het project zal allicht concrete vorm aannemen in 2016.

⁷² Het project zal worden voortgezet in het kader van het werkplan 2016.

⁷³ Verschillende facetten van dit project zijn uitgevoerd in 2015; het blijft ingeschreven staan in het werkplan 2016.

3 LIJST VAN DE PUBLICATIES VAN DE RAAD VAN HET BIPT IN 2015

1. Besluiten

DATUM	TITEL
19/11/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 19 november 2015 betreffende de herziening van het besluit van 10 december 2013 (BRxx 2012 Update)
10/11/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 10 november 2015 betreffende het addendum bij de BRXX-referentieaanbiedingen "SNA, Splicing Interventions & XML DONE Timer"
21/09/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 21 september 2015 betreffende de analyse van het tariefvoorstel van bpost voor de volle stuktarieven voor het jaar 2016
19/08/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 19 augustus 2015 betreffende de technische en operationele voorwaarden nodig om schadelijke storingen in de 3400-3800 MHz-band te vermijden
19/08/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 19 augustus 2015 betreffende de transparantie van de referentieaanbiedingen (incl. Addendum Protocols Transparency)
15/07/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 15 juli 2015 betreffende de indicatoren voor de kwaliteit van de diensten
30/06/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 30 juni 2015 betreffende het naast elkaar bestaan van de openbare mobiele netwerken en het GSM-R-netwerk in de 900 MHz-band
16/06/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 16 juni 2015 betreffende de toekenning aan E-BO Enterprises van voorlopige gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie op het windmolenpark gelegen op de Thorntonbank in de Belgische economische zone in de Noordzee

DATUM	TITEL
3/06/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 3 juni 2015 met betrekking tot radio-interfaces B10-03-E en F, B10-04 tot B10-06, B10-08 en B10-08-A, B10-12-A en B, B10-13, B10-14-A tot D, F02-02-A en B
13/05/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 13 mei 2015 betreffende de verdeling van het spectrum in de 900 MHz-band
6/05/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 6 mei 2015 tot vernieuwing van het besluit van de Raad van het BIPT van 29 juni 2010 betreffende de definitie van de markten, de analyse van de concurrentievoorwaarden, de identificatie van de operatoren met een sterke machtspositie en de bepaling van de gepaste verplichtingen voor markt 7
21/04/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 21 april 2015 met betrekking tot radio-interfaces B20-01 tot B20-11, B21-01 tot B21-18, B22-01 tot B 22-09, B23-01 tot B23-11, B24-01 tot B24-10, B25-01a tot B25-10 en E30
19/03/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 19 maart 2015 betreffende het addendum bij referentieaanbod BROTSoLL betreffende het tarief voor huurlijnen van de nieuwe generatie (NGLL) en diverse kwalitatieve bepalingen
11/03/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 11 maart 2015 betreffende het addendum bij het referentieaanbod BROTSoLL met betrekking tot de toegang tot de inspectieruimtes
26/02/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 26 februari 2015 betreffende de kapitaalkosten voor de operatoren met een sterke machtspositie in België
16/01/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 16 januari 2015 betreffende de toewijzing van exclusieve frequentiebanden voor het gebruik van straalverbindingen - Niet-vertrouwelijke versie
13/01/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 13 januari 2015 betreffende de tarifiering van het "Wholesalemulticastaanbod" en van het Ethernet-transport voor de "BROBA"- en "WBA VDSL2"-aanbiedingen - Openbare versie & vertrouwelijke versie
6/01/2015	Besluit van de Raad van het BIPT van 6 januari 2015 met betrekking tot de samenstelling van het college bedoeld in het koninklijk besluit van 5 mei 2006 betreffende een verzoeningsprocedure voor het BIPT voor het jaar 2015

2. Raadplegingen

DATUM	TITEL
22/12/2015	Raadpleging georganiseerd door de Raad van het BIPT op verzoek van de Minister van Telecommunicatie met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het toekennen van gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van zendinstallaties gelegen in de Belgische exclusieve economische zone in de Noordzee
07/12/2015	Raadpleging door de Raad van het BIPT van 7 december 2015 op verzoek van Minister De Croo betreffende het ontwerp van wet houdende wijziging van artikel 127 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie
04/12/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de toegang van de radioamateurs tot de frequentiebanden 5.351,5-5.366,5 kHz en 70,1125-70,4125 MHz
04/12/2015	Ontwerp van BIPT-richtsnoeren - Principes toe te passen voor margin squeeze-tests
03/12/2015	Raadpleging betreffende het voorontwerp van wet betreffende de audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad
17/11/2015	Raadpleging van de Raad van het BIPT met betrekking tot het ontwerp van werkplan 2016
28/10/2015	Raadpleging van de Raad van het BIPT met betrekking tot de problematiek van indoor dekking
15/09/2015	Raadpleging betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen
14/09/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de analyse van markt 2: gespreksafgifte op afzonderlijke mobiele netwerken
14/09/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Brutélé in het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad

DATUM	TITEL
14/09/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de goedkeuring van de referentieaanbieding van Telenet in het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad
11/08/2015	Raadpleging betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 januari 2001 en het koninklijk besluit van 22 december 2010
31/07/2015	Raadpleging door de Raad van het BIPT op het verzoek van de Vice-Eersteminister en de Minister van digitale agenda, telecommunicatie en post betreffende het voorontwerp van wet betreffende de bewaring van gegevens in de elektronische-communicatiesector
14/07/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de wholesaletarieven voor gespreksafgifte-diensten op het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie
24/06/2015	Raadpleging betreffende de technische en operationele voorwaarden voor de 3400-3800 MHz-band
03/06/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de herziening van het Besluit van 10 december 2013 (BRxx 2012 Update)
02/06/2015	Raadpleging door de Raad van het BIPT op verzoek van het Kabinet van de Minister van Telecommunicatie betreffende de ontwerpen van reglementering om het veranderen van vastelijnoperator en bundels te vergemakkelijken
27/05/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT tot herziening van de wholesaletarieven voor de diensten voor toegang tot de kabelnetten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad
24/03/2015	Raadpleging betreffende het ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot radio-interfaces B10-03-E en F, B10-04 tot B10-06, B10-08 en B10-08-A, B10-12-A en B, B10-13, B10-14-A tot D, F02-02-A en B
24/03/2015	Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT van 24 maart 2015 betreffende het addendum bij de BRxx-referentieaanbiedingen "SNA, Splicing Interventions & XML DONE Timer"
11/03/2015	Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de verdeling van het spectrum in de 900 MHz-band

DATUM	TITEL
10/03/2015	Raadpleging betreffende het ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot radio-interfaces B20-01 tot B20-11, B21-01 tot B21-18, B22-01 tot B 22-09, B23-01 tot B23-11, B24-01 tot B24-10, B25-01 tot B25-10 en E30
25/02/2015	Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende het naast elkaar bestaan van de openbare mobiele netwerken en het GSM-R-netwerk in de 900 MHz-band
13/02/2015	Raadpleging van de Raad van het BIPT betreffende het ontwerpbesluit betreffende de indicatoren voor de kwaliteit van de diensten
21/01/2015	Raadpleging op vraag van de Raad van het BIPT betreffende de procedure voor de aanwijzing van de aanbieder van de universele postdienst

3. Mededelingen

DATUM	TITEL
22/12/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied 2014-2015
22/12/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot de resultaten van de wereldradiocommunicatieconferentie WRC-15
15/12/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de controle van de aanbieders van postdiensten uitgevoerd door het BIPT in 2015
9/12/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende het observatorium van de markt van de postactiviteiten in België voor de jaren 2010 tot 2014 ⁷⁴
8/12/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de uitvoering van een statistische enquête en analyse betreffende de voorkeuren, de behoeften en de betalingsbereidheid van de binnenlandse particuliere en professionele gebruikers van verrichtingen die onder de universele postdienst vallen
18/11/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende het gevaar voor afschakeling van het elektriciteitsnet gedurende de winter 2015/2016
27/10/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de controle van de kwaliteit van de dienstverlening van bpost verwezenlijkt door het BIPT in 2015

DATUM	TITEL
21/09/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de problematiek van de identificatie van de aanbieder van postdiensten die de zending heeft behandeld
14/09/2015	Referentieaanbieding van Telenet
14/09/2015	Referentieaanbieding van Brutélé
30/06/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de wereldradioconferentie 2015
24/06/2015	Addendum aan de communicatie van de Raad van het BIPT betreffende de WRC-15
3/06/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de toekenning van gebruiksrechten in de 3,5 GHz-frequentieband na de oproep tot kandidaten van 27 februari 2015
7/05/2015	Nationale vergelijking van de tarieven voor telecommunicatiediensten in België [Tarieven toegepast op 9 februari 2015]
23/04/2015	De Universele Set-top Box: technische en economische haalbaarheid voor de volgende drie à vijf jaar
7/04/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot een meerjarenplan voor het spectrum voor mobiele publieke diensten
25/03/2015	Syntheseverslag van de uitgevoerde werken in het kader van het "Easy Switch"-project
10/03/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT met betrekking tot de draadloze microfoons en andere PMSE-apparatuur in de radio-interfaces B10 en F2
27/02/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de verplichting tot melding aan het BIPT als operator
27/02/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende een oproep tot de kandidaten die gebruiksrechten wensen te verkrijgen voor de frequentiebanden 3410-3500/3510-3600 MHz
4/02/2015	Mededeling van de Raad van het BIPT betreffende de verklaring van overeenstemming van het kostentoekeningssysteem voor bpost voor 2013 op basis van de verslagen opgesteld door het College van Commissarissen bij bpost

⁷⁴ Gecorrigeerd en vervangen door de mededeling van de Raad van het BIPT van 19 januari 2016 betreffende het observatorium van de markt van de postactiviteiten in België voor de jaren 2010 tot 2014.

4. Adviezen

DATUM	TITEL
6/10/2015	Advies van de Raad van het BIPT met betrekking tot het verbeteringsplan 2014 en het actieplan 2015 van bpost naar aanleiding van het klantentevredenheidsonderzoek 2014
28/9/2015	Advies van de Raad van het BIPT betreffende de hervorming van de Belgische postale reglementering

5. Persberichten

DATUM	TITEL
22/12/2015	Particulieren en bedrijven staan open voor veranderingen in de klassieke universele postbedeling
10/12/2015	Het BIPT publiceert de economische kerncijfers van de postsector voor het jaar 2014
9/12/2015	De regulatoren van de elektronische-communicatienetwerken keuren de herziene tarieven voor toegang tot de kabel goed
5/11/2015	Actualisering van de mobiele dekkingskaarten op de BIPT-website
4/11/2015	Het BIPT brengt verslag uit over de kwaliteit, de toegang en de informatieverstrekking in de postkantoren en PostPunten
28/10/2015	Belgische gebruiker eerder tevreden over telecommunicatiediensten
23/09/2015	14 telecomoperatoren nemen in oktober deel aan een campagne ter promotie van het mobiele internet in België
22/07/2015	De Belgische telecomprijzen op de zakelijke markt zijn in vergelijking met de buurlanden gemiddeld voor het merendeel van de kleinere ondernemingen
17/07/2015	Het BIPT publiceert de statistieken van de elektronischecommunicatie-sector 2014
15/07/2015	Het BIPT publiceert op zijn website een "Atlas" van de dekking van de mobiele operatoren
29/06/2015	Het BIPT geeft tips voor mobiel internet en bellen in het buitenland

DATUM	TITEL
19/06/2015	Het BIPT kijkt "Beyond"
18/06/2015	Mobiel internet: ontdek de voordelen & jouw profiel op surfmobiel.be
18/05/2015	Het BIPT ontvangt 1 offerte voor de bezorging van erkende kranten en erkende tijdschriften
7/05/2015	Het BIPT publiceert een vergelijking van de goedkoopste telecomtarieven op de residentiële markt in België
30/04/2015	Bilateraal akkoord tussen de Belgische en de Luxemburgse telecomregulator opent de weg om te bellen, sms'en en te surfen tussen beide landen zonder roamingkosten
25/03/2015	Het BIPT formuleert voorstellen om het veranderen van vaste telecomoperator te versoepelen
11/02/2015	Het Europees Hof van Justitie oordeelt dat volumekortingen zoals door bpost gehanteerd niet-discriminerend zijn
22/01/2015	Belgische telecomprijzen gemiddeld in vergelijking met de buurlanden
16/01/2015	Nieuwe tarieven om de concurrentie op de markt voor internet en televisie te stimuleren

4 GLOSSARIUM

- BMA:** Belgische Mededingingsautoriteit
- BBC:** Broadband Cost
- BEREC:** Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie
- BRIBA:** Belgacom Reference Offer Bitstream Access
- BROTSOLL:** Belgacom Reference Offer for Terminating Segments of Leased Lines
- BRUO:** Belgacom Reference Unbundling Offer
- BS:** Belgisch Staatsblad
- CA:** Council of Administration (Administratieve Raad)
- CEN:** Europees Comité voor normalisatie
- CEPT:** Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie
- CERP:** Europees Comité voor postreglementering
- CLI:** Calling Line Identity
- COCOM:** Communications Committee
- CPG:** Conference Preparatory Group
- CRC:** Conferentie van Regulators van de elektronische-Communicatiesector
- CSA:** Conseil supérieur de l'audiovisuel
- CSC:** Carrier Select Code
- DAEB:** diensten van algemeen economisch belang
- DECT:** Digital Enhanced Cordless Telephone
- DG:** Directoraat-generaal
- DSL:** Digital Subscriber Line
- DVB-T:** Digital Video Broadcasting - Terrestrial
- ECC:** Electronic Communications Committee (Comité voor elektronische communicatie)
- ECP:** European Common Proposal
- ERGP:** European Regulators Group for Postal services (Europese Groep van regelgevende instanties voor postdiensten)
- ERO:** European Radiocommunications Office
- ESA:** European Space Agency (Europese organisatie voor ruimteonderzoek)
- ETSI:** European Telecommunications Standard Institute (Europees Normalisatie-instituut voor Telecommunicatie)
- FOD:** Federale Overheidsdienst
- Ftth:** Fiber to the Home (glasvezel tot in de woning)
- GOC:** General Operator's Certificate
- GMDSS:** Global Maritime Distress and Safety System
- Gsm:** Global System for Mobile communications
- HAREC:** Harmonised Amateur Radio Examination Certificate
- HCM:** Harmonised Calculation Method
- IP:** Internet Protocol
- IRG:** Independent Regulators Group
- ISPC:** International Signalling Point Code
- ITU:** Internationale Telecommunicatie Unie
- KSZ:** Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
- LEGBAC:** Limited Exploratory Group on Broadcasting to Aeronautic Compatibility
- LL:** Leased Line (huurlijn)
- M2M:** Machine to Machine
- MNC:** Mobile Network Code
- MTR:** Mobile Termination Rate
- NCS:** Nationale dienst voor de Controle op het Spectrum
- NGA:** Next Generation Access
- NGN:** Next Generation Network
- NGLL:** Next Generation Leased Lines
- NRI:** Nationale regelgevende instantie
- NSPC:** National Signalling Point Code
- OSN:** One Stop Notification
- PMSE:** Program Making and Special Events
- PT:** Project Team
- RCPD:** Raadgevend Comité voor de postdiensten
- ROC:** Restricted Operator's Certificate
- RSC:** Radiospectrumcomité
- RSPG:** Radio Spectrum Policy Group
- R&TTE:** Radio and Telecommunications Terminal Equipment
- SMP (Significant Market Power):** met een sterke machtspositie
- Sms:** Short Message Service
- SRC:** Short Range Certificate
- STT:** Sociaal telefoontarief
- STTS:** Dienst Sociale telefoontarieven
- T-DAB:** Terrestrial Digital Audio Broadcasting
- TC:** Technical Committee
- TDD:** Time Division Duplex
- UHF:** Ultra High Frequency
- UMTS:** Universal Mobile Telecommunications System (universeel systeem voor mobiele telecommunicatie)
- UPD:** Universele postdienst
- UPU:** Universal Postal Union (Wereldpostvereniging)
- VHF:** Very High Frequencies
- VoIP:** Voice over IP (spraak via het IP-protocol)
- VPN:** Virtual Private Network
- VRM:** Vlaamse Regulator voor de Media
- WACC:** Weighted Average Cost Of Capital (gewogen gemiddelde kapitaalkosten)
- WBA:** Wholesale Broadband Access
- WEC:** Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie
- WRC:** World Radio Conference (Wereldradioconferentie)
- WTO:** Wereldhandelsorganisatie

5 NUTTIGE ADRESSEN

FOD ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE

Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Tel. 0800 120 33
Fax 0800 120 57
www.economie.fgov.be

BELGISCHE MEDEDINGINGSAUTORITEIT

City Atrium, 6e verdieping
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Tel. 02 277 52 72
Fax 02 277 53 23
info@bma-abc.be
<http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/mededinging>

OMBUDSDIENST VOOR TELECOMMUNICATIE

Koning Albert II-laan 8 bus 3
1000 Brussel
Tel. 02 223 09 09
Fax 02 219 86 59
klachten@ombudsmantelecom.be
www.ombudsmantelecom.be

OMBUDSDIENST VOOR DE POSTSECTOR

Koningsstraat 97, bus 14
1000 Brussel
Tel. 02 221 02 30
Fax 02 221 02 44
info@smspo.be
www.smspo.be

RAADGEVEND COMITÉ VOOR DE TELECOMMUNICATIE

Ellipse Building - Gebouw C
Koning Albert II-laan 35
1030 Brussel
Tel. 02 226 87 58
Fax 02 223 88 77
piet.steeland@bipt.be
www.cct-rct.be

RAADGEVEND COMITÉ VOOR DE POSTDIENSTEN

Ellipse Building - Gebouw C
Koning Albert II-laan 35
1030 Brussel
Tel. 02 226 87 65
Fax 02 223 88 77
aurelie.seghers@ibpt.be
www.ccsp-rcp.be

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Koning Albert II-laan 20 – bus 21
1000 Brussel
Tel. 02 553 45 04
Fax 02 553 45 06
vrm@vlaanderen.be
www.vlaamseregulatormedia.be

CONSEIL SUPÉRIEUR DE L'AUDIOVISUEL

Boulevard de l'Impératrice, 13
1000 Bruxelles
Tel. 02 349 58 80
Fax 02 349 58 97
info@csa.be
www.csa.be

MEDIENRAT DER DEUTSCHSPRACHIGEN GEMEINSCHAFT BELGIENS

im Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens
Gospertstraße 1
4700 Eupen - Belgien
Tel. 087 59 63 00
Fax 087 55 28 91
info@medienrat.be
www.medienrat.be

BIPT

BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN TELECOMMUNICATIE

Ellipse Building - Gebouw C

Koning Albert II-laan 35

1030 Brussel

Tel. 02 226 88 88

Fax 02 226 88 77

info@bipt.be

www.bipt.be